

GRPSPAJ
Graduate Review of Political Science
and Public Administration Journal

VOL.1 NO.2
JULY-DECEMBER
2022

วารสารบัณฑิตพิจารณ์ ด้านรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

Graduate Review of Political Science and Public Administration Journal

Faculty of Political Science and Public Administration
Chiang Mai University

ISSN 2821-949X (Online)

วารสารบัณฑิตพิจารณ์ด้านรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

Graduate Review of Political Science and Public Administration Journal

Volume 1 • Number 2 • July-December 2022

วารสารบัณฑิตพิจารณ์ด้านรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

Graduate Review of Political Science and Public Administration Journal

1. วัตถุประสงค์

(1) เพื่อเป็นแหล่งเผยแพร่ผลงานทางวิชาการของนิสิตและนักศึกษาระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก รวมถึงผู้สนใจทั่วไป

(2) เพื่อส่งเสริมและกระตุ้นให้เกิดการวิจัย พัฒนาและเผยแพร่องค์ความรู้ด้านสังคมศาสตร์ การเมืองการปกครอง การระหว่างประเทศ รัฐประศาสนศาสตร์ การพัฒนา อาชญากรรมศึกษา และ ประวัติศาสตร์การเมือง

2. ขอบเขตเนื้อหา

วารสารบัณฑิตพิจารณ์ด้านรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ รับพิจารณาบทความวิชาการ บทความวิจัย และบทความปริทัศน์ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับด้านสังคมศาสตร์ การเมืองการปกครอง การระหว่างประเทศ รัฐประศาสนศาสตร์ การพัฒนา อาชญากรรมศึกษา และประวัติศาสตร์การเมือง

3. กำหนดออกตีพิมพ์เผยแพร่

วารสารบัณฑิตพิจารณ์ด้านรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เผยแพร่ในรูปแบบออนไลน์ ปีละ 2 ฉบับ ได้แก่ ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม-มิถุนายน และฉบับที่ 2 เดือนกรกฎาคม-ธันวาคม

4. เจ้าของ

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

5. สำนักงานกองบรรณาธิการ

กองบรรณาธิการวารสารบัณฑิตพิจารณ์ด้านรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

239 ถนนห้วยแก้ว ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50200

โทรศัพท์: 0-5394-2995 โทรสาร: 0-5394-2988

อีเมล: gradreview.pspaj@gmail.com

เว็บไซต์: <https://so07.tci-thaijo.org/index.php/GRPSAJ>

ออกแบบโลโก้วารสาร นางสาวสิรภัทร ทวิสุวรรณ

6. การพิจารณาบทความ

(1) กองบรรณาธิการจะพิจารณาหากลั่นกรองบทความในเบื้องต้น โดยพิจารณาจากความสอดคล้องของเนื้อหาของบทความกับขอบเขตเนื้อหาของวารสาร ความน่าสนใจ การนำเสนอองค์ความรู้ใหม่ และความครบถ้วนตามมาตรฐานวิชาการ และจะพิจารณาความซ้ำซ้อนของบทความโดยการนำบทความเข้าสู่กระบวนการตรวจสอบการคัดลอกผลงานการเขียนทางวิชาการผ่านโปรแกรม Turnitin

(2) บทความที่ผ่านการพิจารณาลั่นกรองจากกองบรรณาธิการเบื้องต้น จะถูกนำเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง อย่างน้อย 2 คน พิจารณา โดยใช้ระบบ Double-blind peer review (ผู้พิจารณาไม่ทราบชื่อผู้เขียน และผู้เขียนไม่ทราบชื่อผู้พิจารณา)

(3) กระบวนการพิจารณาบทความตามข้อ 1) และ 2) จะใช้เวลาไม่เกิน 3 เดือน โดยกองบรรณาธิการจะแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้เขียนทราบ และหากกระบวนการพิจารณาล่าช้ากว่าที่กำหนด กองบรรณาธิการจะแจ้งให้ผู้เขียนทราบถึงความล่าช้าดังกล่าว

(4) ในกรณีที่จะต้องมีการแก้ไข หรือปรับปรุงบทความ ให้ผู้เขียนแก้ไขบทความ และนำส่งกองบรรณาธิการภายใน 15 วันนับตั้งแต่วันที่ได้รับผลการพิจารณา

(5) การตรวจสอบความถูกต้องทางภาษา ของบทคัดย่อภาษาอังกฤษ (Abstract) และเนื้อหาของบทความ กรณีที่เป็นบทความภาษาอังกฤษ เป็นความรับผิดชอบของผู้เขียน ที่จะต้องดำเนินการให้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ และรูปแบบการใช้ภาษาอังกฤษ ตั้งแต่ก่อนนำเสนอจนถึงการเข้าสู่ระบบ และตลอดกระบวนการพิจารณาบทความ วารสารมีสิทธิปฏิเสธการตีพิมพ์บทความในกรณีที่ผู้เขียนไม่ดำเนินการแก้ไขภาษาอังกฤษให้มีความถูกต้องตามข้อเสนอแนะของกองบรรณาธิการ

(6) เมื่อกองบรรณาธิการพิจารณาบทความที่ผู้เขียนปรับแก้แล้ว ว่าเห็นสมควรให้ตอบรับการตีพิมพ์ กองบรรณาธิการจะดำเนินการออกหนังสือตอบรับการตีพิมพ์และส่งไปยังผู้เขียน

(7) กองบรรณาธิการจะนำบทความที่ผ่านการพิจารณาและแก้ไขแล้ว เข้าสู่กระบวนการจัดรูปแบบ และตีพิมพ์เผยแพร่ โดยจะแจ้งกำหนดการตีพิมพ์เผยแพร่เบื้องต้นให้ผู้เขียนทราบ

- เนื้อหาและข้อมูลที่ลงตีพิมพ์ในวารสารบันทึกพิจารณ์ด้านรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ถือเป็นข้อคิดเห็นและความรับผิดชอบของผู้เขียนบทความโดยตรง ซึ่งกองบรรณาธิการวารสารบันทึกพิจารณ์ด้านรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วย หรือรับผิดชอบใดๆ

The article content is a personal opinion and the responsibility of the author that is not an opinion or responsibility of the editorial team.

- คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ไม่รับผิดชอบต่อเนื้อหาที่นำเสนอจากเว็บไซต์ภายนอกที่ถูกอ้างอิงในบทความในวารสาร ความถูกต้องของ URL ที่ถูกอ้างอิงสามารถสืบค้นได้เมื่อวันที่ผู้เขียนเขียนบทความ

The Faculty of Political Science and Public Administration, Chiang Mai University is not responsible for third-party websites or their content. URL links were active at time of writing.

- บทความและข้อมูล ที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารบันทึกพิจารณ์ด้านรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ ถือเป็นลิขสิทธิ์ของวารสาร หากบุคคลหรือหน่วยงานได้ต้องการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในทางวิชาการ ขอให้อ้างอิงแหล่งที่มาด้วย

Articles and content published in this journal are the copyright of the Faculty of Political Science and Public Administration, Chiang Mai University. Any content from this journal that are republished must be cited.

กองบรรณาธิการ

ที่ปรึกษา

ผศ.ดร.ไเพลิน ภู่จีนาพันธุ์

คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

ผู้ทรงคุณวุฒิประจำกองบรรณาธิการ

ศ.เกียรติคุณ ดร.รเนศวร์ เจริญเมือง คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

รศ.ดร.จักรกริช สังขมนี

คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รศ.ดร.สิทธิพล เครือรัฐติการ

วิทยาลัยสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

บรรณาธิการ

ผศ.ดร.นรุตม์ เจริญศรี

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

กองบรรณาธิการ

ผศ.ดร.ชรศักดิ์ สิทธิ

สาขาวิชาการรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช

ผศ.ดร.ดาวิชา ศรีรัฐรัตน์

คณะพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ผศ.ดร.ปฐมาวดี จงรักษ์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ผศ.ดร.อรอนงค์ ทิพย์พิมล

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ผศ.อักษราภักดี ชัยปะลະ

คณะรัฐศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

อ.ดร.ธวัชชัย วรกิตติมาลี

วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

อ.ดร.ศิบดี นพประเสริฐ

คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

เลขานุการกองบรรณาธิการ

น.ส.สิริมา ชินสมุทร

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

บทบรรณาธิการ

วารสารบัณฑิตพิจารณ์ด้านรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 นี้ มีบทความด้าน “อาณาริเวณศึกษา” (Area Studies) จำนวน 3 บทความ ประกอบไปด้วย ประเด็นเรื่องบทบาทของอาเซียนที่มีต่อสถานการณ์ในเมียนมา ยุคแห่งความอับอายของ ประเทศไทย และประเด็นสังคมความขัดแย้งระหว่างรัสเซีย-ยูเครน

การทำความเข้าใจภูมิภาคด้วยวิธีการศึกษา (Approach) ที่หลากหลาย เป็นความ น่าสนใจของแนวทางการศึกษาอาณาริเวณศึกษา การไม่ยึดติดกับวิธีการศึกษาที่มีศาสตร์- สาขาเฉพาะมาครอบงำวิธีการมองประเด็นทำให้อรรถริบายพลวัตและปรากฏการณ์ มีความแตกต่างของวิธีการมองและคำอธิบาย มุ่งมองและข้อเสนอเหล่านี้ทำให้ผู้กำหนดนโยบายสามารถมองประเด็นได้หลากหลาย และสามารถนำไปสู่การคิดคำนึงถึงแนวโน้มนโยบาย ที่ควรมีต่อประเทศไทยและภูมิภาคอื่นๆ แน่นอนว่าหากนักวิชาการเปลี่ยนวิธีการศึกษา มุ่งมอง ทฤษฎี หรือช่วงเวลาในการศึกษา ข้อค้นพบจากการศึกษาอาจจะเปลี่ยนแปลงไป และทำให้ นัยสำคัญของนโยบายที่จะมีต่อการคิดนโยบายต่างประเทศก็จะเปลี่ยนแปลงไปไม่มากก็น้อย

วารสารบัณฑิตพิจารณ์ด้านรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ฉบับนี้จึงหวังจะเป็น พื้นที่เล็กๆ ในการเสนอประเด็น วิธีการมอง และข้อค้นพบบางประการที่จะช่วยให้ผู้อ่านต่อยอด ความคิด หรือเป็นการเปิดพื้นที่สนทนาว่าผู้อ่านเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับงานเขียนเหล่านี้ หากการสนทนานั้นเกิดขึ้น ก็ถือว่าสารวิชาการประสบความสำเร็จในหน้าที่ เพราะได้ทำให้ ผู้อ่านขับคิดกับสิ่งที่เชื่อหรือสิ่งที่ไม่เชื่อ และนี่คือความงดงามของพื้นที่ทางวิชาการที่มีความ หลากหลาย

นรุตม์ เจริญศรี

บรรณาธิการ

สารบัญ

Putting ASEAN to Test: The Roles and Challenges of Resolving the
Myanmar Political Crisis After the 2021 Coup

Worrawit Sirijintana

1-16

The Century of Humiliation: Understanding China's Ambition and CCP's
Political Legitimisation

Kulnaree Charoenmuang

17-38

การคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจในกลุ่มประเทศมหาอำนาจ บริษัทข้ามชาติ และ
ความช่วยเหลือจากประชาคมโลก กรณีศึกษาสังคมยุเครน-รัสเซีย

นภาวัฒน์ วันชัย

39-80

แนวทางการจัดทำต้นฉบับบทความ เพื่อส่งข้อรับการพิจารณาตีพิมพ์
ในสารสารบัญพิจารณ์ด้านรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

81-90

Putting ASEAN to Test: The Roles and Challenges of Resolving the Myanmar Political Crisis After the 2021 Coup

Worrawit Sirijintana¹

Received: 1 May 2022; Revised: 5 July 2022; Accepted: 20 July 2022

Abstract

The 2021 Myanmar coup has created an opportunity for ASEAN to discard its longstanding non-interference principle. However, despite several attempts to solve the impasse, ASEAN has not delivered notable progress, calling into question the challenges that ASEAN faces in tackling the Myanmar impasse following the 2021 coup. As such, this paper aims to explain those challenges and how they contribute to the ineffectiveness of ASEAN in responding to Myanmar's political crisis. Through documentary research utilizing secondary data, it further suggests that ASEAN work to overcome its challenges and act together to solve the crisis. From the framework developed in Noel Morada's paper (2021), which proposes three factors that have contributed to ASEAN's ineffectiveness during the Rohingya crisis, namely 1) constructive engagement, 2) accountability for atrocities, and 3) strategic considerations; this paper argues that although ASEAN has moved beyond its non-interference principle in the case of Myanmar's post-2021 coup political crisis, it has struggled to maintain its centrality in Southeast Asia. ASEAN's inability to effectively pressure Myanmar's junta derives from three challenges: 1) the different degrees of adherence to the non-interference principle among member states, 2) the absence of regional accountability mechanisms and sanctions against member states, and 3) ASEAN's strategic interests vis-à-vis great powers' growing influence in Myanmar. Therefore, it is recommended that ASEAN and its member states consider 1) initiating a new mode of engagement in the ASEAN Charter to officially move beyond the principle of non-interference, 2) enhancing ASEAN's regional accountability, including sanctions and punishments, in order to maintain collective action, and 3) developing its pivotal role in Southeast Asia through the establishment of more effective communication channels with the Tatmadaw.

Keywords ASEAN, 2021 Myanmar Coup, Principle of Non-interference, Challenges

¹ Department of Public Policy, Central European University, Austria. E-mail: sirijintana_worrawit@student.ceu.edu

1. Introduction

ASEAN is a major intergovernmental organization in Southeast Asia that consists of ten member states, including the five founding members (Indonesia, Malaysia, Singapore, the Philippines, and Thailand) and another five states that joined later (Brunei, 1984; Vietnam, 1995; Myanmar, 1997; Laos, 1997; Cambodia, 1999). Since its establishment, ASEAN has been a forum in which any issues related to Southeast Asia are discussed.

Due to concerns regarding state sovereignty and their policy priorities of maintaining domestic stability, the five founding member states developed the ASEAN Way as the main principle of interaction within the group (Katsumata, 2003; Ramcharan, 2000). The ASEAN Way refers to the diplomatic norms that member states respectfully commit to within the regional bloc. Despite minor differences regarding the ASEAN Way in literature, there are at least four common elements: the principle of non-interference, quiet diplomacy, the non-use of force, and decision-making via consensus (Katsumata, 2003). Most of the principles are derived from global-level norms, such as the UN Charter (Ramcharan, 2000).

Although the ASEAN Way has been respected by member states for a long time, the dynamic has changed since the admission of Myanmar. Several scholars argue that ASEAN has breached its longstanding principles, interfering in Myanmar's domestic crises several times throughout the last few decades. However, these scholars could not agree on how to refer to these new diplomatic norms, resulting in various terminologies such as 'enhanced interaction' and 'critical disengagement' (Haacke, 2005; Jones, 2008; Katanyuu, 2006). Until now, the principle of non-interference in the ASEAN Charter has remained untouched and is still occasionally cited by member states when they desire not to comment on regional issues. In 2021, however, the opportunity to eradicate the non-interference principle from the ASEAN Charter appeared again following the most recent Myanmar coup, particularly as ASEAN had clearly breached the non-interference principle in order to implement several unprecedented moves to pressurize the Burmese junta².

The 2021 Myanmar coup occurred after the defeat of military-backed parties in the 2020 general elections, putting an end to a decade of democratization. The Tatmadaw (Myanmar's official armed forces) revealed no intention of leaving the country in civilian hands. As of June 9th, 2022, the situation in Myanmar remains compounded. The uncompromising stakeholders have pushed Myanmar toward civil war, with each side seeking ways to enhance its leverage over the other. Currently, the junta seeks to build its legitimacy and recognition by establishing relationships with its international counterparts,

² The words, junta, Burmese military government, and Tatmadaw, are used interchangeably in this article.

including China, Russia, and Thailand (GNLM, 2022; NIKKEIAsia, 2021; The Irrawaddy, 2021b). In contrast, anti-military coalitions have jointly agreed on piloting Myanmar toward federalism (Aung, 2022). Inevitably, the tension between the two sides continues to escalate, leading to a political crisis.

The ongoing political crisis in Myanmar has raised concerns amongst ASEAN leaders as the international community expects ASEAN, as a regional bloc, to play a substantial role in delivering peace to Myanmar. Since the coup, ASEAN has attempted to reduce violence by engaging with the Tatmadaw. However, it has struggled to advance its pivotal role in resolving the crisis. The five-point consensus agreed upon during the April 2021 ASEAN Summit remains unfulfilled. Although ASEAN has introduced unprecedented moves, such as barring the Burmese military government from the ASEAN Summit, they still could not deliver notable progress to the public. Even worse, the Chair's rotation to Cambodia in 2022 has posed questions regarding ASEAN's outlook toward the Burmese junta.

Although ASEAN's engagement with Myanmar since the 2021 coup has reflected a shift in adherence to the principle of non-interference (Iannone, 2022; Lee, 2021), it lacks competence in delivering progress, such as collectively urging the Tatmadaw back to the negotiation table. This calls into question ASEAN's efficiency in regional crisis management. Therefore, this paper seeks to determine the challenges that ASEAN faces in tackling the Myanmar impasse following the 2021 coup. Furthermore, this paper will also detail the challenges that contribute to ASEAN's ineffective response and suggests that ASEAN work to overcome its challenges and act together to solve the crises. It utilizes documentary research using secondary data, including journal articles, news, and media. Though existing literature highlights several limitations on ASEAN's role in mitigating member states' crises (Cheong et al., 2019; Ghoshal, 2008; Morada, 2021; Limsiritong, 2017), the literature focused specifically on ASEAN's challenges in tackling Myanmar's political crisis following the 2021 coup remains unfulfilled.

This paper develops its argument from Noel Morada's paper (2021), which proposes three factors that have contributed to ASEAN's ineffectiveness during the Rohingya crisis: 1) constructive engagement, 2) accountability for atrocities, and 3) strategic considerations that ASEAN had to balance with Myanmar. However, in the case of the post-2021 coup political crisis, ASEAN has actively responded with constructive engagement, aiming to preserve its centrality in Southeast Asia. Therefore, it is necessary to modify the above three factors to fit the context of ASEAN's engagement with Myanmar following the 2021 coup. The first factor is the different degrees of adherence to the non-interference principle among member states. Although ASEAN does not firmly maintain this principle anymore, the degrees of upholding remain unequal amongst member states. Second is the absence of regional accountability

mechanisms and sanctions against member states, which leads to heavy reliance on the Chair. Unfortunately, the rotation of ASEAN chairmanship to Cambodia in 2022 has posed several questions about its plan toward Myanmar due to Hun Sen's cowboy diplomacy³. Third is ASEAN's strategic interests vis-à-vis the growing influence of the great powers within Myanmar. China and Russia are the primary concerns, as their business-as-usual approach enhances the junta government's leverage, allowing them to step away from ASEAN's negotiation table.

This paper proceeds as follows: it first provides a literature review focused on ASEAN's upholding of the non-interference principle towards Myanmar, proposing that there have been several recent breaches. It then explores the ASEAN response to Myanmar's situation after the 2021 coup, arguing that ASEAN has once again shifted its normative framework toward interference. However, due to the lack of notable progress, it further explores the challenges that ASEAN faces in solving the Myanmar impasse through the lens of three main concerns. Finally, it concludes with recommendations to ASEAN and its member states to act in favor of the Burmese people as citizens of ASEAN, as well as for the economic prosperity and regional security of Southeast Asia.

2. ASEAN and its Adherence to the Non-Interference Principle in Regard to Myanmar

The aim of the literature review on ASEAN and its adherence to the non-interference principle in regard to Myanmar is to detail ASEAN's engagement with Myanmar since the country's admission as a member state in 1997. In the literature, there are two streams of discussion on adherence to the ASEAN Way. On the one hand, scholars highlight the importance of the ASEAN Way, citing it as a norm of engagement since its establishment (Amador, 2009; Katsumata, 2003; Limsiritong, 2017). On the other hand, however, a counterargument explains that member states have violated the non-interference principle several times. This creates doubt about ASEAN's adherence to regional norms (Jones, 2008; Katanyuu, 2006; Nguyen, 2016). As a result, the degree of adherence to the principle of non-interference remains ambiguous for ASEAN.

This paper begins with the period following Myanmar's 1997 admission as an ASEAN member state. Since then, ASEAN has faced immense international pressure from the West, including several threats of boycotts. This forced ASEAN to realize that Myanmar's internal affairs carried implications for the region. The bloc then broke the non-interference principle, resulting in a series of actions from urging Myanmar to release Aung San Suu Kyi to forcing

³ Cowboy diplomacy refers to the risky and harsh diplomatic tactics that Hun Sen is accused of, as he tends to proceed without consideration of other member states.

the forfeit of its position as Chair in 2006 (Jones, 2008; Katanyuu, 2006; Nguyen, 2016). Jones (2008) argues that ASEAN does not strictly commit to the non-interference principle, citing ASEAN's encouragement of political change in Myanmar as a response to ASEAN's ruling class viewing Burma's continued intransigence as a threat to ASEAN as a whole. Nguyen (2016) agrees with Jones, suggesting further that there is a double standard in adherence to the non-interference principle, as only relatively new and weak members like Myanmar and Cambodia have faced interference. In contrast, domestic conflicts within the five founding member states did not result in ASEAN's interference. This demonstrates that in the first decade since Myanmar's admission to ASEAN, the principle of non-interference was not respected by member states.

While we have noted that ASEAN breached the non-interference principle, there have also been some constraints posed to ASEAN whilst attempting to engage with Myanmar. For example, after ASEAN nudged Myanmar to begin a path to democratization, the massively destructive cyclone Nargis hit the country. Amador III (2009) argues that ASEAN's humanitarian response could have been more effective had there been no non-interference principle, as it took ASEAN sixteen days to develop a policy for implementing humanitarian assistance within Myanmar. The delayed response led to questions regarding the appropriateness of adhering so strictly to the principle, as a faster response would have saved countless lives.

After cyclone Nargis, the Burmese military began its regime of violence against the Rohingya, a Muslim ethnic minority group. Limsiritong (2017) reveals that legally speaking, the ASEAN Charter is not applicable to the Rohingya crisis as it values the principle of non-interference and includes Myanmar as a decision-making stakeholder. However, as the situation developed, the Tatmadaw's notorious clearing operations caught international attention in 2017. Morada (2021) argues that although the violence was reported as early as 2012, ASEAN did not directly respond to the incident or take any action until its international reputation was affected. Rather, the constructive engagement and non-interference principles were upheld until the subsequent 2017 clearing operation in Rakhine State.

In summary, ever since Myanmar joined ASEAN as a member state, ASEAN has played a prominent role in addressing Myanmar's internal crises, particularly those related to the protection of human rights. Although ASEAN chose not to adhere to its non-interference principle several times, there are also many cases in which the principle remained upheld. After the Tatmadaw's overthrow of the recently democratically elected government, ASEAN has once again had to decide to what extent it would engage with the military government. As the literature outlines, ASEAN's adherence to non-interference remains diverse and context specific. Therefore, the following section details the

development of Myanmar's political crisis, as well as ASEAN's reaction to the military government, following the 2021 coup.

3. Myanmar's Situation and ASEAN's Response Following the 2021 Coup

After a decade of democratization, the Tatmadaw once again took over the regime on the dawn of February 1st, 2021. It accused the NLD – the democratically elected ruling party led by Aung San Suu Kyi – of electoral fraud after the military-backed USDP party was utterly defeated in the 2020 elections (Goodman, 2021; Kipgen, 2021). Following the military's takeover, massive nationwide protests occurred almost every single day for the first few months. Several demonstrations were led by the younger generation, who stood against the return of the military regime. However, the Tatmadaw showed no sign of compromise, dragging Myanmar into a political impasse. Thus far, according to the Assistance Association for Political Prisoners (2022), the death toll has surpassed 1,900 people. More than 10,000 are still under detention.

Each side has developed strategies to enhance its leverage over another. Currently, the junta seeks to build its legitimacy and recognition by establishing relationships with its international counterparts, particularly China, Russia, and Thailand (GNLM, 2022; NIKKEIAsia, 2021; The Irrawaddy, 2021b). In contrast, anti-military coalitions, including the National Unity Government (NUG), the Committee Representing Pyidaungsu Hluttaw (CRPH), the National Unity Consultative Council (NUCC), the Civil Disobedience Movement (CDM), and various Ethnic Armed Organizations (EAOs), have jointly agreed on steering Myanmar toward federalism (Aung, 2022). As a result, the tension between the two sides remains compounded, requiring external intervention and/or assistance.

Acting as the primary regional bloc in Southeast Asia, ASEAN has engaged with the Tatmadaw, hoping to deescalate the situation. With high expectations from the international community, ASEAN must maintain its relevance and centrality within the region. However, ASEAN's several diplomatic attempts have shown no significant progress. The lack of a collective voice restrained ASEAN from strongly criticizing the Tatmadaw's actions. However, after a shocking spike in fatalities, ASEAN member states finally determined a joint action, pushing for an emergency summit in April 2021. At the emergency summit, all member states, including the Burmese junta, agreed on a five-point consensus as an initial step toward peace, which never materialized. The ASEAN Special Envoy was never permitted to meet all parties involved in the conflict, as was provided in the concensus (Strangio, 2021). Although the result of the special ASEAN summit was welcomed by several parties, the pledge has yet to be delivered. As a result, ASEAN implemented an unprecedented move to exclude Myanmar's junta from the October 2021

ASEAN summit until the Tatmadaw complies with the agreed-upon consensus (Aljazeera, 2021). This action can be seen as a crucial step for ASEAN in moving beyond the non-interference principle.

However, after the October 2021 Summit, the uncertainty of ASEAN's future engagement with Myanmar has been raised due to the Chair's rotation to Cambodia. Through use of cowboy diplomacy, Hun Sen – the prime minister of Cambodia who has held this position for over 35 years – threatened to distort ASEAN's collective action in various ways (Seah, 2022). First, he stated his intention to welcome the Burmese military government to the 2022 ASEAN summit to be held in Cambodia, citing Myanmar as a part of the ASEAN family. Second, Hun Sen visited military leaders in Myanmar in January. Third, his attempt to include the Burmese military's representatives in the ASEAN Foreign Ministers' Meeting nearly created a conflict zone with Singapore, Malaysia, and Indonesia.

Thus far, ASEAN has responded and engaged with Myanmar collectively since the 2021 coup, despite the Chair's rotation to Cambodia. Fortunately, the turbulence following the Chair's rotation to Cambodia remains under control. However, ASEAN's leadership under the prime minister of Cambodia is questionable as it will likely follow a softer approach toward Myanmar's military government, especially considering that Hun Sen's own source of power is widely known as having been achieved in an undemocratic manner. Moreover, the Chair's rotation also affects the Special Envoy, as the candidate must be nominated by the Chair. The transition of a Special Envoy to Cambodia may change the entire situation, as the ambiguity of consensus allows the Envoy to act independently.

Since the 2021 Myanmar coup, ASEAN has clearly shifted away from its longstanding diplomatic norm of so-called non-interference by pushing against the Burmese military government. With international support, ASEAN's attempts to solve the political crisis began by agreeing on the five-point consensus. Later, it barred Myanmar's military government from the ASEAN Summit due to its inaction regarding the consensus. However, the 2022 rotation of the ASEAN Chair to Cambodia has created uncertainty regarding ASEAN's future engagements with the Myanmar military government. Moreover, it is unlikely that ASEAN is capable of delivering a resolution that will satisfy all stakeholders, as such resolution would require the Tatmadaw's approval. Although it has made several attempts, ASEAN has not been successful in stopping the violence against dissidents and ethnic groups within Myanmar. As ASEAN's leverage toward Myanmar remains uncompetitive, it should reconsider the effectiveness of its efforts to push the junta back to the negotiation table. The following section discusses the challenges that ASEAN faces in addressing the Myanmar impasse following the 2021 coup.

4. Moving Forward: ASEAN's Challenges in Addressing the Myanmar Crisis

The previous section discusses Myanmar's situation and the relative role of ASEAN. This section seeks to explain ASEAN's challenges in addressing the Myanmar impasse following the 2021 coup. There are several obstacles to be discussed. While some research details ASEAN's challenges in dealing with its members' affairs (Cheong et al., 2019; Ghoshal, 2008; Limsiritong, 2017; Morada, 2021; Thi Ha & Htut, 2016), the literature still lacks a framework that fits the context of ASEAN's engagement with Myanmar post-2021 coup.

Therefore, this paper seeks to build upon the framework initially presented by Morada (2021), whose work focuses on ASEAN's role in the Rohingya crisis and argues that the lack of effective regional response is not entirely due to its members' strict adherence to the non-interference principle. He identifies three main concerns, namely 1) ASEAN's adherence to the non-interference principle while constructively engaging with Nay Pyi Daw, 2) the pursuit of justice in the absence of regional accountability mechanisms or sanctions against an erring member, and 3) ASEAN's balance of its strategic interests vis-à-vis China's growing influence in Myanmar, resulting in the lack of effectiveness.

After gathering data from several sources, this paper argues that although the second concern remains relevant, the first and third require modification to fit the challenges ASEAN faces in addressing Myanmar's political crisis following the 2021 coup. Regarding the first concern, ASEAN has collectively moved beyond constructive engagement and the non-interference principle since Myanmar's 2021 coup. However, the varying degrees of adherence to the non-interference principle amongst ASEAN leaders remains an obstacle to effectiveness, as some leaders prefer a softer approach. Regarding the third concern, external actors, including China and Russia, seek to expand their influence in Myanmar, particularly following the 2021 coup. As a result, this paper identifies the following three challenges that have led to ASEAN's ineffectiveness in pressuring the junta: 1) the varying degrees of adherence to the non-interference principle amongst member states, 2) the absence of regional accountability mechanisms or sanctions against errant member states, and 3) ASEAN's inability to balance its strategic interests vis-à-vis the growing influence of great powers in Myanmar.

4.1 The Varying Degrees of Adherence to the Non-Interference Principle Amongst Member States

While barring Myanmar's junta from the ASEAN Summit was indeed an unprecedented decision that demonstrated a shift in longstanding norms, it is likely that some member states will maintain the principle of non-interference. Several member states have shown reluctance to abandon the non-interference

principle permanently, as it could lead to drawbacks for them in the future. As such, the collective approach in addressing Myanmar's junta is rather soft.

It is evident that the 2021 Myanmar coup has imposed several consequences on ASEAN member states. However, the burden of proximity and the impact on economic relationships still have not pushed highly affected countries, such as Thailand, to take proactive action. Thailand has experienced an influx of migrants since the Tatmadaw began military operations in several areas controlled by ethnic armed groups. Also, several clashes between the Tatmadaw and ethnic armed groups near Thailand's borders are causing security concerns as small Thai villages nearby have experienced collateral damage (Nanuam, 2021). Moreover, Thailand has many economic investment projects in Myanmar and these businesses are significantly impacted by ongoing, unexpected change. However, these consequences have not yet influenced the Thai government to engage proactively with Myanmar.

The main reason for the varying levels of adherence to the non-interference principle is the difference in political regimes amongst member states. The principle of non-interference can be viewed as a norm for peaceful coexistence between authoritarian and democratic states. Therefore, several authoritarian or undemocratic regimes still view this principle as a preferable choice, acting as protection from public criticism for their internal affairs, especially regarding the violation of human rights or the persecution of anti-regime leaders. ASEAN member states remain distinctive in their political systems. Most mainland member states are controlled, or heavily influenced, by military juntas and authoritarian leaders, while maritime Southeast Asia is partially democratic (Hunt, 2022). Without this principle, ASEAN might not be able to facilitate an effective discussion forum for Southeast Asian countries.

Although Myanmar's 2021 coup posed undeniable concerns to ASEAN, mainland member states are still reluctant to actively criticize Myanmar further. Countries such as Thailand, Cambodia, and Laos maintain their interactions with the Burmese military government, both directly and indirectly. Instead, these countries remain inactively critical, describing the political crisis as an internal matter (Piromya, 2022). In contrast, the more democratic members in maritime Southeast Asia, such as Malaysia, Singapore, Indonesia, and the Philippines, are in favor of a tougher approach. However, ASEAN is unable to implement a harsh approach towards Myanmar due to the consensus-based decision-making process. As a result, ASEAN must mediate between stakeholders and the collective response is the product of compromise between ASEAN member states.

Although it can be said that ASEAN, as a whole, has moved beyond the non-interference principle, it still struggles to introduce a tougher collective approach towards Myanmar's military junta due to the varying degrees of adherence amongst member states.

4.2 The Absence of Regional Accountability Mechanisms or Sanctions Against Errant Member States

Regional accountability mechanisms and sanctions are crucial tools for a regional bloc to be able to lead the regional agenda competently. However, the ASEAN Charter does not provide for accountability mechanisms or sanctions to be implemented against its members who fail to protect human rights within their territory (Morada, 2021). According to the ASEAN Charter, the decision-making process is based on consultation and consensus. As many countries within the region maintain long histories of nation-building, they prefer to ensure total control over their own sovereignty. Therefore, threats to human security, such as state violence, remain widely prevalent within ASEAN member states.

As a result, the absence of accountability mechanisms largely empowers the role of the ASEAN Chair to drive the bloc forward in service of its own agenda. In 2021, Brunei, a small power that rarely plays a pivotal role at the regional level, was the ASEAN Chair during the Myanmar coup. Lacking proactive strength, Brunei struggled to deliver any notable outcomes from the Special Envoy's visit. Starting in 2022, the rotation of Chairmanship is likely to yield a negative result for anti-military dissidents and the military opposition as it is Cambodia's turn. His state visit to Myanmar made Hun Sen the first foreign leader to set foot in Myanmar following the 2021 coup; his photos with the junta leader Min Aung Hlaing spreading on social media. His attempts to distort ASEAN's collective action have posed concerns to other member states. Just as in the past, we are now seeing Cambodia expose its role as a representative of China's voice within ASEAN by blocking the publication of a joint communique (BBC, 2012). As such, there is no guarantee that Cambodia's prime minister will act upon ASEAN's last year consensus. It is likely just a matter of time before Hun Sen will distort the ASEAN collective action for his own agenda.

The absence of regional accountability mechanisms and sanctions has created an ASEAN that is heavily influenced by the Chair's leadership. This has the potential to significantly impact ASEAN's effectiveness in addressing Myanmar's political crisis. In 2022, Cambodia acquired the most significant seat in driving the bloc forward. Thus far, the Cambodian government has created ambiguity about ASEAN's centrality and its collective voice. In the long-term, these factors could indirectly lead to the recognition and legitimization of Myanmar's junta in ASEAN.

4.3 ASEAN's Inability to Balance Its Strategic Interests vis-à-vis the Growing Influence of Great Powers in Myanmar

ASEAN is not the only entity that holds strategic interest in Myanmar. Several great powers also view Myanmar as an essential strategic partner, both militarily and economically. Therefore, regardless of recent changes in Myanmar, their approach remains business-as-usual. Two great powers, namely

China and Russia, currently pose a significant threat to ASEAN – if ASEAN were to pressure Myanmar further, Myanmar may decide to distance itself from ASEAN and deepen its relationship with these great powers instead.

China's growing regional influence has been a longstanding obstacle in addressing Myanmar's political crises. One of the main reasons ASEAN accepted Myanmar into the bloc was the fear that Myanmar would fall fully under Chinese influence (Masilamani & Peterson, 2014). Therefore, constructive engagement was introduced as a method by which to open a channel with Myanmar. Following Myanmar's 2021 coup, however, China has greatly enhanced its economic and military relations with the country. In the economic dimension, China continues to work on its investment projects with the military junta, of which, most belong to the Belt and Road Initiative (BRI). Chinese state-led companies have signed on with several projects worth billions of US dollars (Banerjee & Rajaura, 2021), meaning that the Chinese government believes in, and supports, the Tatmadaw's power in Myanmar. With vast infrastructure development led by China, Myanmar's military junta is adamant that their economy can survive. In terms of military relations, the transfer of submarine and arms sales from China have guaranteed its close connection with the Tatmadaw.

Following the coup, then, China has not only maintained a business-as-usual approach with the Tatmadaw but has also shattered ASEAN's centrality. For example, China served as mediator during the June 2021 ASEAN-China Foreign Minister's Meeting in Chongqing, China, by which it was able to control the meeting's agenda, allowing Myanmar's military junta to propose its own five-point blueprint for disciplined democracy. As a result, the meeting effectively bypassed ASEAN's collective, agreed-upon five-point consensus (Tower, 2021). Moreover, China continues to expand its influence in Myanmar's internal affairs by playing the role of a mediator between the Tatmadaw and ethnic armed organizations (The Irrawaddy, 2021a). For these reasons, China cannot be reliable partner for ASEAN in addressing Myanmar's crises, as its role lessens ASEAN's leverage.

The second great power is Russia. The military relationship between Myanmar and Russia is important as Russia is a major arms supplier to the Tatmadaw. Many interactions can confirm these close ties, including when the Russian Deputy Defense Minister flew from Moscow to attend the annual Armed Forces Day in Nay Pyi Daw, just one month after the coup. Moreover, Min Aung Hlaing's trip to Russia in June 2021 clearly signaled their close relationship, as during the visit he was reported to have met several arms companies (NIKKEIAsia, 2021). The continued military relationship between Myanmar and Russia has ensured the flow of arms to the Tatmadaw, further ensuring the suppression of anti-coup movements.

In short, Myanmar's military government receiving the backing of these two great powers has significantly challenged ASEAN's ability to gain leverage. China follows a business-as-usual approach in an effort to protect the economy from full collapse. Russia ensures a continuous arms flow, supplying the Tatmadaw directly. As a result, ASEAN has less leverage in negotiating with the junta, as these great powers provide the necessary support. The harder ASEAN pushes the Tatmadaw into the corner, the more likely it will defect to the side of China and Russia.

In summary, ASEAN's engagement with Myanmar following the 2021 coup has experienced three main challenges leading to ineffectiveness and lack of progress. The first two challenges can be viewed as internal challenges within ASEAN itself. While the varying degrees of adherence to the principle of non-interference amongst member states has prevented ASEAN from implementing a tougher approach to pressure the junta, the absence of regional accountability mechanisms and sanctions has pushed ASEAN to rely heavily on the Chair. With the current Chair held by Cambodia, ASEAN has shifted to an even softer approach towards the Tatmadaw. The last challenge – ASEAN's inability to balance its strategic interests vis-à-vis the growing influence of great powers in Myanmar – is considered an external challenge. The deepening relationships between Myanmar and other great powers lessen ASEAN's leverage in negotiating with Myanmar's military government, as Myanmar is able to maintain control without ASEAN support.

5. Conclusion and Recommendations

This paper explores the challenges that ASEAN faces in addressing the Myanmar political crisis following the 2021 coup. ASEAN had once again acted out of alignment with the non-interference principle and is now struggling to develop a strategy by which it can overcome three main challenges: 1) the varying degrees of adherence to the non-interference principle amongst member states, 2) the absence of regional accountability mechanisms or sanctions against errant member states, and 3) ASEAN's inability to balance its strategic interests vis-à-vis the growing influence of great powers in Myanmar. Failure to overcome these challenges could lead to an undesirable outcome for Burmese dissidents, further empowering the military junta. Thus, ASEAN member states must collectively address these challenges in order to regain ASEAN centrality for the sake of regional interest.

This paper, therefore, proposes three recommendations for ASEAN and its member states in response to the three challenges: 1) initiate a new mode of engagement in the ASEAN Charter that can be used as reference when interacting at the ASEAN level and can serve as the starting point by which to officially

move beyond the principle of non-interference; 2) enhance ASEAN's regional accountability through the establishment of accountability mechanisms and sanctions in order to maintain the collective agenda and increase competence in addressing regional issues; 3) send a strong message to regional great powers, namely China and Russia, which are still utilizing the business-as-usual approach, to call for increased accountability for the ongoing violence in Myanmar. If ASEAN collectively follows these recommendations, it is likely to regain leverage by demonstrating its strong commitment to addressing Myanmar's political crisis. However, ASEAN currently still relies on the willingness of member states to deliver a better and more effective outcome. Accordingly, this paper suggests further research into ASEAN member states' individual responses towards Myanmar in an effort to gain a deeper understanding of each member's policy priorities.

References

Aljazeera. (2021, October 26). *ASEAN Summit Begins Without Myanmar After Top General Barred*. Aljazeera. <https://www.aljazeera.com/news/2021/10/26/asean-summit-begins-without-myanmar-after-top-generals-exclusion>

Amador III, J. S. (2009). Community Building at the Time of Nargis: The ASEAN Response. *Journal of Current Southeast Asian Affairs*, 28(4), 3-22. <https://doi.org/10.1177/186810340902800401>

Assistance Association for Political Prisoners. (2022, June 07). *Daily Briefing in Relation to the Military Coup (As of June 7)*. Assistance Association for Political Prisoners. <https://aappb.org/?p=22005>

Aung, S. M. T. (2022). Myanmar's Quest for a Federal and Democratic Future: Considerations, Constraints and Compromises. *ISEAS Perspective*, 2022(28), 1-14.

Banerjee, S., & Rajaura, T. S. (2021). *Growing Chinese investments in Myanmar Post-Coup*. Observer Research Foundation. <https://www.orfonline.org/expert-speak/growing-chinese-investments-in-myanmar-post-coup/>

BBC. (2012, July 13). *ASEAN Nations Fail to Reach Agreement on South China Sea*. BBC. <https://www.bbc.com/news/world-asia-18825148>

Cheong, K.-C., Li, R., & Wang, Q. (2019). *ASEAN at 50: The Rise of China and the Emerging Regional Integration Architecture*. In A. Idris & N. Kamaruddin (Eds.), *ASEAN Post-50* (pp. 13-34). Palgrave Macmillan. https://doi.org/10.1007/978-981-13-8043-3_2

Ghoshal, B. (2008). ASEAN at 40: Opportunities and Challenges. *Strategic Analysis*, 32(3), 339-347. <https://doi.org/10.1080/09700160802063111>

GNLM. (2022, March 10). *State Administration Council Chairman Prime Minister Senior General Min Aung Hlaing Receives Thai Ambassador to Myanmar*. Global New Light of Myanmar. <https://www.gnlm.com.mm/state-administration-council-chairman-prime-minister-senior-general-min-aung-hlaing-receives-thai-ambassador-to-myanmar/>

Goodman, J. (2021, February 05). *Myanmar Coup: Does the Army Have Evidence of Voter Fraud*. BBC. <https://www.bbc.com/news/55918746>

Haacke, J. (2005). “Enhanced Interaction” with Myanmar and the Project of a Security Community: Is ASEAN Refining or Breaking with its Diplomatic and Security Culture? *Contemporary Southeast Asia*, 27(2), 188–216.

Hunt, L. (2022, February 15). *Myanmar Issue Hardens Divisions in ASEAN*. VOAnews. <https://www.voanews.com/a/myanmar-issue-hardens-ivisions-in-asean/6442653.html>

Iannone, A. (2022, February 4). *Non-interference Policy in ASEAN. A Policy Brief After the Coup in Myanmar: Should ASEAN "Re-think" The Idea of Non-Interference*. Institute for International Relations Analysis.

<https://iari.site/2022/02/04/no-interference-policy-in-asean-a-policy-brief-after-the-coup-in-myanmar-should-asean-re-think-the-idea-of-no-interference/>

Jones, L. (2008). ASEAN's Albatross: ASEAN's Burma Policy, from Constructive Engagement to Critical Disengagement. *Asian Security*, 4(3), 271-293. <https://doi.org/10.1080/14799850802306484>

Katanyuu, R. (2006). Beyond Non-Interference in ASEAN: The Association's Role in Myanmar's National Reconciliation and Democratization. *Asian Survey*, 46(6), 825-845. <https://doi.org/10.1525/as.2006.46.6.825>

Katsumata, H. (2003). Reconstruction of Diplomatic Norms in Southeast Asia: The Case for Strict Adherence to the "ASEAN Way". *Contemporary Southeast Asia*, 25(1), 104-121.

Kipgen, N. (2021). The 2020 Myanmar Election and the 2021 Coup: Deepening Democracy or Widening Division? *Asian Affairs*, 52(1), 1-17. <https://doi.org/10.1080/03068374.2021.1886429>

Lee, A. (2021, November 25). *Interfering with Non-interference: ASEAN and the Myanmar Crisis*. Brown Political Review. <https://brownpoliticalreview.org/2021/11/interfering-with-non-interference-asean-and-the-myanmar-crisis/>.

Limsiritong, N. (2017). Why ASEAN Fails to Play Role in the Rohingya Situation from the Perspective of ASEAN Charter. *Asian Political Science Review*, 1(2), 73-79.

Masilamani, L., & Peterson, J. (2014). The "ASEAN Way": The Structural Underpinnings of Constructive Engagement. *Foreign Policy Journal*, 15, 1-21.

Morada, N. M. (2021). ASEAN and the Rakhine Crisis: Balancing Non-interference, Accountability, and Strategic Interests in Responding to Atrocities in Myanmar. *Global Responsibility to Protect*, 13(2-3), 131-157. <https://doi.org/https://doi.org/10.1163/1875-984X-13020003>

Nanuam, W. (2021, December 29). *Stray Bullets Stoke Fear in Tak*. BangkokPost. <https://www.bangkokpost.com/thailand/general/2239247/stray-bullets-stoke-fear-in-tak>

Nguyen, T.-A. (2016). Norm or Necessity? The Non-Interference Principle in ASEAN. *Cornell International Affairs Review*, 9(1). <http://www.inquiriesjournal.com/a?id=1318>

NIKKEIAsia. (2021, June 22). *Myanmar Junta Chief Woos Russia with Moscow Trip*. NIKKEIAsia. <https://asia.nikkei.com/Spotlight/Myanmar-Crisis/Myanmar-junta-chief-woos-Russia-with-Moscow-trip>

Piromya, K. (2022, March 14). *Myanmar Crisis: Is This the Beginning of the End of ASEAN?* ASEAN Parliamentarians for Human Rights. <https://aseanmp.org/2022/03/14/myanmar-crisis-is-this-the-beginning-of-the-end-of-asean/>

Ramcharan, R. (2000). ASEAN and Non-interference: A Principle Maintained. *Contemporary Southeast Asia*, 22(1), 60-88.

Seah, S. (2022, January 10). *Hun Sen's Cowboy Diplomacy: Quick Draw or Firing Blanks?* Fulcrum. <https://fulcrum.sg/hun-sens-cowboy-diplomacy-quick-draw-or-firing-blanks/>

Strangio, S. (2021, October 15). *ASEAN Envoy Cancels Planned Myanmar Trip Due to Junta Stonewalling*. The Diplomat. <https://thediplomat.com/2021/10/asean-envoy-cancels-planned-myanmar-trip-due-to-junta-stonewalling/>

The Irrawaddy. (2021a, December 16). *China Facilitates Myanmar Junta and Ethnic Armies' Talks*. The Irrawaddy. <https://www.irrawaddy.com/news/burma/china-facilitates-myanmar-junta-and-ethnic-armies-talks.html>

The Irrawaddy. (2021b, December 27). *China Provides Submarine to Myanmar Junta*. The Irrawaddy. <https://www.irrawaddy.com/news/burma/china-provides-submarine-to-myanmar-junta.html>

Thi Ha, H., & Htut, Y. (2016). Rakhine Crisis Challenges ASEAN's Non-Interference Principle. *ISEAS Perspective*, 70, 1-8.

Tower, J. (2021, June 16). *China's Subjugation of ASEAN is a Great Leap Backward for Myanmar*. NIKKEIAsia. <https://asia.nikkei.com/Opinion/China-s-subjugation-of-ASEAN-is-a-great-leap-backward-for-Myanmar>

The Century of Humiliation: Understanding China's Ambition and CCP's Political Legitimisation

Kulnaree Charoenmuang¹

Received: 9 May 2022; Revised: 5 August 2022; Accepted: 16 August 2022

Abstract

The Century of Humiliation was the most tragic and dire time for all Chinese, and the nation is still haunted by it. The study of the Century of Humiliation as a national narrative aims to understand the motives of the Chinese Communist Party's (CCP) attempt to use the humiliation narrative to legitimise the one-party state ideology and ramp up support from Chinese citizens. The Century was also used to stabilise the CCP's regime, especially in the post-Mao era, which shifted from the Maoist victor narrative to the narrative of victimisation. What unfolded during the Century greatly impacted the Chinese national psyche, while also playing a very crucial role in building modern China's strategies and shaping China's perspective of the existing international system. Therefore, China established the People's Republic of China (PRC) with international elements that help its nation grow safely and enable it to pursue national interests within the existing international system. Throughout the 70 years of the PRC, the CCP has been encouraged to work collaboratively to rebuild and strengthen the nation domestically and play a more active role in the international arena. The CCP continues to adapt its historical narrative to suit its strategy objectives at different times, in order to dispel the bitterness from the humiliating defeats, reclaim its losses and achieve its dream of national rejuvenation, and eventually determine its destiny.

Keywords China's Foreign Policy, Century of Humiliation, Chinese Communist Party, Regime Legitimation

¹ College of Social Science, National Chengchi University, Taiwan. E-mail: kulnare0819@outlook.co.th

1. Introduction

The ending of the Century of Humiliation was considered to be an aftermath of the Chinese civil war in 1949 and the establishment of the People's Republic of China (PRC) on October 1 of the same year. The Century – which actually lasted 109 years – has been a central part of modern China's founding narrative and mythology. The Chinese Communist Party (CCP) vowed to seek restoration of greatness of the Chinese nation as comparable to other countries, and that China would not be taken advantage of as previously experienced. Despite the hardships faced by both internal management and external factors amid a rapidly changing international system, the Communist government is determined to lead modern China towards prosperity, so every strategy and policy must reflect national interests and develop national coherence. The CCP's ultimate goal is to redeem what the nation had lost previously, whether national dignity, territories, or international standing (Wang, 2013).

In order to understand the complexities of China's current foreign policy and global strategy, merely studying the present possibilities or reviewing information from a few years back is insufficient. History performs a pivotal function for enabling exploring aspirations and origins of the current actions, especially for China which is still expecting to correct the national mistakes of the past. The Century of Humiliation has always been a key component of the CCP's historical narrative. The party attempted to guide the society in alignment with the Party's principles. As the primary narrator, it has entrenched a sense of victimisation into the Chinese national identity (Suzuki, 2017, p. 31) while strengthening its role and legitimising the Party's governance. The CCP has two goals to accomplish in parallel: 1) correcting mistakes made in the past to become a developed country for the people's well-being as a whole, and 2) maintaining the legitimacy of the Party by receiving support from the people. Therefore, studying the Century will significantly help us to understand the true goals of China's global strategy.

This study is divided into three parts including, first, explorations of events behind the Century of Humiliation that have accumulated into a painful memory among the Chinese people. Second, detailed explanations on how has the CCP uses the Century as a tool to promote its legitimacy. On this account, this article will portray the timeline from the Maoists' victor to victim narratives, establishing a sense of togetherness from the collective historical memory as a tool to motivate nationalism. Such narratives encouraged listeners to willingly support the Party in order to lead the country and build a more stable international status. Thus, the CCP built legitimacy and received justifications for violent retaliations which foreigners see as blatant violations of sovereignty. Besides, scholars and observers discovered that the CCP sometimes intentionally ignored the narrative of humiliation in a discontinuity of narratives, which the CCP altered to serve foreign

policy objectives at a different period. The Chinese government's strategies and actions are considered the pursuit of "performance legitimacy". Zhu (2011, p. 124) explained that a government can gain or maintain legitimacy through achieving concrete goals, such as economic growth or social stability. As the Chinese economy under the Xi Jinping administration continues to maintain growth, they must seek new concrete goals to support the Party's legitimacy.

The third section will dig into the background of China's current aspirations and the impact of the Century on the mindset and perspective of the Chinese government and people, to understand the CCP's complex policy and behaviour in terms of international affairs. Throughout seven decades of the PRC, it has faced several challenges from various permutations of international affairs. China has realised that states cannot opt-out of interstate competitions at the international level, and national security is attached to competency in the international arena. Therefore, China learned from trial and error, as it was building a nation that has international components, to help its nation prosper safely and peacefully in the international system. In addition, this article explores China's global strategy and its foreign policy priorities. The strategy and foreign policy of the PRC are the results of a complex combination of domestic and international affairs. Domestically, China's previous experiences have been collective efforts of its leaders and people in seeking national development guidelines to achieve the national interest in each period, and to be able to maintain the CCP's legitimacy. Thus, the quickly changing international order during the Cold War and post-Cold War periods, due to the changing of powers affected China's strategy and national policy so as to obtain its maximum range of national interest during each period, and maintain the CCP's legitimacy. China's national policies involve overcoming the challenges faced by the CCP in bringing the nation out from under the shadow of its bitter past to future prosperity.

2. The Century of Humiliation: The Bitter Path to Modernity

The Century of Humiliation (百年国耻, bainian guozhi) (hereinafter referred to as the Century) lasted from 1839 to 1949, when Western powers and a key Eastern power, Japan, intervened and subjugated the Chinese Empire. During the period, China was plunged into domestic turmoil and foreign aggression. The defeat and enormous loss emphasised the weakness of the once known "great Chinese empire," which resulted in its people's growing bitterness throughout the hundred years of national humiliation.

China's defeat in the First Opium War ushered in an era known as the Century of Humiliation. The First Opium War was fought between China, during the reign of Emperor Daoguang of the Qing dynasty, and Great Britain from 1839 to 1842. The root of the war derived from a trade dispute; to solve the trade deficit, opium was illegally smuggled into China by British merchants and companies for

sale to Chinese people, resulting in a nationwide opium addiction (Cao & Sun, 2011, p. 177). Subsequently, the Chinese government rejected proposals to legalise and tax the opium, following which they confiscated and destroyed the drugs and opium owned by British merchants before issuing a complete ban on opium. The Chinese government halted the opium trade while the British still insisted on a free trade principle, leading to hostility between the two. China, which at that time was still naive to a battlefield with technologically superior ships and weapons, developed by the West, such as gunboats, lost in the resulting war. This defeat led to the signing of the Treaty of Nanking in 1842, which the Chinese regarded as an 'unequal treaty'. China ceded its territory over Hong Kong to Britain and was forced to open ports for trading, therefore abolishing its monopoly on trade (Ku, 1994, p. 67).

The First Opium War marked the end of China's isolationism. The unfair treaty signed with Great Britain paved the way for other Western powers such as the United States, France, Germany, and also Russia to take advantage of China. China's efforts to alter this exploitation led to its defeat once again during the Second Opium War, which lasted from 1856 to 1860. Accordingly, the Summer Palace, the main imperial residence of the Emperors of the Qing dynasty, was ordered to be destroyed, marking China's loss of sovereignty over the Kowloon Peninsula. Moreover, in emphasising the winners' superior power, China was forced to sign the Convention of Peking in 1860, which primarily outlined various conditions to allow the winner to take advantage of China. (Asia Pacific Curriculum, 2021)

The loss of territories and national pride eroded the people's faith in the Qing dynasty. The Chinese Empire had been beset with accelerating political and social unrest, resulting in radical political and religious upheavals, such as the Taiping Rebellion (1850–1864)² and the Boxer Rebellion (1899–

² Taiping Rebellion (太平天国 Taiping Tianguo) (1850–1864) was a bloody civil war and massive rebellion in China during the nineteenth century, fought between the southern rebel group and the Qing government. The movement was led by Hong Xiuquan, a founder of gods worshipping creed called Bai Shangdi Jiao (拜上帝教). Hong induced people to respect his unique polytheistic Christianity in order to achieve his goals of overthrowing the Qing dynasty and changing the social order and the Chinese people's spirit. People who followed Hong mainly were Hans, who were dissatisfied with the ruling of the Qing dynasty for two key reasons; first, the Qing was a Manchu minority, and second, it was seen as incompetent in fighting against Great Britain during the First Opium War. Hong established the Taiping Heavenly Kingdom in Guangxi and set up the Taiping Heavenly Army to fight against the royal court. After his successful seizure of territories in southern China, the army then moved up north. In 1853, the rebel group could occupy Nanjing. On this account, its strength had greatly shaken the Qing dynasty's sovereignty and led to consecutive battles in several cities, resulting in the death of over ten million people. However, the Taiping Rebellion began to fail due to internal tussles.

1901).³ A decade later, the domestic turmoil and foreign aggression ignited the great historic change of China through the Xinhai Revolution (1911–1912),⁴ ending not only the Qing dynasty but also China's millennia-long imperial period, leading to the establishment of the Republic of China (ROC) in 1912 by the Kuomintang (KMT) (Elleman & Paine, 2010, pp. 295-296).

However, it seemed that the period of humiliation did not end even when the Kuomintang party came to power. China's central government, or the Beiyang government, was a military authority that was busy cracking down on internal affairs rather than effectively responding to threats from foreign influences. Unfortunately, both internal political turmoil and external threats persisted while the Chinese quality of life stayed rather stagnant.

During the First World War, Japan continued to expand its influence over China's mainland by declaring the Twenty-one Demands (1915).⁵ The demands

Later, the Qing troops allied with Chinese soldiers led by European officers to fight against the rebellion in the southern provinces, and they were able to reclaim the majority of the rebelled areas. In 1862, the Qing troops sieged Nanjing, weakening the rebel group. A few years later, Hong Xiuquan died in June 1864 due to food poisoning, and in July, Nanjing was invaded and reoccupied by the Qing government. Finally, the Qing government could win over the Taiping Rebellion (Cranmer-Byng, 1968, pp. 114-117).

³ The Boxer Rebellion (义和团起义, Yihetuan Yundong) was a movement against foreigners and Christians in China during 1899 – 1901. Due to the expansion of foreigners' influence in seeking advantages in China and privileges offered to Christianity, this caused dissatisfaction among the Chinese people, so the people voluntarily formed forces to resist and eliminate foreigners from Chinese territory, as well as support the Qing government. The movement began in Shandong before spreading to Beijing and Tianjin. Accordingly, foreigners were besieged and fled to their countries' embassies. Later, these foreigners, including those from the United States of America, Austria-Hungary, Britain, France, Germany, Italy, Japan, and Russia, united as the Eight-Nation Alliance and formed a troop to fight against the Boxer Rebellion. The Qing dynasty backed the Boxer Rebellion and declared war on the invading superpowers. The Boxer Rebellion was eventually defeated by the Alliance, resulting in the signing of the Boxer Protocol in 1901, which was regarded as one of the unequal treaties. After defeating this battle, China had to indemnify over 450 million Haikwan taels (the equivalent of \$330 million) (Warren, 2000, pp. 297-298).

⁴ Xinhai Revolution (辛亥革命, Xinhai geming) was a successful revolution that overthrew the Qing Dynasty in 1911, brought an end to the absolute monarchy that had ruled China for thousands of years, and led to the establishment of the Republic of China. As rulers, the Qing Dynasty had become progressively less effective, leading to several rebellions and uprisings supported by anti-Qing groups and revolutionaries in exile (Teon, 2016).

⁵ Twenty-one Demands (二十一條, Ershiyi tiao) was a secret set of demands made by the Japanese government in 1915 calling for Japan's regional ascendancy over China. The demands were divided into five sections: 1) granting of special concessions to Japan in Shandong and Manchuria; 2) acceptance of Japan's superior influence in southern

greatly extended Japan's control over China, no matter how hard China resisted. Due to its inferiority, China was forced to accept all the conditions. Such enforcement triggered anti-Japanese feelings among the Chinese (Warren, 2000, pp. 316-317), alongside losing faith in other superpowers for abandoning China in this unfair situation. Regardless of how bad China's situation was, things became worse when China, as a victor of World War I, was unable to reclaim Shandong territory from Germany which fell under Japanese control instead. China was then described as "the sick man of Asia" (Hevia, 2003, p. 318) with no bargaining powers; knowing that the resolution of the Paris Peace Conference of 1919 was unfair, China's objection was too soft for other powers to pay attention to it. China emerged as the loser among the winners, underscoring the feeling of shame of being invaded by foreign nations for decades. The resolution sparked outrage amongst the Chinese people, leading to the infamous student-led protests at Tiananmen Square, or the so-called 'May Fourth Movement' against exploitative powers and the weak government (Encyclopedia Britannica, 2018).

China's misfortunes continued as it was further traumatised by the expansion of Japanese influence in its territory. Japan invaded Manchuria (1931–1932) following the Mukden incident and killed many Chinese citizens. The conflict between China and Japan continued for decades, leading to the Second Sino-Japanese War (1937–1945) (Tobe, 2011, pp. 95-97). Japan continued to attack many major cities of China, causing infinite pain and lasting traumas to the Chinese people; the Nanking Massacre, or the Rape of Nanking saw hundreds of thousands of disarmed civilians and Chinese soldiers be killed, physically and sexually assaulted, and looted by the Imperial Japanese Army (Hatano & Shoji, 2011, pp. 136-137).

The Century of Humiliation is a long painful period for the Chinese since their national pride, accumulated throughout their millennia-long history, was devastated. China's gloating and reckless nature is what led to its inevitable fall from grace. Historically, China was the centre of the tributary system amid neighbouring states, and its leaders had limited familiarity with nations outside of Asia as it was rather isolated from international affairs. Consequently, China not only underestimated the external powers but also failed to keep pace with the outside world (Cone, 2012, p. 64); China lagged behind the superior technologies

Manchuria and eastern Mongolia; 3) for the Chinese government to facilitate necessary measures in protecting the interests of Japanese investors in China; 4) barring the Chinese government from giving or leasing any ports or bays to any superpower; and 5) allowing Japanese intervention in China's domestic affairs, including politics, finance, and governance. The then President, Yuan Shikai, of the Beiyang government could not resist Japan's influence, therefore, he inevitably had to sign this unfair contract (US-China Institute, n.d.).

of the West and lost its bargaining power. The defeat and the losses significantly emphasised China's military and diplomatic weakness during that period.

The Century was a real nightmare and an indelible turning point for China. In consequence, modern China is perceived as a result of the suffering and shame at the hands of foreign powers, which continue to afflict the Chinese psyche with fear (Kaufman, 2011, p. 1). On the other hand, such humiliation became an impetus for China to make its nation 'great again' (Graham, 2017) in order to redeem its honour and not be insulted again as a weakened nation or the sick man of Asia.

3. The Century of Humiliation as a Tool for the CCP's Political Legitimisation

3.1 From the Maoist Victor Narrative to the Narrative of Victimation.

During the Mao period, although the lingering bitterness from the humiliating defeat persisted, a victor narrative through China having won its national independence, and Maoist class struggle were central narratives to nation-building. However, since the 1980s, the Chinese government has refined a highly nationalistic historical narrative – a victim discourse was perpetuated instead of the victor narrative to eliminate an ideology vacuum and mobilise popular support. Since then, the victimisation narrative has been used to highlight China's suffering under a unjust past and the CCP's political legitimisation (Leslie, 2018, p. 106).

Initially, the CCP emphasised the terrible loss during the Nanjing Massacre in 1937, which scholars have pointed was the narrative used to incite anti-Japanese sentiment (Tischler, 2020). In 1991, the CCP launched a political campaign called the 'Patriotic Education Campaign', which was an ideological re-education that aimed to increase the validity of the CCP in the face of the legitimacy crisis due to the 1989 Tiananmen Square protests and massacre (Wang, 2008, p. 788). This campaign targeted mainly Chinese youth through education designed to create historical memories for nation-building such as advocating the study of China's humiliating history and emphasising the role of the CCP in maintaining independence and countering foreign influences on China. The student's history textbooks were altered to feature the victimisation narrative that focused heavily on blaming the West for invading China; thus, it completely superseded the official Maoist victor narrative. The decade was considered as a major shift in Chinese political identity, and it was a successful propaganda campaign that has been in effect to date.

In 2013, President Xi Jinping addressed his Chinese Dream (中国梦, Zhongguo meng) strategy. During the Century, the great nation was "reduced to a semi-colonial, semi-feudal society after the Opium War of 1840" (Xi, 2021, para. 3). Chinese people were ravaged by wars and suffered throughout the Century. So, a national rejuvenation has been a great dream for all Chinese (Nikkei, 2021). The CCP committed to redeeming the pride and dignity of the nation, to right the

injustices that China had to bear during the hundred years of national humiliation and to strengthen China's voice in the international arena: "enhance the international community's recognition of China's development and present to the world an authentic, multi-dimensional and comprehensive picture of China" (Fu, 2020, para. 3). With those words, Xi explained that redemption and recovery of national pride is the ultimate goal of China's domestic and foreign strategies and policies. Accordingly, national rejuvenation is the common finish line for all Chinese. Over the years, the CCP has acted as a propellant for China to rise from a loser to a real winner position, where all states recognise and treat China equally. This can enable the nation to finally be able to reclaim its past lost prestige and its rightful position in the international system (Carrai, 2021, pp. 7-8).

3.2 The Collective Historical Memory

The Chinese government is looking for 'performance legitimacy', which requires the achievement of concrete goals in order to maintain the legitimacy of the regime. Although this concept is rather abstract, it can sometimes refer to the rightfulness or suitability of a government's authority to govern a state. As many scholars have analysed, China's impressive economic growth and increasing role in the international system in the post-Mao era is the performance legitimacy of the CCP during that time (Zhu, 2011, pp. 126, 135). Therefore, an analysis of the national strategy and government actions and responses may provide us a way to interpret which performance is an attempt to achieve legitimacy for the government. The performance legitimacy under Xi's government may be contained within the Chinese dream strategy of correcting past mistakes and rejuvenating the nation, whereas the collective memory and the use of history in politics have been applied to incite people's support.

When the CCP gained its administrative power, it used historical memory, particularly the Century of Humiliation, as a key tool to maintain its legitimacy and serve as a driving force against imperialist foes. The Century of Humiliation is not only a historical record but is also regarded as a precursor to the awakening of Chinese nationalism, especially among the new generation who did not have a close experience of that period (Leslie, 2018, p. 105). That being the case, the CCP would reinforce the pains that the Chinese had experienced by constantly recounting Chinese history, placing China as the victim, which would always be heart-shattering. As a result, such storytelling would trigger strong willingness among the audience to cooperate and support the Party in order to lead the nation and build a stable international standing and ensure that national security is not invaded or exploited by any nation, with an underlying goal to overcome the wounds of the past.

The CCP has therefore been justified as well as obtained legitimacy for its harsh retaliation to foreigners' actions that are interpreted as a blatant violation of its sovereignty for either being a threat to territorial integrity or an insult to the

Chinese people. Over the past decade, the CCP has been actively investigating and retaliating against foreign agencies that have offended the Chinese with intimidation and public punishment (Metcalf, 2020, p. 46). In the past few years, a number of foreign companies have been banned in China for their rather unintentional actions. This circumstance resurfaced in 2021 after the United States and its allies imposed sanctions on products coming from China and other East Asia nations by expressing concerns over allegations of forced labour and human rights violations in the cotton production industry in Xinjiang. As a result, anger erupted among the Chinese social media communities, and many responded to these claims by calling for the cancellation of Western fashion retailers, while a Chinese state media issued a statement in response to the allegation of forced labour as being absurd and baseless (Zhao, 2021).

The CCP relies on the narrative of national humiliation to justify and legitimise the Party's actions. In particular, the CCP remains sensitive to allegations against foreign agencies for not respecting China's territorial integrity, sovereignty or development. In 2019, during a meeting marking the 40th Anniversary of the Issuance of the Message to Compatriots in Taiwan, President Xi emphasised that China must adhere to the peace promotion strategy of the 'One-China principle, the One Country, Two Systems', and it must maintain Hong Kong and Macao's long-term stability, including the development of cross-strait relations (Xi, 2019). The Anti-Secession Law came into effect in 2005, where China made it clear that the declaration of separatism is prohibited and that it will do whatever it takes to resist it, even if it requires the maximum use of military forces. The CCP has always aimed at the reunification of the 'whole nation'.

Many companies, especially foreign ones, are often criticised and opposed by the Chinese as their incautious actions provoke painful historical memories. Several websites have been temporarily shut down due to providing separate menu options for China and Taiwan. Moreover, in 2018, 36 airlines were given a warning from China to update their online booking systems to include Taiwan as part of China (Myers & Horton, 2018). Of course, China will never allow the territory it has long considered its own province to be perceived as another state. Besides, the CCP is obliged to respond to misunderstandings and correct them; no matter how hard it is to respond to external criticism, the CCP must stand by this principle strictly.

The South China Sea dispute remains intractable and unsolved. China has been trying to reclaim the disputed areas by using historical evidences, but it was opposed by conflicting states who viewed China's claims as inconsistent with international law on Maritime Zones. A judgment by an international tribunal in Hague in 2016 was marked by Chinese Foreign Minister, Wang Yi, as an "...unilateral arbitration initiated by the former government of the Philippines, in an attempt to undermine China's territorial sovereignty and maritime rights and interests in the South China Sea" (Wang, 2016, para. 2), and "...the Chinese Foreign

Ministry issued a statement, affirming China's staunch position of non-acceptance and non-recognition of the award" (Wang, 2016, para. 1). Undoubtedly, this action was later supported by Chinese nationalists.

3.3 Discontinuity of Humiliation Narrative

Nevertheless, the humiliation narrative is not performed all the time, as we may have understood. The CCP has been adapting its historical narrative to suit its foreign policy objectives at different times. Scholars and observers have discovered that the CCP sometimes intentionally ignores the humiliation narrative. For example, during Deng Xiaoping's tenure, efforts were made to restore China-Japan relations, although China previously recounted the atrocity of Japan during the Century. But with Deng's impulsion, the signing of a Peace and Friendship Treaty between the two nations was successfully concluded in 1978; Article 1 of the treaty clearly states that the two countries must work together to develop peace and friendship between each other based on the 'mutual respect for sovereignty and territorial integrity, mutual non-aggression, non-interference in each other's internal affairs, equality and mutual benefit and peaceful co-existence' (Treaty of Peace and Friendship between Japan and China, 1978). The treaty represents great efforts of the two countries to work together, abandon the past discord, and move forward, which benefited China's open-door development policy during that time. Another example that recently happened in 2020 was when the Chinese media stopped broadcasting a TV series called 'Red Sorghum' that depicted Japanese atrocities during the Second Sino-Japanese War (Wang, 2020, p. 39); this was following Japan's private sector having donated face masks as well as monetary support of around \$6.3 million to China during the pandemic (Jozuka & Wang, 2020). These three examples demonstrate that when convenient or relevant, memories of humiliation are intentionally downplayed by the CCP.

4. The Driving Force behind China's Ambition

4.1 PRC and the Internationalist Challenges

The Century of Humiliation shaped China's perception of the existing international system and world order. China has always claimed to be a peace-loving nation and avoided resolving conflicts with a military approach. However, it is undeniable that the experiences of the last century made China realise that states cannot opt-out of interstate competition in the international system (Kaufman, 2011, p. 5), and national security is tied to its capacity to compete in the international arena. China's defeat in the First Opium War led to the national self-questioning as to why the great Chinese empire was unable to compete with the Western countries and other modern states.

Before the emergence and during the hundred years of the Century, the international system and order was ruled by the Western world, which settled at the top or in the central of it. After the signing of the Congress of Vienna (1814–1815),

the Western world entered a period of relative peace between the Great Powers. With no interstate wars, the establishment of the new political and legal orders for European states were initiated. The British Empire emerged as a global hegemonic power during a period later known as Pax Britannica (1815–1914). Britain devoted its efforts to overseas expansion. With the navy superiority, it was able to easily pursue its self-interests. Britain gained control of all major trade routes while the Royal Navy served the nations, through exploitation from trade with foreign states, including the Chinese Empire.

China's trade and relations with Western nations gradually opened the door for the Qing dynasty government to familiarise itself with the unfamiliar Western-dominated international system. It is noteworthy that China's defeat during the Century of Humiliation stemmed from its weakness and narrow-mindedness. Before the Opium War broke out, the Chinese government had rejected Britain's requests to allow more trade, leading to rising tensions between the two nations. In contrast, Japan, an East Asian state to China has always considered itself superior, was far more accommodating to Western demands. During the 1990s, China struggled to modernise and industrialise while Japan did it with ease (Giulia, 2013).

The Qing government's diplomacy is influenced by traditional ideals, that is, a tribute system. The Western states were grouped as the mutual trading states even if they don't have to pay tributes, but Qing government treated them as its vassal states, and placed itself nation as superior to these mutual trading states (Zhang & Xu, 2007, pp. 415-416). China was much less interested in learning about or from the West than Japan was; hence, the Japanese government was better equipped to evaluate its position with regards to the Western powers.

However, the questions have now shifted to whether the international system established by the West at that time was a problem in itself. Because if its mechanisms were effective, China's voice at the Paris Peace Conference in 1919 would be loud enough for other states to listen, and the Shandong Question probably would not have happened. Of course, from the Chinese perspective, this event was all about the great powers employing the international system's mechanisms to exploit the smaller states. Accordingly, the international system was characterised by widespread injustice.

Eventually, the devastating defeat and heavy exploitation in the past became a lesson for the CCP to lead in its rebuilding of a nation during a time of massive transformation of the international system. China became aware that it cannot avoid state modernisation and participation in the international system. Therefore, China learned by trial and error to build a nation with international elements that can help its nation to grow safely and peacefully in the international system. The selection of such elements was done with caution, especially during the Cold War. The bipolarity has had significant implications on the global order, requiring China to be vigilant in implementing its foreign policy.

Moreover, China has put in place mechanisms that prevent other states' invasion strategies. Throughout seven decades under the rule of the CCP, several reforms have occurred in the country such as Mao's Political and Cultural Revolution (1966-1967), the Economic Revolution (1978) by Deng, and the current demands for further revolutions to enhance China's role in world affairs, as directed by President Xi. In aligning the country with the international system and order in its reformations, China has grown rapidly, especially after its many economic reforms, and has become a rising power that has influence over today's global affairs.

The second question is whether China will try to change the system or will it take advantage of the existing system with the Western-dominated international liberal order? China's political elites and scholars have argued that the post-World War II international system to date has not changed significantly, since China's acquaintance with it (Kaufman, 2011, p. 5; Tang, 2018, p. 33). Besides, they perceive that the international arena is still an area for competition and power struggle between small and large, strong and weak states and disagree that China has enough power to change the current international system. Although, in the past two decades, scholars and strategists have agreed that China's rise is challenging the international system and order, but many have suggested that the CCP does not see the need to alter the system as China itself can still enjoy gaining benefits and seeking its national interests within the present framework. Nonetheless, they further suggest that China should build itself a better competitor for international competitions (Kaufman, 2010, p. 7).

Another lesson the Chinese have learned from past experiences is that isolationism cannot protect China from invasion. So, the nation should end its self-isolation policy and embrace the international system. On this account, since the 1990s, the CCP has continued to launch more active foreign policy agendas and acknowledged the existence of multilateral institutions, especially the United Nations (UN) (Chang, 2021, p. 1164). An obvious example of China's increasing commitment to world affairs is through its implementation of military operations. It is commonly known that conflict is inevitable in the international arena, but in order to eliminate, resolve, and prevent global conflicts, military operation is advisable; however, it should not be carried out on behalf of any state or groups of states, but by international organisations. China's involvement in international military missions has increased significantly as it has actively participated and contributed personnel to the UN peacekeeping missions. Currently, it is the second biggest financial contributor to the UN peacekeeping budget (UN Secretary-General, 2018, p. 2) as well as engages in military operations other than war (MOOTW), which aim to deter war and promote international peace. In case of state domestic crises, China's role is supporting the civil authorities in resolving and responding to the incidents without territorial sanction due to its firm adherence to the non-interference principle.

4.2 *The Aspirations of China's Global Strategy and Foreign Policy Priorities*

The PRC's foreign strategy and policy is the result of a complex interweaving between domestic and international affairs. At the domestic level, the result of China's prior experience has become the collective efforts of leaders, the government and of the general people in pursuit of national development. Simultaneously, the change in the international order during the Cold War and the post-Cold War era due to the shift in powers also required its foreign strategy and policy to be adjusted accordingly, in order to achieve the highest level of national interest.

A core principle that Mao held after the establishment of the PRC was that China would cooperate with any state that treated China equally, regardless of race, religion, and political ideology, and then form a universal coalition. Cooperating with developing countries has been the cornerstone of China's foreign policy (Ministry of Foreign Affairs, 2003). Its experience with imperialism was used to promote China's relations with developing countries. Distinctive features of China's interactions with other nations include its ideology and military assistance toward anti-colonial movements, particularly in Africa and Asia.

The principles of China's foreign strategy and policy are reflected in the Five Principles of Peaceful Coexistence (和平共处五项, Heping gongchu wu xiang yuanze), which were first mentioned in the Agreement between the Republic of India and the PRC regarding Trade and Intercourse between the Tibet Region of China and India 1954, have become important principles to which China adheres. The principles include: 1) mutual respect for each other's territorial integrity and sovereignty, 2) mutual non-aggression, 3) mutual non-interference in each other's internal affairs, 4) equality and co-operation for mutual benefit, and 5) peaceful co-existence. The PRC seeks peaceful coexistence with the rest of the world and works hard to improve the external environment to make it suitable for the growth of developing countries (Agreement between the Republic of India and the People's Republic of China on Trade and Intercourse between Tibet Region of China and India, 1954).

The Bandung Conference or Asian-African Conference in 1955 was great evidence of China's global strategy, based on the Five Principles. Back then, when the world was facing tensions caused by rivalries of superpowers – the United States and the Soviet Union – during the Cold war, the meeting was held to express the intentions of the Third World countries against colonialism and to create a neutral zone for the states to maintain their non-aligned status. The Premier and Foreign Minister Zhou Enlai, as China's representative, played a crucial role in pushing for the neutrality of the small and newly independent countries and promoted the South-South countries' cooperation. The meeting also supported the application of the Five Principles as the basis for regulating state-to-state relations (Wen, 2004).

In 1974, Mao proposed another important philosophical principle, the Three Worlds Theory (三个世界的理论, San ge shijie de lilun), illustrating China's conceptual view of the international system during the Cold War era. Mao also reformulated the geopolitics of international relations and established China as a Third World country with a commitment to help other Third World countries. China's diplomacy, therefore, emphasises the relationship between South-South countries, while cooperation is based on a win-win principle. For example, both China and its host countries share mutual benefits from the Belt and Road Initiative (BRI) projects, whereby China is mainly committed to building continuous cooperation with developing countries.

At the end of the Cold War, Deng expressed his views on an international order that was slated to change in a post-Cold War era. In a talk with Prime Minister Rajiv Gandhi of India on the occasion of his visit to Beijing in December 1988, Deng suggested that the Five Principles of Peaceful Coexistence should become the norms of a new international order. As the international situation was about to change, all nations were contemplating appropriate new policies to create a new international order. Deng suggested that the Five Principles of Peaceful Coexistence should be the norm for international relations, beginning with the adjustment of relations with neighbours. He also stressed that unresolved development issues and North-South issues should be taken more seriously (Deng, 1988). This reflects the views and core of China's foreign policy that have been adopted by the subsequent generation of leaders – Jiang Zemin, Hu Jintao, and Xi Jinping's governments.

In 2002, China launched a New Security Concept, urging states to refrain from the traditional military approach. As perceived, forces were unable to fundamentally resolve disputes and conflicts, thus security concepts and regimes based on force could not lead interstate relations to achieving lasting peace.

China has been increasingly willing to expand its role and participation in the international system by emphasising cooperation through multilateral organisations, which reflect legitimate international consensus and are consistent with the CCP's New Security Concept (Ministry of Foreign Affairs, 2002). Under a new historical condition, the Post-Cold War era, the New Security Concept was built on the provision of mutual security, which is consistent with the common security principles of the UN Charter.

To achieve the Chinese dream, aiming for national rejuvenation and becoming a fully developed nation by 2049, China is required to accumulate a substantial amount of comprehensive national power. On this account, many of its strategies have been perceived as threats to other nations, such as the building of a regional powerful military to ensure national security.

Historically, China adhered to the hiding and biding doctrine, thus its military weakness in the face of external powers had taught China some good lessons. When Xi announced his big dream, the military's role became China's major policy (Ni, 2021). The CCP has built a regional and powerful military by

reforming the People's Liberation Army (PLA) into high-technology forces and moved from ground-centric forces to all-round military operations, which include the navy and air force. However, the accumulation of military power poses challenges to the balance of power at global and regional levels, leading to widespread concerns and many closed doors to lasting peace.

Thus, as a rising power, China has been asked by global communities to assume the role of a responsible stakeholder and participate in the current international setup. As China demonstrates its achievements to restore its position and demands for recognition and equality, it shows how China was able to overcome its inferior status. In addition, China's shouldering of international responsibilities helps to improve its image and reduce international concerns regarding it as a threat. At present, China tentatively recognises itself as a world superpower, but proudly admits a regional hegemon status and has formally denied that its strategy would lead the world into the Thucydides trap (China Daily, 2021). The CCP acknowledges that competition is a normal part of the international system. Both China and the US have been focused on acquiring and maintaining their national security. Despite that, even though there has been intense competition, China insists it does not stand in opposition to the US and is able to negotiate and cooperate in many areas.

5. Conclusion

The Century of Humiliation was the most tragic and dire time for all of China and the nation is still haunted by its violent past. The study of the Century of Humiliation as a national narrative aims to understand the motives of the CCP's attempt to use the period to legitimise the one-party state ideology and ramp up support from Chinese citizens by creating a discourse that China, a peace-seeking country that has always avoided conflict and competition, was a victim of the West and Japan who were rapacious, cheaters and aggressive. However, the Century has also been used to stabilise the CCP's regime, especially in the post-Mao era. Therefore, the Party has tried to guide society to behave and think in accordance with its ideas.

During the first two decades of the PRC, the nation was overwhelmed with domestic conflicts and civil wars, such as the Cultural Revolution from 1966 to 1976. Since Deng's economic reform and opening up of the country in 1979, China has embraced its interactions with the world and actively participated in the international system. This may represent the CCP's attempts to correct past national arrogant attitudes, which led the nation to calamity throughout the hundred years of humiliation.

What occurred during the Century greatly impacted the Chinese national psyche while also playing a very crucial role in shaping China's foreign policy. The rise of Chinese nationalism aims not only to celebrate the glories of the ancient

Chinese civilisation but also to commemorate China's past weakness as an example of never to be vulnerable to other states again (OpIndia Staff, 2020). Thus, the CPC has focused on restoring and building a prosperous nation to end the effects of the hundred years of humiliation. The concept of 'One China' implies there is only one sovereign state under the name China. So, only the CCP rules can protect China from chaos and disintegration (Bogusz & Jakóbowski, 2020) as well as from a recurrence of the Century of Humiliation. Besides, China has been trying to establish cooperation rather than conflicts through win-win policies. These have been the main tasks and goals of the CCP since 1949.

Throughout the 70 years of the PRC, the CCP has been encouraged to work collaboratively to rebuild and strengthen the nation from within and play a more active role in the international arena. China's dream of accomplishing a great national rejuvenation, in other words overcome China's historical humiliations, and to dispel the bitterness from the humiliating defeats by stabilising the nation's economy, military might, and international standing allow China to be independent and able to control its own destiny, unlike in the past.

Despite the CCP's efforts to overcome the injustices that China has formerly experienced, a challenge the Party's faces is the question of whether the approaches are against the current international system. President Xi is widely seen as a human rights abuser on the grounds of the Hong Kong protests, the Xinjiang internment camps, and government policies that restrict people's freedom of speech and access to any fundamental element of modern society via the system of 'social credit' as a means to control the people, seize territorial claims and more. The issue of Taiwan is also one of the legacies of the Century. For the CCP, a country cannot be considered a homogeneous country if 'One China' excludes Taiwan, so bringing Taiwan back under the rule of China's mainland is a sacred mission for all Chinese leaders to achieve (Callahan, 2004, p. 205). However, the mission is not easy when Taiwan strongly resists being a part of China and somewhat favours the US. How will China maintain its image of a peace-loving and peaceful rising nation when it is obviously keen on becoming a 'stronger nation with a strong military' (BBC News, 2013), and it employs military patrols in both the North and South China Sea to intimidate neighbouring countries, and upholds its rights and claims over disputed territories? Therefore, these issues often lead to discussing whether the CCP is bringing China to a new century of shame.

Simultaneously, these issues also pose a challenge to the CCP's political legitimisation. As Xi Jinping stated in the Party and the World Dialogue 2015, the CCP's legitimacy is derived from history and population support (Ruan, 2015). Therefore, aside from using historical narratives as a tool for legitimacy, maybe we should consider whether the policies and actions of the Chinese government are appropriate and deserve public support. The CCP's efforts to build performance legitimacy could lead to strongly highlighting the current legitimacy crisis. On the

contrary, from the Chinese perspective, this is not a crisis but a moment to praise and increase support for the CCP.

Amidst the current intense economic and technological competition, China's strategies and policies are formulated and implemented to fully pursue national interests. The CCP's mission is to lead the Chinese nation to keep pace with the outside world and enhance its standing in the international system. It is obvious that China plays an active role in the international arenas of politics, economy or technology, evidenced by the fact that China could initiate an intercontinental mega-project like the BRI to bring about a transformation of the transport networks and international cooperation centred on China in the future. In the face of a pandemic, the Chinese government was able to control the COVID-19 outbreak well. A survey by the Washington Post surveyed about 20,000 Chinese citizens who reported that the pandemic increased public trust in government. The way the Chinese government handled the pandemic, such as rapid vaccine procurement (regardless of vaccine efficacy), increased its credibility (Wu, 2021). For the economic sector, as of 2021, only China has reported economic growth. According to Bloomberg News, the consumer spending has resumed growing, although it remains subdued (Bloomberg News, 2021). These accomplishments are evident, and they may be considered as a part of performance legitimacy of Xi's government.

For the Chinese people, the government's decisions and actions are rational and aimed at safeguarding the national interest. Therefore, the Taiwan issue, the South China Sea dispute, or the expanding military forces are inevitable in order to protect national interests. All of this has shaped public perception, creating a common sense that supporting the CCP will help China escape its humiliating history and survive in an ever-changing international system, and ultimately help achieve China's collective dream of becoming a fully developed nation by about 2049.

The humiliation narrative will continue as a national narrative for explaining and justifying China's view of the world and as a means to legitimise the CCP. Overcoming its historical humiliation will be possible when China is able to regain its position and unconditional recognition from the international community. However, the way China has been holding onto the historical events is quite inappropriate since historical arguments cannot be judged as right or wrong, based on unilateral evidences or viewpoints. In this manner, this claim of attempting to regain its past amidst the changing international system is rather arbitrary. Thus, the CCP is at a crossroads of controversies between trying to overcome its past humiliating defeat and embracing the modern international order and system. All in all, China still has two decades left in its journey to transform into a fully developed nation, despite a number of challenges that the CCP has to overcome to be able to achieve its goals.

References

Agreement Between the Republic of India and the People's Republic of China on Trade and Intercourse Between Tibet Region of China and India. Indian Treaty Series. <http://www.commonlii.org/in/other/treaties/INTSer/1954/5.html>

Asia Pacific Curriculum. (2021, November 1). *The Opium Wars in China*. Asia Pacific Curriculum. <https://asiapacificcurriculum.ca/learning-module/opium-wars-china>

BBC News. (2013, June 6). *What Does Xi Jinping's China Dream Mean?* BBC News. <https://www.bbc.com/news/world-asia-china-22726375>

Bloomberg News. (2021, January 19). *China's Wide Income Gap Undercut Spending as Growth Recovers*. Bloomberg. <https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-01-18/china-s-strong-growth-masks-unbalanced-recovery-as-incomes-lag#xj4y7vzkg>

Bogusz, M., & Jakóbowski, J. (2020, April). *The Chinese Communist Party and Its State. Xi Jinping's Conservative Turn*. Centre for Eastern Studies. https://www.osw.waw.pl/sites/default/files/REPORT_The-Chinese-Communist-Party_net.pdf

Callahan, W. A. (2004). *National Insecurities: Humiliation, Salvation, and Chinese Nationalism. Alternatives*, 29(2), 199-218. <https://doi.org/10.1177/030437540402900204>

Cao, D., & Sun, Y. (2011). *China's History*. Cengage Learning Asia Pte Ltd.

Carrai, M. A. (2021). Chinese Political Nostalgia and Xi Jinping's Dream. *International Journal of Asian Studies*, 18(1), 7-25. <https://doi:10.1017/S1479591420000406>

Chang, V. K. (2021). Recalling Victory, Recounting Greatness: Second World War Remembrance in Xi Jinping's China. *The China Quarterly*, 248(1), 1152-1173. <https://doi:10.1017/S0305741021000497>

China Daily. (2021, April 26). *China, US Not Fated to Fall in Thucydides' Trap*. China Daily. <https://global.chinadaily.com.cn/a/202104/26/WS6085f370a31024ad0baba3c4.html>

Cone, D. (2012). An Indefensible Defense: The Incompetence of Qing Dynasty Officials in the Opium Wars, and the Consequences of Defeat. *Emory Endeavors in World History*, 4, 64-76. <http://history.emory.edu/home/documents/endeavors/volume4/EmoryEndeavors4Complete.pdf>

Cranmer-Byng, J. L. (1968). The Taiping Rebellion: History and Documents, by Franz Michael. *Canadian Journal of History*, 7(1), 114-117. <https://doi.org/10.3138/cjh.7.1.92>

Deng, X. (1988, December 21). *A New International Order Should Be Established With the Five Principles of Peaceful Coexistence As Norms*. China

Internet Information Center. <http://www.china.org.cn/english/features/dengxiaoping/103340.htm>

Elleman, B. A., & Paine, S. C. (2010). The Founding of the Republic of China. In B. A. Elleman & S. C. Paine (Eds.), *Modern China: Continuity and Change, 1644 to the Present* (pp. 295-296). Prentice Hall.

Encyclopedia Britannica. (2018, February 1). *Shandong question*. Encyclopedia Britannica. <https://www.britannica.com/event/Shandong-question>

Fu, Y. (2020, April 21). *Shape Global Narratives for Telling China's Stories*. China Daily. <https://global.chinadaily.com.cn/a/202004/21/WS5e9e313ba3105d50a3d178ab.html>

Giulia, V. (2013, November 4). *China and Japan's Responses to the West in the 19th Century*. E-International Relations. <https://www.e-ir.info/2013/11/04/chinese-and-japanese-responses-to-the-west-during-the-19th-century>

Graham, A. (2017, June 1). *What Xi Jinping Wants*. The Atlantic. <https://www.theatlantic.com/international/archive/2017/05/what-china-wants/528561/>

Hatano, S., & Shoji, J. (2011). The Sino-Japanese War of 1937-1945: Japanese Military Invasion. *Ministry of Foreign Affairs of Japan, Modern and Contemporary History* (pp. 128-164). Ministry of Foreign Affairs of Japan.

Hevia, J. L. (2003). Opium, Empire, and Modern History. *China Review International*, 10(2), 307-326. JSTOR. <http://www.jstor.org/stable/23732550>

Jozuka, E., & Wang, S. (2020, February 26). *China and Japan's Relationship is Thawing in the Time of Coronavirus*. CNN. <https://edition.cnn.com/2020/02/25/asia/japan-china-coronavirus-enemies-to-friends-hnk-intl/index.html>

Kaufman, A. A. (2010). The “Century of Humiliation,” Then and Now: Chinese Perceptions of the International Order. *Pacific Focus*, 25(1), 1-33. <https://doi.org/10.1111/j.1976-5118.2010.01039.x>

Kaufman, A. A. (2011, March 10). *The “Century of Humiliation” and China’s National Narratives*. The U.S.-China Economic and Security Review Commission. <https://www.uscc.gov/sites/default/files/3.10.11Kaufman.pdf>

Ku, C. (1994). Abolition of China's Unequal Treaties and the Search for Regional Stability in Asia, 1919-1943. *Chinese (Taiwan) Yearbook of International Law and Affairs*, 12, 67-84. Texas A&M University School of Law. <https://scholarship.law.tamu.edu/facscholar/413/>

Leslie, R. (2018). The Use of Victor-Victim Historical Narratives in Chinese Nationalist Discourse. *The Cornell International Affairs Review*, 11(2), 105-133. <https://doi.org/10.37513/ciar.v11i2.506>

Metcalf, M. (2020). The National Humiliation Narrative: Dealing with the Present by Fixating on the Past. *Education About Asia*, 25(2), 43-50. <https://www.asianstudies.org/publications/eaa/archives/the-national-humiliation-narrative-dealing-with-the-present-by-fixating-on-the-past/>

Ministry of Foreign Affairs. (2002, July 31). *China's Position Paper on the New Security Concept*. Ministry of Foreign Affairs of the People's Republic of China. <https://www.fmprc.gov.cn/ce/ceun/eng/xw/t27742.htm>

Ministry of Foreign Affairs. (2003, September 19). *China's Independent Foreign Policy of Peace*. Ministry of Foreign Affairs, the People's Republic of China. https://www.fmprc.gov.cn/mfa_eng/wjb_663304/zzjg_663340/zcyjs_663346/xgxw_663348/200309/t20030919_493899.html

Myers, S. L., & Horton, C. (2018, May 25). *China Tries to Erase Taiwan, One Ally (and Website) at a Time*. The New York Times. <https://www.nytimes.com/2018/05/25/world/asia/china-taiwan-identity-xi-jinping.html>

Ni, V. (2021, September 21). *Xi's Army: from 'Hiding and Biding' to Building China's Dream*. The Guardian. <https://www.theguardian.com/world/2021/sep/21/xis-army-from-hiding-and-biding-to-building-chinas-dream>

Nikkei. (2021, July 1). *Full Text of Xi Jinping's Speech on the CCP's 100th Anniversary*. Nikkei Asia. <https://asia.nikkei.com/Politics/Full-text-of-Xi-Jinping-s-speech-on-the-CCP-s-100th-anniversary>

OpIndia Staff. (2020, July 4). *China's 'Century of Humiliation': How Period Between First Opium War in 1839 and Victory of CCP in 1949 Shapes China's View About the World*. OpIndia. <https://www.opindia.com/2020/07/china-century-of-humiliation-first-opium-war-chinese-communist-party/>

Ruan, L. Y. (2015, September 30). *The Chinese Communist Party and Legitimacy*. The Diplomat. <https://thediplomat.com/2015/09/the-chinese-communist-party-and-legitimacy/>

Suzuki, S. (2017). The Importance of 'Othering' in China's National Identity: Sino-Japanese Relations as a Stage of Identity Conflicts. *The Pacific Review*, 20(1), 23-47. <https://doi.org/10.1080/09512740601133195>

Tang, S. (2018). China and the Future International Order(s). *Ethics & International Affairs*, 32(1), 31-43. doi:10.1017/S0892679418000084

Teon, A. (2016, March 18). *The Chinese Revolution of 1911 – The Founding of the Republic of China*. The Greater China Journal. <https://china-journal.org/2016/03/18/chinese-revolution-1911-founding-republic-of-china/>

Tischler, M. (2020, August 18). *China's 'Never Again' Mentality*. The Diplomat. <https://thediplomat.com/2020/08/chinas-never-again-mentality/>

Tobe, R. (2011). *Modern and Contemporary History. A Report from Japan-China Joint History Research Report, Ministry of Foreign Affairs of Japan.* https://www.mofa.go.jp/region/asiapaci/china/pdfs/jcjhr_mch_en1.pdf

Treaty of Peace and Friendship Between Japan and China. (1978, August 12). *Ministry of Foreign Affairs of Japan.* <https://www.mofa.go.jp/region/asia-paci/china/treaty78.html>

UN Secretary-General. (2018, December 24). *Implementation of General Assembly Resolutions 55/235 and 55/236.* Nations Peacekeeping. https://digitallibrary.un.org/record/674466/files/A_64_220_Add.1-EN.pdf

US-China Institute. (n.d.). *Japanese Government, "Twenty-One Demands," April 26, 1915.* USC US-China Institute. [https://china.usc.edu/japanese-government—"twent-one-demands"-april-26-1915](https://china.usc.edu/japanese-government—)

Wang, L. (2020). 'The Century of Humiliation' and the Politics of Memory in China. *Leviathan*, 10(1), 38-42. <http://journals.ed.ac.uk/leviathan/article/view/4242>

Wang, Y. (2016, July 12). *Remarks by Chinese Foreign Minister Wang Yi on the Award of the So-called Arbitral Tribunal in the South China Sea Arbitration.* Ministry of Foreign Affairs, the People's Republic of China. https://www.fmprc.gov.cn/mfa_eng/wjdt_665385/zyjh_665391/201607/t20160712_678558.html

Wang, Z. (2008). National Humiliation, History Education, and the Politics of Historical Memory: Patriotic Education Campaign in China. *International Studies Quarterly*, 52(4), 783–806. JSTOR. <http://www.jstor.org/stable/29734264>

Wang, Z. (2013, February 5). *Not Rising, But Rejuvenating: The "Chinese Dream".* The Diplomat. <https://thediplomat.com/2013/02/chinese-dream-draft/>

Warren, C. I. (2000). *East Asia at the Center: Four Thousand Years of Engagement with the World.* Columbia University Press.

Wen, J. (2004). Carrying Forward the Five Principles of Peaceful Coexistence in the Promotion of Peace and Development. *Chinese Journal of International Law*, 2(3). 363-368. <https://doi.org/10.1093/oxfordjournals.cjilaw.a000522>

Wu, C. (2021, May 5). *Did the Pandemic Shake Chinese Citizens' Trust in their Government? We Surveyed Nearly 20,000 People to Find Out.* The Washington Post. <https://www.washingtonpost.com/politics/2021/05/05/did-pandemic-shake-chinese-citizens-trust-their-government/>

Xi, J. (2019, April 12). *Working Together to Realize Rejuvenation of the Chinese Nation and Advance China's Peaceful Reunification.* Taiwan Work Office of the CPC Central Committee. http://www.gwytb.gov.cn/wyly/201904/t20190412_12155687.htm

Xi, J. (2021, October 13). *Full Text of President Xi's Speech at Meeting Marking 1911 Revolution*. China Daily. <https://www.chinadaily.com.cn/a/202110/13/WS6166e9afa310cdd39bc6ebcd.html>

Zhang, X., & Xu, C. (2007). The Late Qing Dynasty Diplomatic Transformation: Analysis from an Ideational Perspective. *The Chinese Journal of International Politics*, 1(3), 405-445. <https://doi.org/10.1093/cjip/pom004>

Zhao, L. (2021, April 28). *Xinjiang Cotton and the Allegation of "Forced Labor"*. Embassy of the People's Republic of China in the Commonwealth of Australia. http://www.chinaembassy.org/eng/zt/wonderfulxj/spokespersonxinjiang/forcelabor/202106/t20210625_9039440.htm

Zhu, Y. (2011). "Performance Legitimacy" and China's Political. *Journal of Chinese Political Science*, 16(2), 123-140. <https://doi.org/10.1007/s11366-011-9140-8>

การค่าว่าบาททางเศรษฐกิจในกลุ่มประเทศมหาอำนาจ บริษัทข้ามชาติ และความช่วยเหลือจากประเทศโลก กรณีศึกษาสังคมรัฐฯ เครน-รัสเซีย

นภก.วัฒน์ วันชัย¹

วันที่รับบทความ: 28 พฤษภาคม 2565; วันที่แก้ไขล่าสุด: 30 กันยายน 2565; วันที่ตอบรับตีพิมพ์: 7 ตุลาคม 2565

บทคัดย่อ

บทความนี้มุ่งศึกษาการค่าว่าบาททางเศรษฐกิจในโลกยุคใหม่ ณ ศตวรรษที่ 21 ถือว่า ในศตวรรษนี้เป็นหมุดหมายสำคัญต่อการศึกษาอันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจรวมถึงการเปิดเสรีทางการเงินและโลกาภิวัตน์ โดยทุกประเทศเชื่อมโยงภายใต้เครือข่ายทางเศรษฐกิจแบบเสรีนิยม นอกจากนี้ การใช้มาตรการค่าว่าบาทของกลุ่มประเทศมหาอำนาจหรือบริษัทข้ามชาติ และประเทศโลกที่สะท้อนถึงมุมมองต่อสังคมในโลกยุคใหม่ วัตถุประสงค์ของการศึกษา มี 3 ประการ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษามาตรการค่าว่าบาททางเศรษฐกิจของประเทศมหาอำนาจ บริษัทข้ามชาติ และประเทศโลก 2) ศึกษาแนวทางการสังคมทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ 3) ศึกษาเพื่อทำความเข้าใจต่อมาตรการค่าว่าบาททางเศรษฐกิจในเชิงวิวัฒนาการของสังคมแบบดั้งเดิมมาสู่สังคมทางเศรษฐกิจจากกรณีศึกษาสังคมรัฐฯ เครน-รัสเซีย ในส่วนระเบียบวิธีวิจัย เป็นการศึกษาในรูปแบบเศรษฐกิจการเมืองระหว่างประเทศ การศึกษาประเด็นในด้านต่างๆ จากปัญหาทางเศรษฐกิจการเมืองระหว่างประเทศ โดยการรวบรวมข้อมูลในรูปแบบทุติยภูมิ การรวบรวมข่าวสารระหว่างประเทศในประเด็นการค่าว่าบาททางเศรษฐกิจ ผลจากการศึกษาดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงการค่าว่าบาททางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ได้แก่ ประเทศมหาอำนาจ บริษัทข้ามชาติ และประเทศ ที่มีผลต่อสังคมรัฐฯ เครน และรัสเซีย และผลกระทบของสังคมมีผลต่อมาตรการค่าว่าบาททางเศรษฐกิจในสังคม สมัยใหม่และในแง่ของวิวัฒนาการของสังคมแบบดั้งเดิมสู่สังคมทางเศรษฐกิจ

คำสำคัญ การค่าว่าบาท, บริษัทข้ามชาติ, ประเทศโลก, เศรษฐกิจ, ประเทศมหาอำนาจ

¹ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต จังหวัดปทุมธานี 12121 อีเมล: naphakhawat.wan@dome.tu.ac.th

Economic Boycott among Superpower Countries, Multinational Corporations and Assistance from the World Community in A Case Study of the Ukraine-Russia War

Naphakhawat Wanchai²

Received: 28 May 2022; Revised: 30 September 2022; Accepted: 7 October 2022

Abstract

This article focuses on economic sanctions in the modern world in the 21st century. It is an important milestone for education due to economic changes, including financial liberalization and globalization. All countries are linked by a liberal economic network. The Ukrainian-Russian War has had sanctions imposed by superpowers, multinational corporations, and the international community that reflect their views on war in the modern world. The objectives of the study are as follows: 1) to study the economic sanctions measures of the superpower countries, multinational companies, and the international community. 2) Study the approaches to economic warfare between countries. 3) Study to understand the evolutionary economic sanctions of traditional wars to economic wars Case Study of the Ukraine-Russia War.; research methodology It is a study in the form of International Political Economy (IPE). It is the study of issues in various fields, from economic and political problems between countries. By collecting data in a secondary format, it comes from the collection of international news on the issue of economic sanctions. The results of the study reflect economic sanctions between countries such as superpowers. Multinational corporations and communities are impacted by the wars in Ukraine and Russia. And the impact of war has on economic sanctions in modern society and considering the evolution of traditional wars to economic warfare.

Keywords Boycott, Multinational Company, World Community, Economy, Superpower Countries

² Faculty of Liberal Arts, Thammasat University, Rangsit Center, Pathum Thani, 12121.
E-mail: naphakhawat.wan@dome.tu.ac.th

1. บทนำ

ภายใต้เงื่อนไขของระเบียบโโลกในศตวรรษที่ 21 ถือว่ามีความสับซ้อนหรือผลวัตและศตวรรษเหล่านี้เป็นหมวดหมาวยสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงหลายสิ่งหลายอย่าง ไม่ว่าจะเป็นทั้งในแง่ของผลวัตทางสังคม แนวคิดทางการเมืองแบบประชาธิปไตยที่ส่งเสริมหลักสิทธิมนุษยชน การเปลี่ยนแปลงทางด้านภูมิอากาศ และที่สำคัญเป็นองค์ประกอบต่อการดำเนินชีวิตคือ การเปลี่ยนแปลงในด้าน “เศรษฐกิจระหว่างประเทศ” ที่ทุกอาณาบริเวณของโลกรุกเข้มต่อกันภายใต้ระบบเศรษฐกิจแบบเดียวกัน ทั้งนี้ นับตั้งแต่อดีต การพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจล้วนแล้วแต่ถูกพัฒนาขึ้นตามการเปลี่ยนแปลงของสังคมหรือเงื่อนไขบางอย่าง เช่น การลาก่อนานิคมที่การค้นพบดินแดนใหม่ในทวีปอเมริกาส่งผลให้เกิดการขนส่งทรัพยากรข้ามประเทศผ่านทะเล ในขณะเดียวกัน สิ่งหนึ่งที่ปฏิเสธไม่ได้ คือ “การขับเคลื่อนทางการทหาร” ถือว่าเป็นกองกำลังติดอาวุธที่สามารถยึดครองรัฐหรือแม้กระทั่งเป็นการสะสมความมั่นคงของรัฐชาติ โดยแสดงถึงอำนาจและความมั่งคั่ง อย่างไรก็ตาม ในบริบทของสังคมปัจจุบัน ถึงแม้ว่าอำนาจทางการทหารจะมีความสำคัญสำหรับการป้องกันประเทศ แต่ถึงกระนั้นต้นทุนจากการทำสิ่งงานนั้นสูงมาก แตกต่างจากในอดีตที่การทำสิ่งงานมีความจำเป็นต่อความปลอดภัยของรัฐหรือการแสดงถึงศักยภาพของรัฐ และการบุกยึดพื้นที่เพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพยากรที่สำคัญ (ดินแดน) และกำลังพล (การภาครัฐ) แต่สำหรับในศตวรรษที่ 21 เงื่อนไขความจำเป็นทางการทหารในการบุกยึดพื้นที่กลับมีความสำคัญน้อยลงอย่างมากในทางปฏิบัติ เพราะพัฒนาการของระบบเศรษฐกิจมีความสับซ้อนมากยิ่งขึ้น (ภายใต้แนวคิดการแบ่งงานกันทำหรือการเปลี่ยนแปลงเครือข่ายสารสนเทศ) และประเทศทั่วโลกต่างพึ่งพาอาศัยกันและกัน หรือกระบวนการของห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) นอกจากนี้ ย่อมแตกต่างจากอดีตที่ “รัฐชาติ” ส่วนใหญ่มักไม่มีขั้นตรงกับรัฐชาติ (ส่วนใหญ่มักเป็นการผลิตเพื่อยังชีพ) ถึงแม้จะมีการค้าขายระหว่างพื้นที่แต่ก็มิได้เทียบเท่ากับปัจจุบันที่หากประเทศหนึ่งล้มละลายย่อมส่งผลต่อประเทศอื่นๆ ด้วยเช่นกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้กองกำลังทางการทหารในศตวรรษที่ 21 ย่อมเป็นเรื่องใหญ่และมีความซับซ้อนมากกว่าจะเป็นเรื่องของอุดมการณ์ทางการเมืองหรือประวัติศาสตร์ของประเทศนั้นๆ แต่ระบบเศรษฐกิจมักเป็นเรื่องที่สำคัญ ไม่ได้แตกต่างจากการทำสิ่งงาน ระหว่างประเทศหรือรัฐเพื่อยึดครองดินแดน พัฒนาการดังกล่าวของเศรษฐกิจมักมีเครื่องมือที่สำคัญที่ช่วยทำให้ระบบเศรษฐกิจดำเนินต่อไปได้ ไม่ว่าจะเป็นนโยบายการเงินหรือนโยบายการคลัง ในขณะเดียวกันการใช้เครื่องมือหรือมาตรการดังกล่าว กลยุทธ์ที่สำคัญในการต่อรองอำนาจและเป็นอาชีวะชนิดหนึ่งที่มีพลังการทำลายสูงต่อระบบเศรษฐกิจ มิได้แตกต่างจากการใช้ปืนในสงครามแม้แต่น้อย เมื่อมีข้อจำกัดทางด้านการทหารในการ

บุกยึดดินแดน ดังเช่นในปัจจุบันที่มีความชอบธรรมในการบุกโจมตีน้อยลง ผนวกกับ ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีการสื่อสารที่ทำให้ผู้คนทั่วโลกสามารถเชื่อมโยงกันจนกลายเป็น ประชาคมโลก จากสังคมแบบดั้งเดิม (การบุกยึดดินแดน ปล้นทรัพยากรของรัฐ และการใช้ กำลังทางทหาร) ได้กลายมาเป็นการทำสังคมในรูปแบบใหม่อย่าง “การทำสังคมทาง เศรษฐกิจ” (การค่าว่าบท) โดยประเทศที่มีแหล่งทรัพยากรสูง ไม่ว่าจะเป็นน้ำตกรiver หรือทรัพยากรบุคคล หรือเทคโนโลยีขั้นสูง ฯลฯ (ประเทศที่พัฒนาแล้ว) จะมีอำนาจต่อรองสูง ในขณะเดียวกัน บริษัทข้ามชาติจะเป็นตัวแสดงที่ไม่ใช่รัฐ แต่มีอำนาจต่อการลงทุน ในต่างประเทศ (บริษัทลูก) ต่อประเทศที่เข้าไปลงทุน ด้วยเหตุนี้วิัฒนาการดังกล่าวจาก สังคมแบบดั้งเดิมได้นำไปสู่การทำสังคมในรูปแบบใหม่ เช่น การค่าว่าบททางเศรษฐกิจ การตั้งกำแพงภาษีนำเข้า หรือการระงับการลงทุนต่อประเทศคู่ค้า ตามความเปลี่ยนแปลงของ บริบทของสังคมและความก้าวหน้าของเทคโนโลยี อย่างในกรณีของสังคมยุโรปและรัสเซีย โดยมีความขัดแย้งในเชิงพื้นที่และประวัติศาสตร์มาอย่างยาวนานนับตั้งแต่หลังสังคมโลก ครั้งที่ 2 อุณหภูมิความขัดแย้งยิ่งเพิ่มสูงขึ้น ทั้งนี้ ครอบคลุมการศึกษาในกรณีเบื้องต้น จะเป็นครอบครัวของเศรษฐกิจการเมืองระหว่างประเทศ (International Political Economy: IPE) อย่างไรก็ตาม ครอบครัวศึกษาดังกล่าวครอบคลุมศึกษาในแง่ของเศรษฐกิจการเมือง โลก โดยอาศัยปัจจัยที่หลากหลาย เพราะในแนวทางการศึกษาที่ผ่านมา “รัฐชาติ” ถูกนับเป็น ศูนย์กลางในการศึกษาในแต่ละประเด็นต่างๆ แต่ล้วนเนื่องมาจากการที่ส่วนใหญ่ในปัจจุบัน ความเป็นส่วนตัวในศตวรรษที่ 21 เป็นต้นมา ทุกประเทศหรือรัฐประชาชาติ (Nation-state) มีการเชื่อมโยงกันทั้งการติดต่อกันในสัมพันธ์ระหว่างประเทศและวัฒนธรรม ทั้งนี้ การศึกษา ในครอบครัวดังกล่าว มิใช่เพียงแค่การศึกษาโดยการครอบครัวเดียว “รัฐชาติ” เป็นตัวตั้งเหตุนั้น มิติในด้านการศึกษาคร่าวมีทั้งในแง่ของปัจจัยอื่นนอกเหนือจากรัฐชาติ เช่น บริษัทข้ามชาติ และประชาคมโลก เป็นต้น (O'Brien & Williams, 2010) สำหรับการศึกษาในรูปแบบของ “เศรษฐกิจการเมืองระหว่างประเทศ” จะเป็นครอบครัวคิดในการศึกษาหลักสำหรับ การวิเคราะห์ประเด็นดังกล่าว นอกจากนี้ ตัวแสดงหลักของการศึกษา ได้แก่ ตัวแสดงที่เป็น รัฐ – มหาอำนาจ (State Actors) และตัวแสดงที่ไม่ใช่รัฐ – บริษัทข้ามชาติ และประชาคมโลก (Non-State Actors) นอกจากนี้ สองตัวแสดงดังกล่าวถือว่ามีความสำคัญอย่างมากต่อประเด็น การศึกษาของการค่าว่าบททางเศรษฐกิจหรือมุมมองต่อความขัดแย้งทางการทหาร โดยเฉพาะ อย่างยิ่งการลงงบประมาณไปกับกองทัพ และการทำความเข้าใจต่อเศรษฐกิจระหว่างประเทศ หรือเศรษฐกิจโลกของประเด็นด้านการค่าว่าบททางเศรษฐกิจในสังคมที่มีความขัดแย้ง ทั้งในทางประวัติศาสตร์ การเมือง และเศรษฐกิจเข้ามาเกี่ยวข้อง แต่ครอบครัวศึกษาดังกล่าว จะมุ่งเน้นที่ “การศึกษาเครื่องมือหรือมาตรฐานการค่าว่าบททางเศรษฐกิจของกลุ่มประเทศ

มหาอำนาจ บริษัทข้ามชาติ และความช่วยเหลือจากประเทศโลก ” ที่มีปฏิกริยาต่อเหตุการณ์ ดังกล่าวจนนำไปสู่การช่วยเหลือประเทศญี่ปุ่นที่ได้รับผลกระทบความขัดแย้งกับรัสเซีย โดยเครื่องมือหรือมาตรการ ดังกล่าวจะแสดงออกมาในรูปลักษณะของตัวแสดงที่เป็นรัฐ และตัวแสดงที่ไม่ใช่รัฐ ดังจะได้เห็นบทบาทสำคัญระหว่างสองตัวละครหรือสองบทบาท อย่างไรก็ตาม ถึงแม้จะมีความแตกต่างกันสำหรับเครื่องมือหรือมาตรการ รวมไปถึงบทบาท ระหว่างตัวแสดงระหว่างประเทศ แต่รูปแบบดังกล่าวจะสะท้อนออกมายให้เห็นถึงลักษณะ บางประการร่วมกันถึงความเข้าใจและการปฏิสัมพันธ์ของสองบทบาท จึงจะเห็นต่อไปว่า ทั้งได้โดยเดียวแยกความเป็นเอกเทศหรือความเป็นหนึ่งเดียว แต่กลับแสดงให้เห็นว่าบทบาท ทั้งสองตัวละครข้างต้น กลับมีปัจจัยที่อ่อนหนักกันและกัน ไม่ว่าจะเป็นทั้งในด้านการให้ ความร่วมมือการกีดกันทางการค้าหรือการให้ความร่วมมือกับรัฐบาลกลางในการสร้างเสริม มาตรการค่าว่าบาทของรัฐ

2. ที่มาและความสำคัญ

นับตั้งแต่แผนปฏิบัติการทางทหารของรัสเซียต่อญี่ปุ่น ส่งผลกระทบต่อระบบ เศรษฐกิจระหว่างประเทศอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านพลังงานอย่างน้ำมันหรือ อาหารซึ่งมีความต้องการสูงมาก เป็นต้น ทั้งนี้ ผลกระทบจากการค่าว่าบาททางเศรษฐกิจ ในกลุ่มประเทศมหาอำนาจในโลกยุคใหม่โดยมีสหราชอาณาจักรเป็นมหาอำนาจหลักใน เศรษฐกิจโลก กลุ่มประเทศสหภาพยุโรป บริษัทข้ามชาติ และปฏิกริยาของประเทศโลก ต่อประเทศรัสเซียที่ได้ริเริ่มใช้แผนปฏิบัติการทางทหารดังกล่าว สะท้อนถึงปัจจัยและเงื่อนไข ที่หลักหลายข้างต้น ในที่นี้ผู้เขียนจะมุ่งเน้นไปในประเด็นเรื่องของ “การค่าว่าบาททาง เศรษฐกิจ” อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าในบางประเทศจะไม่ได้เข้าร่วมสงครามโดยตรงแต่ย่อมได้รับ ผลกระทบจากการค่าว่าบาทในครั้งนี้ด้วยเช่นกัน ถึงแม้ว่าสภาวะสงครามในครั้งนี้จะไม่มี ข้อสรุปที่แน่นชัดและหลายฝ่ายหาข้อสรุปที่ยังไม่ได้เป็นรูปธรรม (ณ เวลาในการศึกษาเบื้องต้น) แต่ตลอดประวัติศาสตร์ของสงครามที่ผ่านมา นั่น “ระบบเศรษฐกิจ” มีส่วนสำคัญมากอย่าง หลักเลี้ยงมีได้ ทั้งเครื่องมือในการต่อรองอำนาจและการแสดงศักยภาพของประเทศต่างๆ ยิ่งความก้าวหน้าและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจพัฒนาไปมากเท่าไหร่ ต้นทุนทางเศรษฐกิจ³ ก็ยิ่งเพิ่มสูงมากขึ้นเท่านั้น และข้อคำถามที่สำคัญ คือ การค่าว่าบาทในทางเศรษฐกิจนั้น ในศตวรรษที่ 21 มีรูปแบบการค่าว่าบาททางเศรษฐกิจอย่างไรต่อการทำความเข้าใจรูปแบบ

³ ต้นทุนทางเศรษฐกิจในที่นี้หมายถึงต้นทุนจากความเสียหายของเศรษฐกิจภายในประเทศจากผลกระทบ ของสงคราม

แนวทางการใช้มาตรการตั้งกล่าว โดยเฉพาะตัวแสดงที่เป็นรัฐ (กลุ่มประเทศมหาอำนาจ) และตัวแสดงที่ไม่ใช่รัฐ (บริษัทข้ามชาติและประเทศโลก) ต่อกรณีข้างต้น

โดยสภาวะสังคมระหว่างประเทศและรัฐสหราชอาณาจักร ความแตกต่างเป็นอย่างมากในอัตราการบุกเบิกดินแดนหรือการใช้กำลังทางการทหารในการบุกโจมตีรัฐต่างๆ เพื่อเอากำลังพลหรือดินแดนในการขยายอาณาจักรหรือการขยายอิทธิพลเหนือรัฐอย่างไรก็ตาม ประเด็นของผู้เขียนในแขวงของ “วิวัฒนาการของสังคม” นั้นจะเป็นเรื่องของ การเปลี่ยนผ่านจากการใช้กองกำลังทางการทหารนำไปสู่ “การทำสังคมทางเศรษฐกิจ” โดยที่ประเทศพัฒนาแล้วมีทรัพยากรทางเศรษฐกิจในโลกยุคใหม่มีมูลค่าสูง ไม่ว่าจะเป็นขนาดของผลิตภัณฑ์รวมในประเทศ (Gross Domestic Product) โดยถือว่าในกลุ่มประเทศที่มีทรัพยากรทางเศรษฐกิจสูง (ไม่ว่าจะเป็นองค์ความรู้หรือนวัตกรรม) มีอำนาจต่อรองและรวมไปถึงการใช้มาตรการค่าว่าบาราในการบีบบังคับเพื่อบรรลุเป้าหมายของรัฐที่กระทำต่อรัฐที่เป็นเป้าหมาย แต่สำหรับศตวรรษที่ 21 นั้นบริบทย่อมมีความแตกต่าง เพราะสิ่งที่เห็นได้ชัดต่อการค่าว่าบาราในครั้งนี้ไม่ใช่แค่เรื่องของ “รัฐ” ระหว่าง “รัฐ” แต่บรรดาบริษัทข้ามชาติต่างๆ ได้ออกมาแสดง “จุดยืน” ต่อสังคมในครั้งนี้ด้วยเช่นกัน ยกตัวอย่างเช่น บางบริษัทหยุดทำการให้บริการในประเทศสหราชอาณาจักร หรือหยุดกิจกรรมทางเศรษฐกิจฯ ฯ เป็นต้น และอีกประเด็นหนึ่งซึ่งถือได้ว่าเป็นสิ่งที่เห็นได้ชัดเจนว่ามโนทัศน์ของประเทศโลกไม่ใช่เพียงแค่ความขัดแย้งระหว่างประเทศเท่านั้น แต่เป็นในเรื่องของความสูญเสียจากสังคมจากแผนปฏิบัติการทางทหารที่เพิ่มมากขึ้นต่อการสูญเสียมูลค่าทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ หรือในด้านมนุษยธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเทคโนโลยีการสื่อสารมีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว นับตั้งแต่สังคมโลกครั้งที่ 2 จนถึงการเปลี่ยนผ่านมาสู่สังคมยุค อย่างไรก็ตาม การสื่อสารมีความก้าวหน้าเท่ากับในศตวรรษที่ 21 เพิ่มมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นในทัศนคติของผู้เขียนกล่าวได้ว่า “สังคมมิได้แก้ไขปัญหาความขัดแย้งที่จะนำไปสู่ชั่วคราว” (ถึงแม่บริบททางประวัติศาสตร์นั้นจะเข้ามาเกี่ยวข้องก็ตาม) ทั้งนี้ ย่อมปฏิเสธมิได้ว่าตลอดประวัติศาสตร์ของสังคมมนุษย์ สังคมมีความขัดแย้งกับมนุษย์เสมอมา ไม่ว่าจะเป็นประเด็นในด้านศาสนา ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ (ดินแดนหรือแหล่งทรัพยากร) และการเมือง (อุดมการณ์ทางการเมือง) แต่สำหรับประเทศไทยและรัฐสหราชอาณาจักร (สังคมความขัดแย้งยุค 21 และรัฐสหราชอาณาจักร) ถือได้ว่ามีผลกระทบอย่างมากที่จะส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ เป็นวงกว้างในระดับนานาชาติ เพราะอันเนื่องมาจากการเชื่อมโยงของระบบเศรษฐกิจระหว่างประเทศโดยผนวกกับระบบการเงินของโลกที่อยู่ภายใต้เงื่อนไขแบบเดียวกัน (เช่น การผูกค่าเงินกับดอลลาร์สหรัฐหรือการใช้ระบบเศรษฐกิจแบบเดียวกัน)

ในอีกแห่งหนึ่งของ “วิัฒนาการสังคม” ดังกล่าวที่ผู้เขียนได้กล่าวไว้ข้างต้น ทั้งนี้ จำเป็นต้องทำความเข้าใจการทํางานแบบดั้งเดิมเสียก่อน กล่าวคือ “สังคมแบบตาม” หรือ “สังคมแบบดั้งเดิม” ที่มีได้อ่านมาปัจจัยด้านกิจกรรมทางเศรษฐกิจหรือการมีระบบตลาดเข้ามาเกี่ยวข้องมาเกี่ยวข้องโดยตรง แต่การทํางานตามแบบแผนดังกล่าว เป็นในลักษณะของ ภัยคุกคามดั้งเดิม (Traditional Threats) คือ รัฐใช้กำลังทางการทหาร (การมีอำนาจทางการทหาร) วิถีทางการทหาร และนำอาบปัจจัยด้านอาชญากร ให้ในแบบนี้เป้าหมายสำคัญคือ เนินไปเพื่อขยายอิทธิพลเหนือดินแดนหรือการเข้ายึดครองรัฐได้ รัฐหนึ่ง หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ การกระทำโดยรัฐต่อรัฐด้วยลักษณะของการโจมตีทาง การทหาร สูรbur เป็นต้น สิ่งเหล่านี้สะท้อนให้เห็นว่าการทํางานตามในรูปแบบดั้งเดิมหรือ การทํางานตามแบบดั้งเดิม มีลักษณะของการใช้กำลังการรบเป็นหลักและอีกปัจจัยที่สำคัญ คือการใช้กำลังพลหรือกองทัพ ในการถ่วงดุลอำนาจหรือการมีอิทธิพลเหนือดินแดน

เมื่อเวลาผ่านมาตามกระแสของวิัฒนาการของระบบเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม ที่มีส่วนทำให้รัฐต้องปรับตัวและรูปแบบการทํางานตามได้ดำเนินเปลี่ยนไป ได้ดำเนินมาสู่ “สังคมนอกแบบ” กล่าวคือ เป็นรูปแบบสังคมในลักษณะของรัฐที่ทํางานตามด้วย อำนาจทางการทหารและปัจจัยในลักษณะอื่นๆ เข้ามาเกี่ยวข้อง อาทิ อำนาจทางเศรษฐกิจ ด้วยเหตุนี้รูปแบบภัยคุกคามจึงเปลี่ยนแปลงไปเป็นในลักษณะของภัยคุกคามรูปแบบใหม่ (Non-Traditional Threats) หลักการดังกล่าวของการปฏิบัติการทางการทหาร คือ การใช้ กำลังทางการทหาร (ปฏิบัติทางการทหาร) และกําหนดโดยมุ่งเน้นเป้าหมายด้านการทหาร การเมือง เศรษฐกิจ สังคม และจิตวิทยา การผสมผสานอุปมาในรูปแบบของความหลากหลาย เช่น การทูต ข่าวสาร และที่สำคัญ คือ เครื่องมือทางเศรษฐกิจสำหรับการทำให้เสียรากพืช ของรัฐเป้าหมายหรือต้องข้ามต้องสั่นคลอนจากผลกระทบเบื้องต้น (กิริศม์ นนท์เจริพัฒ และ วิศรุต เอี่ยมประกอบกิจ, 2563) ด้วยเหตุนี้จากรูปแบบการทํางานตามแบบดั้งเดิมนั้น ย่อมมีความแตกต่างจากการทํางานตามในรูปแบบใหม่ ด้วยเหตุนี้ รูปแบบโลกาภิวัตน์ (Globalization) ทำให้รูปแบบทางการทหารและเศรษฐกิจได้เปลี่ยนแปลงไป นำไปสู่การทํางานตามในลักษณะของสังคมแบบผสมผสาน (Hybrid Warfare) กล่าวคือ เป็นการใช้ปฏิบัติทางการทหารผนวกกับปัจจัยในด้านอื่นๆ เช่น สังคม เศรษฐกิจ ข่าวสาร หรือปฏิบัติการทางข้อมูล

จาก “สังคมแบบดั้งเดิม” ที่ผู้เขียนได้ยกตัวอย่างมานั้นสะท้อนลักษณะบางประการ ของวิัฒนาการดังกล่าวจนนำไปสู่ “สังคมทางเศรษฐกิจ” ในอีกแห่งหนึ่งการทํางานตามทางเศรษฐกิจ อาจจะกล่าวได้อีกแบบ คือ “การต่อสู้ทางเศรษฐกิจ” โดยการต่อสู้ทางเศรษฐกิจ นั้นหมายถึง การนำเครื่องมือเศรษฐศาสตร์ต่างๆ มาประยุกต์ใช้เพื่อวัตถุประสงค์ของการต่อสู้

ระหว่างประเทศหรือการป้องกันสำหรับนโยบายทางเศรษฐกิจ โดยเครื่องมือสำหรับการทำสิ่งแวดล้อมทางเศรษฐกิจดังกล่าว มักอยู่ในลักษณะของ “นโยบายการคลัง” และ “นโยบายการเงิน” กล่าวคือ สำหรับนโยบายทางการคลังจะอยู่ในลักษณะของการใช้จ่ายและการหารายได้เข้าคลังของความมั่งคั่งของประเทศ และนโยบายการเงินจะอยู่ในลักษณะของการเปลี่ยนแปลงปริมาณการเงินและมูลค่าของค่าเงินหรือสกุลเงินของประเทศ หากกล่าวถึงรูปแบบการนำมายใช้ของนโยบายทางการเงินในการนำมายใช้สำหรับการต่อสู้ทางเศรษฐกิจหรือการค่าว่าบท คือ มักใช้สำหรับในการกดดันต่อประเทศคู่ค้าสำหรับการค้าระหว่างประเทศ (การตั้งกำหนดเวลาของสินค้านำเข้า ฯลฯ) แต่นโยบายที่มีประสิทธิภาพในการนำไปใช้เพื่อการต่อสู้ทางเศรษฐกิจคือ “นโยบายทางการเงิน” หรือนโยบายที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจระหว่างประเทศ เพื่อกีดกันหรือกดดันทางการค้า เช่น อาจหยุดการส่งสินค้าออกไปยังประเทศใดประเทศหนึ่ง การพยายามกำหนดนโยบายเพื่อให้ประเทศเหล่านั้นมีความสามารถซื้อสินค้ากับประเทศอื่นๆ ได้ หรือการเพิ่มภาษีสำหรับการนำเข้าจากต่างประเทศเป็นต้น (Taillard, 2018)

กล่าวโดยสรุปแล้ว ลักษณะรูปแบบของการทำสิ่งแวดล้อมตามที่ได้มามาก่อนทำสิ่งแวดล้อมในลักษณะของการทำสิ่งแวดล้อมใหม่ (Modern Warfare) มีการเอาปัจจัยนอกเหนือจากการทำสิ่งแวดล้อมเดิม เช่น การใช้เครื่องมือทางเศรษฐกิจโดยใช้ความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบมาใช้ต่อประเทศเพื่อหมายในการต่อรองหรือการใช้ข้อมูลข่าวสารมาเป็นส่วนหนึ่งในการทำสิ่งแวดล้อม หรือสิ่งแวดล้อมข่าวสาร เพราะการทำสิ่งแวดล้อมเดิมใช้แต่เพียงความรุนแรงหรือการกำลังทางการทหารเข้าโจมตี ด้วยเหตุนี้การทำสิ่งแวดล้อมเดิมย่อมมีต้นทุนที่สูงรวมไปถึงความต้องการลดความสูญเสียของประเทศโดยใช้เหตุ โดยเฉพาะในยุคของโลกาภิวัตน์ ดังนั้น การทำสิ่งแวดล้อมทางเศรษฐกิจแสดงให้เห็นถึงการใช้นโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศหรือนโยบายทางการเงิน สำหรับแรงกดดันจากปัจจัยที่นำเข้ามาเกี่ยวข้องต่อประเทศเพื่อหมายในการนำเครื่องมือหรือรูปแบบมาตรการตั้งกล่าวต่อการผสมผสานการทำสิ่งแวดล้อม แต่ณ ที่นี่ผู้เขียนจะกล่าวถึง “การค่าว่าบท” ทางเศรษฐกิจเป็นหลักสำคัญในการศึกษา โดยจะได้เห็นในรายละเอียดต่อไปในกรณีของสิ่งแวดล้อมและรัฐเชีย

3. กรอบแนวคิดสิ่งแวดล้อมตามที่ได้มามาก่อนทำสิ่งแวดล้อมทางเศรษฐกิจ แนวคิดทางเศรษฐกิจ และการค่าว่าบททางเศรษฐกิจ

กรอบในการศึกษาเบื้องต้นของบทความนี้ เป็นในเรื่องของการศึกษาโดยใช้แนวคิดเศรษฐกิจการเมืองระหว่างประเทศ ตามที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นถึงแนวทางการศึกษาดังกล่าว ทั้งนี้

เพื่อเป็นภาพสะท้อนของ “เครื่องมือ” ที่ใช้ในการว่าบаратระหว่างประเทศ และเพื่อให้เห็น แนวทางจากการศึกษาเบื้องต้นจากการทำสังคมแบบดั้งเดิม (หมายถึง การทำสังคม แบบเชิงบุกรุกพื้นที่ และการใช้อาวุธสงคราม) สู่การทำสังคมทางเศรษฐกิจ (การใช้มาตรการ ค่าว่าบาร์) รวมไปถึงแนวคิดทางเศรษฐกิจในปัจจุบัน “แบบเสรีนิยม” และการค่าว่าบาร์ ทางเศรษฐกิจเป็นกรอบในการวิเคราะห์เพื่อทำความเข้าใจในศตวรรษที่ 21 ในกรณีสังคม ยุคเครนและรัสเซีย โดยแสดงให้เห็นว่ามีความแตกต่างอย่างไร ต่อความเปลี่ยนแปลงดังกล่าว เพราะอันเนื่องมาจากวิัฒนาการด้านสังคมแบบดั้งเดิมจากการเปลี่ยนผ่านไปสู่การทำสังคม ทางเศรษฐกิจ เป็นการเปลี่ยนผ่านของผลวัตพัฒนาการของสังคม โดยแสดงให้เห็นถึงแนวทาง เศรษฐกิจและสังคมในสภาวะของความเป็นสมัยใหม่ โดยที่ต้นทุนจากการทำสังคมดังกล่าว นั้นมีสูงมากเมื่อเทียบกับการทำสังคมแบบดั้งเดิม ในส่วนนี้เป็นการอธิบายทั้งสามประเด็น โดยที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น เพื่อเป็นกรอบและแนวทางการศึกษาเบื้องต้น

ประเด็นแรก สังคมแบบดั้งเดิม (หรือสังคมตามแบบที่ผู้เขียนได้กล่าวไว้ข้างต้น) ในที่นี้ผู้เขียนหมายถึง การทำสังคมที่ใช้กำลังพลอย่างมหาศาลในการบุกยึดดินแดนหรือ การโจมตีดินแดนโดยรอบนอกอาณาบริเวณของรัฐ การใช้อาวุธในการทำสังคม ซึ่งถือว่า มีอานุภาพร้ายแรงทางกายภาพต่อมนุษย์ด้วยกัน ด้วยเหตุนี้ “จุดเริ่มต้นของสังคม” จะเป็น ในประเด็นรูปแบบใดก็ตาม แต่การทำสังคมแบบดั้งเดิมเหล่านี้กลับมีประสิทธิภาพอย่างมาก ต่อการโจมตีของแต่ละฝ่าย โดยการใช้อาวุธสมัยใหม่ เช่น ดาบ ปืน และมีด ในการป้องกันตัว หรือโจมตีฝ่ายตรงข้าม แต่ทั้งนี้ในรูปแบบสังคมมนั้นในสภาวะของความเป็นสมัยใหม่ อาจมิใช่เรื่องระหว่างรัฐหรือประเทศ แต่มีผลกระทบต่อโครงสร้างทางสังคม เช่น ด้านความมั่นคง ด้านการผลิต ด้านการเงิน และด้านความรู้ (O'Brien & Williams, 2010) และผลกระทบระหว่าง ประเทศต่อความสัมพันธ์ดังกล่าว จากผลกระทบหรือรูปแบบของการทำสังคมเบื้องต้นนำมาสู่ การทำสังคมทางเศรษฐกิจหรือการค่าว่าบาร์ต่อประเทศคู่ค้า (ประเทศพัฒนาแล้ว/บริษัทขนาด ใหญ่ มีอิทธิพลต่อประเทศกำลังพัฒนาหรือประเทศที่เข้าไปลงทุนอย่างมหาศาล และสามารถครอบงำกิจกรรมทางเศรษฐกิจได้หรือมีผลกระทบจากนโยบายของบริษัทแม่) ในลักษณะเบื้องต้นที่ผู้เขียนกล่าวมา แสดงให้เห็นถึง “ผลกระทบ” ต่อประเทศที่มิได้เข้าร่วม หรืออยู่นอกเหนืออาณาบริเวณ อย่างไรก็ตาม สำหรับสังคมแบบดั้งเดิมดังที่ได้ยกตัวอย่างมา ก็มิได้หลุดพ้นหรือลดไปจากปัจจัยทางเศรษฐกิจอยู่ดี ด้วยเหตุนี้จึงเป็นการเปลี่ยนผ่าน ปฏิเสธไม่ได้ว่ารูปแบบการทำสังคมทางการทหารยังมีความจำเป็น แต่ทั้งนี้ ความจำเป็นดังกล่าว ในโลกสมัยใหม่ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจได้เข้ามาเกี่ยวข้องผนวกกับปัจจัยทางการทหาร ด้วยเช่นกัน

ทั้งนี้ รูปแบบตั้งกล่าวอาจมีบริบทที่แตกต่างกัน “จากทางการภาพนำมานำสู่จินตภาพ” หรือการใช้นโยบายระหว่างประเทศและการใช้อำนาจในทางเศรษฐกิจต่อประเทศคู่ค้าเบื้องต้น เพื่อต่อรองหรือการโจมตีระบบเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้า ในเงื่นี้การทำส่วนรวมแบบดังเดิมนั้น เรายาจให้ถึงความเสียหายทางการภาพที่มีผลต่อการสูญเสียชีวิตของทหารในส่วนรวม หรือการใช้อาวุธ เช่น ปืน ในการยิงฝ่ายตรงข้าม หรือการใช้อาวุธนิวเคลียร์ในการภาคร้าว หรือการใช้อาวุธดังกล่าวเพื่อต่อรอง แต่การทำส่วนรวมทางเศรษฐกิจมีบริบทแตกต่างกันออกไป รวมถึงความเสียหายที่แตกต่างกัน ถึงแม้ในระดับความรุนแรง การทำส่วนรวมแบบดังเดิม จะมีความรุนแรงกว่าการทำส่วนรวมทางเศรษฐกิจทั้งในแนวจินตภาพและการภาพ แต่การทำส่วนรวมทางเศรษฐกิจกลับมีเครื่องมือหรือมาตรการที่แตกต่างจากอาวุธปืนหรือมีด แต่เป็นเรื่องของการดำเนินนโยบายระหว่างประเทศ (นโยบายทางการเงินและนโยบายทางเศรษฐกิจ) เครื่องมือของระบบการเงินระหว่างประเทศ การใช้อำนัลกิจการหรือยุติกรรมทางเศรษฐกิจ ฯลฯ แต่สำหรับประเทศโลกมักเป็นเรื่องของการยกเลิกกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ฯลฯ (โดยมักเป็นประเด็นในด้านมนุษยธรรม)

บริบทของการทำส่วนรวมทางเศรษฐกิจมักเป็นในแนวของผลประโยชน์ระหว่างประเทศ หรือความขัดแย้งระหว่างประเทศ ทั้งนี้ ในการนี้ของส่วนรวมยุเครนและรัสเซีย เป็นในของ ความขัดแย้งทั้ง “ผลประโยชน์ระหว่างประเทศ” และ “ความขัดแย้งระหว่างประเทศ” ในกรณี ดังกล่าวจะเป็นกรอบในการศึกษาถึงเครื่องมือหรือมาตรการต่อการค่าว่าบาททางเศรษฐกิจ หรือการทำส่วนรวมทางเศรษฐกิจของบรรดาประเทศมหาอำนาจ (ตัวแสดงที่เป็นรัฐ) รวมไปถึง ผลประโยชน์ในการใช้ทรัพยากรอย่างมั่นคงหรือก้าวกระโ除ชาติที่มีต่อโลก และบริษัทข้ามชาติ มีผลประโยชน์ในประเทศรัสเซียและการแสดงจุดยืนในส่วนรวมครั้งนี้ และปฏิกริยาของ ประเทศโลกที่มีต่อรัสเซีย (ตัวแสดงที่ไม่ใช่รัฐ) ซึ่งถือว่าเป็นเรื่องที่มีความสนใจอย่างมาก ต่อการทำส่วนรวมหรือความขัดแย้งในครั้งนี้ เพราะอันเนื่องมาจากการก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การสื่อสาร ผลงานใหม่ๆ ข่าวสารข้อมูลแลกเปลี่ยนอย่างรวดเร็วในระดับโลก จากการอุบัติคิดเบื้องต้นแสดงให้เห็นถึงการทำส่วนรวมแบบดังเดิมสู่การทำส่วนรวมทางเศรษฐกิจนั้นได้เปลี่ยนแปลงบริบททางสังคมไปอย่างมหาศาล ทั้งในระดับปัจจุบัน (การตระหนักรู้ส่วนรวม) และระดับโลก (ปฏิกริยาในบริษัทข้ามชาติรวมถึงความขัดแย้งระหว่างประเทศ)

ประเด็นที่สอง แนวคิดทางเศรษฐกิจ ถือว่ามีความสำคัญอย่างมากสำหรับการอธิบาย ต่อส่วนรวมในครั้งนี้ “เศรษฐกิจแบบเสรีนิยม” ภายใต้เงื่อนไขแบบเดียวกันของการพัฒนา แบบเศรษฐกิจเสรีนิยมไปในทิศทางแบบเดียวกัน คือ การเปิดเสรีทางการค้า การเคลื่อนย้าย ทุน แรงงานและเทคโนโลยี โดยให้กลไกระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมโลกดำเนินการอย่างอิสระ

โดยจุดประสงค์ของหลักแนวคิดดังกล่าว คือ การส่งเสริมการลงทุนทั้ง “ภาคการผลิต” และ “ภาคการเงิน” ให้มีความสอดคล้องกับลักษณะการบริโภคแบบเสรีมากขึ้น และการพัฒนาความเป็นประชาธิปไตยเพื่อการสร้างเงื่อนไขของระบบเศรษฐกิจแบบเสรีนิยมหรือการที่รัฐไม่แทรกแซงกลไกตลาด และเพื่อกำหนดนโยบายให้สอดคล้องกับทุนที่จะเคลื่อนย้ายเข้ามาในรัฐ การลดกฎเกณฑ์และการสร้างวินัยทางการคลังเพื่อรับรองทุน จาภาคการผลิตและภาคการเงินอย่างเสรี ในอีกด้านก็อาจมีได้คำนึงถึงความเประบางทางเศรษฐกิจในภาคการเงิน (อดีนันท์ พรหมพันธ์, 2556, น. 129) จานวนคิดเบื้องต้นของระบบเศรษฐกิจแบบเสรีนิยม สะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญกับการเปิดการค้าเสรีเป็นหลัก ในขณะเดียวกัน คือการสร้างระบบประชาธิปไตยเพื่อมารองรับการดำเนินการของระบบเศรษฐกิจแบบเสรีนิยม และ “ระบบการเงิน” ดำเนินการไปโดยการเคลื่อนย้ายทุนปราศจากการแทรกแซงจากรัฐ และที่สำคัญรัฐมีหน้าที่ดูแลให้ระบบเศรษฐกิจเบื้องต้นดำเนินไปอย่างอิสระ ทั้งนี้ หากสะท้อนถึงการค่าว่างบัตรดังกล่าว ระบบเศรษฐกิจแบบเสรีนิยมได้ถูกเชื่อมโยงกับระบบการค้าโลก หรือโลกภิวัตน์ โดยแนวคิดเบื้องต้นนี้จะสะท้อนถึงการค่าว่างบัตรทางเศรษฐกิจ หรือ “การดำเนินมาตรการลงโทษทางเศรษฐกิจ” ที่ขัดกับกลไกจากระบบทด้าแบบเสรีนิยม

ประเด็นที่สาม การค่าว่างบัตรทางเศรษฐกิจหรือการดำเนินมาตรการลงโทษทางเศรษฐกิจ จากคำนิยามเบื้องต้นหมายถึง การดำเนินการทางการเมืองโดยอาศัยศักยภาพทางเศรษฐกิจเพื่อมาใช้โดยบรรลุเป้าหมายในทางการเมืองของลักษณะ “การบังคับ” หรือการลงโทษ สำหรับผู้ละเมิดกฎเกณฑ์และเปลี่ยนไปตามที่รัฐผูลงโทษพึงปรารถนา เปรียบเสมือนเครื่องมือหรือมาตรการโดยมิให้เกิดการละเมิดกฎสากลของผู้ละเมิดกฎเกณฑ์ ทั้งนี้ การค่าว่างบัตรหรือมาตรการดังกล่าว สามารถเกิดขึ้นได้ในประเทศเพียงแห่งเดียว กลุ่มประเทศและภัยใต้ความร่วมมือระหว่างประเทศ (Miyagawa, 1992, p. 6) ทั้งนี้ จำกคำนิยามหรือความหมายเบื้องต้น บงบอกถึงการค่าว่างบัตรระหว่างประเทศ หากประเทศใดละเมิดความเป็นสากลหรือกฎเกณฑ์บางอย่าง เครื่องมือดังกล่าวสามารถดำเนินการได้ (ผนวกกับการค้าเสรีซึ่งการเสรี คือ กฎเกณฑ์ ที่พึงต้องปฏิบัติ)

โดยกรอบแนวคิดเบื้องต้น สามารถแบ่งการดำเนินมาตรการค่าว่างบัตรหรือการลงโทษทางเศรษฐกิจในระหว่างปี ค.ศ. 1914-2006 เป็น 7 ประเภท ดังนี้ 1) การกดดันให้ประเทศหรือรัฐที่มีความขัดแย้งให้ถอนกำลังทางการทหารออกจากบริเวณที่มีข้อพิพาท 2) การลดทอนศักยภาพในทางทหารของประเทศหรือรัฐ 3) การขัดขวางในการพยายามพัฒนาอาชีวนิวเคลียร์ (อาชีวสังคม) 4) ต้องการส่งเสริมให้ประเทศหรือรัฐเป็นประชาธิปไตยและมีการจัดการเลือกตั้ง 5) ต่อต้านการละเมิดสิทธิมนุษยชน 6) ต่อต้านการผลิตและค้ายาเสพติด และ 7) ต่อต้านขบวนการก่อการร้าย (Hufbauer et al., 2007, p. 91) จาก 7 ประเภทเบื้องต้น

สะท้อนให้เราเห็นถึงความสำคัญของการใช้มาตรการของแต่ละประเทศแตกต่างกันออกไปตามวัตถุประสงค์ต่อการดำเนินนโยบายระหว่างประเทศ ทั้งนี้ หากสังเกตทั้ง 7 ประเทศโดยส่วนใหญ่แล้วเป็นเรื่องของความมั่นคงระหว่างประเทศที่จะมีผลต่อระบบเศรษฐกิจแบบเสรีนิยม เพราะอันเนื่องมาจากการทำงานของระบบเศรษฐกิจแบบเสรีนิยมจะถูกขัดขวางจากปัจจัยภายนอก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การขัดขวางการพัฒนาอาชีวนิวเคลียร์หรือการขัดขวางจากการล้มเหลวของความเป็นสากล (หรือการท่าสังคม) ในทัศนะของผู้เขียน การค่าว่าบาททางเศรษฐกิจ มีความสำคัญอย่างมากในการต่อรองระหว่างประเทศ เพื่อแสดงถึงศักยภาพทางการทหารเพื่อสะท้อนความมั่นคงหรือแสดงถึงอำนาจทางเศรษฐกิจ ทั้งนี้ผลกระทบดังกล่าวจากการค่าว่าบาทนั้นก็เป็นไปเพื่อเป้าหมายของการใช้ในแนวทางเดียวกันตามกฎสากลแบบเสรีนิยม

จากหลักการของคำนิยามและประเภทของการค่าว่าบาททางเศรษฐกิจ ประเทศที่มีทรัพยากรทางเศรษฐกิจสูงหรือมีความมั่งคั่งต่อภาคการผลิตและภาคการเงิน มีอำนาจต่อรองอย่างมากเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศกำลังพัฒนาโดยส่วนใหญ่ อย่างไรก็ตาม สิ่งที่ขาดไปมีได้ สำหรับข้อต่อรองระหว่างประเทศ คือ “กองกำลังทางทหาร” ซึ่งถือว่ามีความจำเป็นในการป้องกันหรือโจมตีในระดับประเทศ แต่อย่างไรก็ตาม ความจำเป็นในการท่าสังคม ในศตวรรษที่ 21 กลับมีข้อจำกัดหรือมีความชอบธรรมน้อยลง ไม่ว่าจะเป็นข้อจำกัดทางด้านเทคโนโลยีที่มีความแตกต่างกัน ภูมิรัฐศาสตร์ และการค้าระหว่างประเทศ เพราะหากประเทศใดประเทศหนึ่งประสบสังคมหรือใช้แผนปฏิบัติการทางทหาร ย่อมมีต้นทุนสูงในการใช้งบประมาณและการสูญเสียกำลังพลโดยใช้เหตุ และภายหลังสิ้นสุดความขัดแย้ง กลับมีความจำเป็นต้องการพื้นฟูระบบเศรษฐกิจอย่างเร่งด่วน ทั้งนี้ จากต้นทุนในการท่าสังคม เป็นต้นทุนที่ต้องการความก้าวหน้าของระบบเศรษฐกิจและเทคโนโลยี จากระดับบันดินทางทะเล และอากาศ สูงสุดทางเศรษฐกิจโดยที่บรรดาประเทศมหาอำนาจทางเศรษฐกิจใช้ประโยชน์ในด้านต่างๆ เพื่อออกแบบบีบบังคับและกดดันให้กองกำลังทางการทหารจากรัสเซียออกจากพื้นที่ของยูเครน (บรรดามหาอำนาจเหล่านี้เป็นสถาบันหรือเป็นตัวแสดงที่เป็นรัฐ) แต่ทั้งนี้ อีกองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญ คือ การที่บรรดาบริษัทข้ามชาติ ได้ออกมาดำเนินการหรือแสดงจุดยืนในลักษณะแบบเดียวกันของ “รัฐระหว่างรัฐ” ต่างกันเพียงแค่ปริบห โดยบริษัทข้ามชาติ โดยเฉพาะบริษัทแม่ ได้ออกมาตรการสำคัญคือ การยกเลิกกิจกรรมทางเศรษฐกิจและการปิดกิจการชั่วคราว ต่อสภาวะสังคมในประเทศคู่ค้า (รัสเซีย) เพื่อกดดันให้รัสเซียหยุดการใช้กองกำลังทางการทหารเข้ามายังบริเวณดังกล่าวของยูเครนและในด้านมนุษยธรรม ต่อชาวยูเครน และในอีกรสัปดาห์หนึ่ง คือ ปฏิกริยาของประชาคมโลกที่มีต่อสภาวะสังคมในครั้งนี้ เช่น การบริจาคเงินในการช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม เป็นต้น จากการอุบแนวคิด

ตั้งกล่าว ในการค่าว่าบาททางเศรษฐกิจและความช่วยเหลือสหท้อนถึงบริบทของอำนาจระหว่างประเทศที่แปรเปลี่ยนไปตลอดในช่วงระยะเวลาของประวัติศาสตร์หรือเหตุการณ์บางอย่าง อันเป็นเงื่อนไขต่อการเปลี่ยนแปลงในครั้งนี้

จากการอุบแนวคิดทั้งสามเบื้องตน ไม่ว่าจะเป็นจากสังคมแบบดั้งเดิมสู่สังคม เขิงเศรษฐกิจ แนวคิดทางเศรษฐกิจ และการค่าว่าบาท สะท้อนให้เห็นถึงความเปลี่ยนแปลง ของสังคมและพัฒนาการทางเศรษฐกิจที่แปรเปลี่ยนไปตามยุคสมัย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่มีความสำคัญต่อการสื่อสารหรือการแลกเปลี่ยนข้อมูลทั้งใน ระดับปัจจุบัน องค์กร และระดับประเทศ นอกจากนี้ ทั้งสามแนวคิดดังกล่าวจะเป็นการอุบแนวคิด ที่สำคัญต่อการทำความเข้าใจ ในกรณีของสังคมยุคเรนและรัสเซีย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในประเดิมมาตุการค่าว่าบาทด้านเศรษฐกิจ

ทั้งนี้ นอกจากการอุบความคิดของสังคมแบบดั้งเดิมสู่การต่อสู้ทางเศรษฐกิจ หรือ แม้กระทั่งการค่าว่าบาททางเศรษฐกิจในแต่ละประเทศที่ผู้เขียนได้กล่าวไว้ เป็นภาระท่อน ที่ชัดเจนต่อการทำสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเดิมทางเศรษฐกิจ ทั้งนี้ ย่อมมี องค์ประกอบที่สำคัญอีกอย่าง คือ ตัวแสดงที่เป็นรัฐ อันได้แก่ “มหาอำนาจ” และตัวแสดง ที่ไม่ใช่รัฐ อันได้แก่ บริษัทข้ามชาติ และประชาคมโลก

คำนิยามของตัวแสดงที่เป็นรัฐ กล่าวคือ ชาติ (State) หรือรัฐชาติ (Nation State) เป็นลักษณะขององค์ประกอบหนึ่งของตัวแสดงที่มีบทบาทต่อระบบความสัมพันธ์ระหว่าง ประเทศนับตั้งแต่เดิม หรือกล่าวได้ว่าเป็นกลุ่มสถาบันทางการเมืองที่รับผิดชอบต่อการกำหนด นโยบาย จนนำไปสู่การปฏิบัติใช้ทั้งในทาง “กฎหมาย” โดยสถาบันที่สำคัญ คือ รัฐบาล ในรูปแบบการปกครองของประธานาริบดี นายกรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรี และประกอบด้วย กองทัพ กิจการของตำรวจ ระบบราชการสำหรับขับเคลื่อนความเป็นรัฐ นิติบัญญัติ และ ตุลาการ (Kesselman & Krieger, 2006)

ตัวแสดงที่ไม่ใช่รัฐ เป็นองค์ประกอบที่มีความแตกต่างจากตัวแสดงที่เป็นรัฐ อย่างมาก ถึงแม้ว่าตัวแสดงที่เป็นรัฐอาจมีอำนาจในการปกครองหรือนำมายังความชอบธรรม อย่างไรก็ตาม ตัวแสดงที่ไม่ใช่รัฐ อาจมีอำนาจหรือเงื่อนไขที่ทำให้ตัวแสดงที่เป็นรัฐดังกล่าว ต้องเข้าร่วมหรือได้รับอิทธิพลไม่นักกันน้อย (ไม่ว่าจะเป็นอิทธิพลในการปกครองหรือ การครอบงำทางเศรษฐกิจ) โดยประเภทของตัวแสดงที่ไม่ใช่รัฐ (Valaskakis, 2000) มีดังนี้

(1) กลุ่มบริษัทข้ามชาติขนาดใหญ่ (The Large Multinational Corporations Group) สงผลอิทธิพลสำหรับการจัดการปกครองระดับรัฐชาติ อาทิ การอุดหนุนในการเลือกตั้ง ของระบบประชาธิปไตยรวมไปถึงการเจรจาและการต่อรองระหว่างประเทศ

(2) กลุ่มผลประโยชน์ที่มีกองกำลังเป็นของตนเอง (The Militant Special Interest Groups) ได้แก่ องค์กรทางศาสนา สมาคมลับ และกลุ่มก่อตั้งกลุ่มนี้ๆ ในแต่ละประเทศ หรือระหว่างประเทศ ยังรวมไปถึงกลุ่นอุกฤษฎาจ เป็นต้น

(3) กลุ่มเอ็นจีโอ (Non-governmental Organization: NGO) ตัวอย่างที่แสดงได้ ชัดเจน คือ กลุ่มภาคประชาสังคม รวมไปถึงการเคลื่อนไหวบนท้องถนนและการสื่อสาร บนโลกออนไลน์ กลุ่มข้างต้นมีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อความชอบธรรม

(4) กลุ่มองค์การระหว่างรัฐ (Intergovernmental Organization) เช่น กองทุน การเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund) ธนาคารโลก (World Bank) องค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO) องค์การเพื่อความร่วมมือและ การพัฒนาทางเศรษฐกิจ (Organization for Economic Co-operation and Development: OECD) และองค์การสหประชาชาติ (United Nations: UN) องค์กรดังกล่าวได้ถูกจัดตั้งขึ้น ระหว่างประเทศที่มีอิทธิพลต่อกันกลุ่มประเทศต่างๆ เป็นต้น

จากทั้งตัวแสดงที่ไม่ใช่รัฐ (มหาอำนาจ) และตัวแสดงที่เป็นรัฐ (บริษัทข้ามชาติ ประเทศโลก) ล้วนมีความแตกต่างและมีความสอดคล้องที่มีได้เหมือนกัน แต่เป็นลักษณะ ของการพึ่งพาอาศัยกันและกัน ดังที่เห็นได้ในปัจจุบันนับตั้งแต่ปี ค.ศ. 2000 เป็นต้นมา อย่างไรก็ตาม ตัวแสดงดังกล่าวกลับมีพลวัตและความหลากหลายเคลื่อนที่ตลอดเวลาไม่หยุดนิ่ง แปรเปลี่ยนในแนวทางที่ทำให้สังคมมนุษย์ดีขึ้น หรือในขณะเดียวกันกลับนำไปสู่บริบทของ สมรรมาทางเศรษฐกิจกลับทำให้แย่ลง ในกรณีของสมรรมาญี่ปุ่น-รัสเซีย กล่าวได้ว่า ด้วยผลกระทบและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทำให้บรรดาตัวแสดงที่ไม่ใช่รัฐต้องปรับตัว หรือในขณะเดียวกันกลับอุกมาแสดงในลักษณะของการต่อต้าน อย่างเช่นการยุติการ ภายในประเทศที่มีความชัดเจน (ซึ่งก็ได้รับแรงกดดันมาจากการผู้คนในสังคมของประเทศ หรือมหาอำนาจ) หรือบรรดาประเทศโลก ซึ่งกล่าวได้ว่า แสดงอุกมาในลักษณะของการ ต่อต้านภัยคุกคามในรูปแบบใหม่อย่างที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น (การต่อต้านของประเทศโลก อาจมีได้ส่งผลกระทบเท่าที่ควร อย่างไรก็ตาม การต่อต้านต่อสมรรมาลักษณ์ที่เห็นว่า บรรดาประเทศโลกมิได้เหมือนเดิมหรือมีความต้องการสมรรมาอีกต่อไป ความไม่ต้องการ เหล่านี้ คือความไม่ต้องให้สมรรมาทำลายด้านการค้าและระบบเศรษฐกิจ) เพราะอัน เนื่องมาจากการเหล่านี้ส่งผลต่อวิถีการดำเนินชีวิตและความต้องการความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ของผู้คนในสังคม หรือในกรณีของตัวแสดงที่เป็นรัฐ กล่าวได้ว่ามีผลกระทบต่อการค้าระหว่าง ประเทศหรือการขยายอำนาจเหนืออุดินเดนผ่านการทหารและการค้า (ทั้งในเรื่องของการตั้งอาชูร ใกล้ดินแดนศัตรู) ทั้งนี้ บริบทของประวัติศาสตร์และการเมืองระหว่างประเทศก็มีส่วน ที่เกี่ยวข้อง ตามตัวแสดงที่เป็นรัฐกลับแสดงต่อต้านอุกมาในรูปลักษณะของการค่าว่าบарат

ทางเศรษฐกิจ (กลุ่มประเทคโนโลยี) ผ่านนโยบายทางการเงินและทางเศรษฐกิจ เพื่อตอบโต้จากแผนปฏิการทางทหารของรัสเซีย ในขณะเดียวกัน การค้าว่าการต่อรัสเซีย เป็นสิ่งที่เห็นได้ชัดเจนจากการอุปกรณ์ที่ผู้เขียนนำมาเปรียบเทียบหรือเสนอแนะเบื้องต้น ต่อรูปแบบการค้าว่าการตั้งกล่าว ถึงแม้รูปแบบการค้าว่าการจะอยู่ในกรอบของเครื่องมือ ทางเศรษฐศาสตร์หรือการอุปกรณ์ทางเศรษฐกิจการเมืองระหว่างประเทศ โดยเครื่องมือ หรือการแสดงการต่อต้านกลับสะท้อนให้เห็นถึงนโยบายการเงินและเศรษฐกิจ ที่จะมีผล ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ตัวแสดงที่เป็นรัฐอาจได้รับผลกระทบจากการค้าระหว่างประเทศ หรืออัตราเงินเพื่อที่เพิ่มสูงขึ้น (ยึดโยงกับความชอบธรรมและการบริหาร) ในขณะเดียวกัน ตัวแสดงที่ไม่ใช่รัฐกลับแสดงออกผ่านความไม่แน่นอนของการดำเนินชีวิตที่ปราศจากส่วนรวม เมื่อเกิดภัยคุกคามทำให้วิถีชีวิตหรือ “ความกลัว” มีความไม่แน่นอนที่ทำให้วิถีชีวิตเดิม อาจเปลี่ยนแปลงไป สิ่งเหล่านี้แสดงออกผ่านความคิดเห็นบนสื่อสังคมออนไลน์ หรือกรณี ของบริษัทข้ามชาติยุติการภายใน อันด้วยเหตุผลทาง “มนุษยธรรม” และความต้องการ ช่วยเหลือจากประชาชนโลกต่อระบุตัวที่ได้รับประสบจากส่วนรวมในยุเครน เช่น การบริโภค เงินหรือการใช้เทคโนโลยีทางการค้า (การจองที่พักในยุเครนแต่ไม่ได้เข้าที่พัก) และแรงกดดัน ต่อบริษัทแม่จากกลุ่มผู้บริโภค สะท้อนให้เห็นถึงความต้องการของผู้บริโภคที่ต้องการให้ หยุดดำเนินกิจการ (เพราเปรียบเสมือนการสนับสนุนทางอ้อมของบริษัทหากไม่ยุติกรรมทางเศรษฐกิจ) ต่อขนาดของตลาดภายในประเทศที่มีความชัดแย้ง อาจทำให้กิจการของบริษัท ประสบปัญหา

4. เครื่องมือแห่งอำนาจทางเศรษฐกิจ: การค้าว่าการในกลุ่มประเทคโนโลยีจาก ตัวแสดงที่เป็นรัฐ กรณี สงครามยุเครน-รัสเซีย

เมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 2022 ประธานาธิบดี วลาดีมีร์ ปูติน (Vladimir Putin) ได้ทำการรับรอง 2 พื้นที่สำคัญในดินแดนทางตะวันออกของยุเครน โดยทำการรับรองความ เป็นรัฐเอกราช ได้แก่ เมืองโดเนตสก์และเมืองลูชชานสก์ จากการรับรองสองเมืองเบื้องต้นส่งผลให้ สัญญาซื้อขายน้ำมันดิบล่วงหน้าโดยอ้างอิงจากน้ำมันดิบเบรนท์ ปรับระดับรอบสูงสุดในรอบ 7 ปี ไปอยู่ที่ราคา 98 ดอลลาร์สหรัฐ ภายหลังจากการรองรับสถานะรัฐเอกราชของดินแดน ในยุเครน อันเนื่องมาจากการที่รัสเซียเป็นประเทศส่งออกน้ำมันดิบรายใหญ่เป็นอันดับ 2 ของโลก รองจากชาติอื่นๆ อาระเบีย และเป็นประเทศผู้ผลิตก๊าซธรรมชาติมากที่สุดของโลก (บีบีซีไทย, 2565) ด้วยเหตุนี้ ในสภาวะสังคมดังกล่าวกลับส่งผลกระทบต่อราคาน้ำมันดิบ เป็นอย่างมาก เพราะเมื่อเทียบกับบริบทในปัจจุบันกับการใช้น้ำมันเป็นพลังหลักในการดำเนิน

กิจกรรมทางเศรษฐกิจและการใช้ในชีวิตประจำวันของคนทั่วไป อันเนื่องด้วยระบบการค้าโลก ได้ถูกเชื่อมโยงเปรียบเสมือนไนแมงมุนมากกว่าในอดีตที่ผ่านมา เนื่องจากผลกระทบสัญญาการซื้อขายล่วงหน้าที่ส่งผลต่อราคาน้ำมันดิบทำให้ปรับได้รับผลกระทบไปด้วย เหตุความตึงเครียดระหว่างประเทศที่ส่งสัญญาการใช้แผนปฏิบัติการทางทหาร

ภายหลังจากรัสเซียเริ่มใช้แผนปฏิบัติการทางทหารในยูเครน เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 2022 นายกรัฐมนตรีของอังกฤษ บอริส จอห์นสัน (Boris Johnson) ได้ประกาศว่า ทางอังกฤษจะดำเนินการ “ความช่วยเหลือทางทหาร” ให้แก่ยูเครน และจะดำเนินการค่าว่าบททางรัสเซียอย่างหนัก (การบีบบังคับจากรัส) โดยจะดำเนินการระงับทรัพย์สินธนาคารของรัสเซียในอังกฤษ จำนวน 5 แห่ง และผลจากการใช้มาตรการระงับทรัพย์สิน ทำให้ทรัพย์สินของมหาเศรษฐีรัสเซียจำนวน 3 คน ถูกระงับ นอกเหนือจากนั้นอังกฤษมีนโยบายการแบล็คลิสต์ (Blacklist) ตอบบุคคลและนิติบุคคลที่มีเชื่อเสียงอีก 27 คน กล่าวโดยรวมแล้ว จำนวนผู้ที่จะได้รับผลกระทบเป็นจำนวน 555 บุคคล และหน่วยงานที่ได้รับผลกระทบ 52 หน่วยงานจากการที่ทางอังกฤษได้ระงับทรัพย์สินและใช้มาตรการดังกล่าว (Parkinson, 2022) ต่อมา เลขานิการองค์การสนธิสัญญาแอตแลนติกเหนือ (North Atlantic Treaty Organisation: NATO) ซึ่งว่า เย็นส์ สต็อล滕เบรค (Jens Stoltenberg) ได้กล่าวประธานมติทางรัสเซียว่า “ผมขอประณามอย่างยิ่งต่อการโจมตียูเครนโดยไม่ยังคิดและปราศจากการยั่วยุของรัสเซีย (อาจกล่าวได้ว่าเป็นการปราศจากต่อวัยคุกคามจากยูเครน) ซึ่งทำให้ชีวิตของพลเรือนนับไม่ถ้วน ต้องอยู่ในความเสี่ยง เป็นอีครั้งที่แม้จะมีคำเตือนซ้ำแล้วซ้ำเล่าและความพยายามอย่างไม่รู้จักหนึ่ดeneยื่นอยู่ในการมีส่วนร่วมทางการทูตของพวกขา แต่รัสเซียก็ได้เลือกเส้นทางของการรุกรานต่อรัสเซอร์บีตตี้และอิสระ” (The Standard, 2565) และทางประธานาธิบดี โจ ไบเดน (Joe Biden) ได้กล่าวประณามการโจมตีแผนปฏิบัติการทางทหารดังกล่าวว่า จากการใช้กำลังทางการทหารของรัสเซียในดินแดนของยูเครน โดยปราศจากการยั่วยุจากยูเครน ไม่ยุติธรรมสำหรับการใช้แผนปฏิบัติการทางทหารดังกล่าว ต่อมาประธานาธิบดียูเครน โวโลดีมีร์ เซเลนสกี้ (Volodymyr Zelenskyy) ได้ขอให้ทางประธานาธิบดี โจ ไบเดน เรียกร้องให้บรรดาผู้นำของโลกแสดงจุดยืนอกร้ายอย่างชัดเจนต่อการรุกราน (จากทางรัสเซีย) ของประธานาธิบดี วลาดีมีร์ ปูติน (สุรีย์ ศิลางช์, 2565) ในขณะเดียวกัน ทางการรัสเซีย ค้านการประณามของสหประชาชาติในการบุกยูเครน ณ วันที่ 26 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 2022 โดยทางรัสเซียเป็นสมาชิกการรับรองความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ ได้ใช้สิทธิ์ยับยั้งหรือวีโต้ (Veto) ต่อการประณามรัสเซียในการทำงานครมต่อยูเครน (workpointTODAY, 2565)

ในอีกประเด็นหนึ่งที่สำคัญที่มีอาจจะเลยได้คือ ในเรื่องความมั่นคงทางการเมืองและบริบททางประวัติศาสตร์ของรัสเซีย ในด้านของ “ความมั่นคง” ในอดีตได้มีการเจรจาความมั่นคงเกิดขึ้น ณ ยุโรป โดยทางรัสเซียได้มีการส่งข้อเรียกร้องไปยังยุโรปตะวันตก คือการออกข้อเรียกร้องโดยมี 3 ข้อเรียกร้องสำคัญ ได้แก่ หนึ่ง ต้องไม่มีการเสนอการขยายของประเทศสมาชิกนาโต้ สอง ให้ทางสหรัฐอเมริกา ไม่นำเข้าระบบอาวุธ หรือ โครงสร้างพื้นฐานทางของกลาโหมเชิงรุกนมาติดตั้งในยุโรปตะวันตก (สมัยสงครามเย็น) สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นการสร้างความกังวลต่อรัสเซียเป็นอย่างมาก และ สาม ให้สหรัฐอเมริกาดำเนินการถอนโครงสร้างระบบอาวุธ ยุทโธปกรณ์ทางกลาโหม เพราะได้มีการติดตั้งของนาโต่หลังปีค.ศ. 1997 แต่ข้อเรียกร้องเหล่านี้กลับเป็นไปไม่ได้ในทางการเมือง นอกจากนี้ จากคำพูดของประธานาธิบดี วลาดีมีร์ ปูติน หลังจากการให้ลงนามรับรองเอกสาร 2 ดินแดนที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น ได้กล่าวว่า “ยุเครนในปัจจุบัน คือโครงสร้างยุคสมัยใหม่ที่เชื่อมโยงกับรัสเซียอย่างแยกไม่ออก ยุเครนเป็นมรดกดินแดนทางประวัติศาสตร์ของรัสเซีย และหลังการล่มสลายของสหภาพโซเวียตยุเครนได้ถูกใช้โดยชาติตะวันตกเพื่อจำกัดรัสเซีย” นอกจากนี้ ประวัติศาสตร์ของรัสเซีย โดยเริ่มต้นที่การก่อตั้งรัสเซี่ยนเคิฟ ก่อนจะถูกชาวทาทาร์ทำลายในศตวรรษที่ 13 ถึงแม้จะรั่นทางรัสเซียถือว่ากรุงเคิฟ เป็นแหล่งกำเนิดของรัสเซีย ตามมา รวมไปถึงชาติพันธุ์โดยเป็นชาวสلافด้วยเช่นกัน (มติชนออนไลน์, 2565) สิ่งเหล่านี้สะท้อนออกมาจากความเป็นรัสเซียอย่างชัดเจน เพราะความเป็นรัสเซียหรือความเข้าใจโดยทั่วไปคือการมีความมั่นคงทางการเมือง

โดยเบื้องหลังทางประวัติศาสตร์และความมั่นคงของรัสเซียที่ดำเนินรอยมาต่อการสะสมความขัดแย้งผ่านการหักล้างและอำนาจทางการทหาร แต่ในขณะเดียวกันสำหรับศตวรรษที่ 21 ความขัดแย้งดังกล่าวกลับทำให้เข้าสู่ “สังคมทางเศรษฐกิจ” จากการค้าว่าบาร์ของประเทศมาจำนวนในเวลาต่อมา หรือการสะสมอาวุธในภายหลัง โดยผู้เขียนขอเสนอคำนิยามประโยคนี้ว่า การทำสังคมผ่านอำนาจทางเศรษฐกิจภายใต้ระบบทุนนิยมสมัยใหม่ การเชื่อมโยงของระบบเศรษฐกิจในโลกผ่านระบบเศรษฐกิจเดียวกัน ถึงแม้ว่าการปกครองของประเทศจะเป็นรูปแบบใด ก็มีอาจหลุดจากการดำเนินการกิจกรรมทางเศรษฐกิจเช่นนี้ มาตรการต่อการค้าว่าบาร์ทางเศรษฐกิจนั้นถือว่าเป็นส่วนสำคัญในการต่อรอง (เครื่องมือ) และการต่อสู้ทางการเมืองควบคู่กันไปด้วย ทั้งนี้ อาจกล่าวได้ว่า ตัวแสดงที่เป็นรัสเซีย ได้ผนวกนำปัจจัยทางเศรษฐกิจของประเทศหรือความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ (Comparative Advantage) มาเป็นข้อต่อรองจากนโยบายทางการเงินและทางเศรษฐกิจสำหรับการค้าว่าบาร์ ซึ่งบ่งบอกถึงสถานะของประเทศมาจำนวนต่างๆ ที่มีมิติในด้านประวัติศาสตร์และความมั่นคงทางการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้อง โดยอาจตีความได้ว่า ประเด็นของ “การขยายกองกำลังทางการทหาร”

มีอิทธิพลต่อรัฐโดยรอบ รวมไปถึงการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจกลับมีความสำคัญมากขึ้น ต่อการดำเนินอยู่ของรัฐ ถึงแม้การขยายกองกำลังทางการทหารมีบทบาทลดลงต่อความชอบธรรมในการบุกยึดโฉมตีสำหรับยุคปัจจุบัน แต่ถึงกระนั้นความจำเป็นต่อการมีกองกำลังทางการทหารมีความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์รวมไปถึงความจำเป็นในการป้องกันประเทศ สำหรับบริบทของประวัติศาสตร์และการเมืองส่งผลให้เกิดรูปแบบการค่าว่าบาททางเศรษฐกิจในภายหลัง (ความตึงเครียดเหล่านี้ ความเป็นรัฐหรือตัวแสดงดังกล่าวกำลังสูญเสียสถานะทางอำนาจเจิดสำหรับสหภาพยุโรป)

สำหรับประเด็นมาตรการค่าว่าบาททางเศรษฐกิจโดยกลุ่มประเทศมหาอำนาจทางเศรษฐกิจ (สำหรับตัวแสดงที่เป็นรัฐ จากการใช้มาตรการค่าว่าบาท) ได้นำมาใช้ในการค่าว่าบาทกับทางรัฐสหภาพยุโรปที่เกิดขึ้นจากการใช้แผนปฏิบัติทางทหาร สำหรับกลุ่มประเทศมหาอำนาจทางเศรษฐกิจอื่น นอกเหนือจากสหรัฐอเมริกา เช่น สหภาพยุโรป ออสเตรเลีย แคนาดา และญี่ปุ่น ได้มีการดำเนินนโยบายในการออกแบบการต่อรัฐสหภาพยุโรปจากที่มีการให้การรองรับดินแดนภายใต้การยึดครองของกลุ่มกบฏที่ฝักใฝ่รัฐสหภาพยุโรป โดยทางประธานาริบดี โจ ไบเดน ระบุว่าจะดำเนินการ “ค่าว่าบาทต่อเงินกู้ของภาครัฐ ให้แก่รัฐสหภาพยุโรป และรวมถึงการค่าว่าบาทสถาบันการเงินรายใหญ่ของรัฐสหภาพยุโรปในสหรัฐอเมริกา” และประธานาริบดี โจ ไบเดน กล่าวต่ออีกว่า “รัฐสหภาพยุโรปจะไม่สามารถหาเงิน หรือระดมทุนจากโลกตะวันตกได้อีกต่อไป” (เจมส์ แคนเดล, 2565) เห็นได้ชัดว่าในเบื้องต้นทางสหรัฐอเมริกา จะเน้นไปที่ภาคการเงินของรัฐ (นโยบายที่มีความเกี่ยวข้องกับ “การเงิน”) โดยเป็นส่วนสำคัญ สำหรับรัฐสหภาพยุโรป ทั้งจากการใช้นโยบายของรัฐ ซึ่งมีอำนาจในทางกฎหมายและการออกแบบการ แสดงให้เห็นถึงความสำคัญต่อภาคการเงินเป็นหลัก เพราะเป็นแหล่งระดมทุนที่สำคัญสำหรับการลงทุนทางเศรษฐกิจ

สำหรับมาตรการหนึ่งที่สำคัญและถือได้ว่าเป็นสิ่งที่ได้รับคำว่าเป็นการพิจารณา คือ การตัดรัฐสหภาพยุโรปจากระบบจ่ายเงินระหว่างประเทศ หรือระบบที่เรียกว่า เครือข่ายสื่อสารในโลกการโอนเงินและหลักทรัพย์ระหว่างประเทศ (The Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication: SWIFT) ซึ่งเป็นระบบที่สถาบันทางการเงินหลายแห่ง ใน 200 ประเทศใช้ โดยหากตัดรัฐสหภาพยุโรปจากระบบนี้จะส่งผลให้ธนาคารของรัฐสหภาพยุโรป ทำธุรกรรมในต่างประเทศได้ยากมากขึ้น (เจมส์ แคนเดล, 2565) โดยล่าสุด ทางสหภาพยุโรปได้ดำเนินการถอนธนาคารของรัฐสหภาพยุโรปออกจาก SWIFT โดยเป็นการยกระดับการค่าว่าบาทต่อรัฐสหภาพยุโรปที่ใช้ปฏิบัติทางการทหารในยุโรป โดยเป็นท่องเที่ยวที่รุนแรง

ในระยะยาวและจะส่งผลต่อการดำเนินธุรกิจของรัสเซีย และในกลุ่มประเทศในสหภาพยุโรป ซึ่งรวมไปถึง ฝรั่งเศส อิตาลี สเปน และกรีซ ได้กล่าวว่า “พวกเขากำดำเนินการยกเลิกการให้รัสเซียใช้เครือข่ายการชำระเงินทั่วโลกของ SWIFT” เพื่อเพิ่มแรงกดดันจากสภาระ สมความดังกล่าว ในด้านของใช้ปรับเปลี่ยน ยังการ จัดให้มีการสนับสนุนมาตรการดังกล่าวตามมา ภายหลัง (Bryant, 2022) จากการใช้มาตรการเบื้องต้นเหล่านี้ยังมีความชัดเจนต่อระบบการเงิน อย่างมาก อันเนื่องมาจากการดำเนินการที่จะมีผลต่อภาระทางเศรษฐกิจ ภายในประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นในด้านเงินเพื่อ สิ่งเหล่านี้สอดคล้องกับ “การดำเนินการทางเศรษฐกิจ” จากตัวอย่างข้างต้น ตอกย้ำว่า “นโยบายการเงิน” มีประสิทธิภาพ สำหรับการออกนโยบายเพื่อหนุนเสริมต่อแรง “กดดัน” หรือการยกระดับทางนโยบาย ในอีกด้านหนึ่งสังเกตได้ว่าสถาบันความเป็นรัฐเหล่านี้ จะมีได้ใช้กองกำลังทางการทหารโดยตรง แต่ใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ทางการเงินมาประยุกต์ใช้

มาตรการสำหรับการควบคุมการเงินเหล่านี้สร้างผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจของรัสเซียเป็นอย่างมาก และจะส่งผลกระทบต่อค่าเงินของรัสเซียของ ด้วยเช่นกัน โดยทางธนาคารกลางของรัสเซียได้เพิ่มอัตราดอกเบี้ยเป็นร้อยละ 20 อัตราดอกเบี้ยก่อนหน้านี้อยู่ที่ร้อยละ 9.5 เพื่อป้องกันความเสี่ยงจากค่าเงินรูเบิลต่อ ภาวะเงินเพื่อที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ในขณะเดียวกัน มีรายงานจากทางกระทรวงการคลัง ของรัสเซียโดยได้มีการเตรียมการขาย (Foreign Exchange: FX)⁴ และทางรัสเซียจะต้องขาย ได้มากถึงร้อยละ 80 เพื่อที่จะรักษาค่าเงินดังกล่าว หากจะนำมาเชื่อมโยงกับพัฒนาการ หัวข่าว ของธนาคารกลางของรัสเซียเพื่อรับปั้นไม่ให้ค่าเงินรูเบิลไม่อ่อนค่า แสดงให้เห็นว่าทางรัสเซียนั้น ได้มีความพยายามในการรักษาค่าเงินรูเบิล (Low, 2020) โดยสะท้อนถึงความมั่นคงของรัฐ จากผลกระทบจากค่าเงิน อย่างไรก็ตาม ซึ่งให้เห็นว่าทางรัสเซียได้มีการดำเนินมาตรการต่อ ความพยายามป้องกันค่าเงินจากผลกระทบการคัดค้านการบางแห่งของรัสเซียออกจาก ระบบ SWIFT การควบคุมต่อธนาคารของรัสเซียในชาติตะวันตก เพื่อป้องกันมิให้ค่ารูเบิล เสียมูลค่ามากไปกว่านี้ ในขณะเดียวกัน ค่าเงินรูเบิลลดลงเหลือ 119.50 รูเบิลต่อดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งลดลงมากถึงร้อยละ 30 ธนาคารกลางของรัสเซียได้มีการออกมาตรการป้องกัน ในระยะต่อมา โดยจะปล่อยเงินสำรองของธนาคารห้องถินจำนวน 733 พันล้านรูเบิล (เทียบเท่า กับ 8.87 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ) เพื่อเสริมสภาพคล่องภายในประเทศ ในอีกด้านหนึ่ง ธนาคารกลางของรัสเซียจึงมีความกังวลต่อธนาคารห้องถินภายในประเทศว่าจะถูกกลั่นละลาย ดังเห็นได้จากการที่ผู้คนในรัสเซีย ได้ทำการถอนเงินสดที่ตู้เอทีเอ็มในเมืองต่างๆ สะท้อนให้เห็น

⁴ FX คือ ตลาดซื้อขายอัตราแลกเปลี่ยน เปิด 24 ชั่วโมง

ถึงการขาดความเชื่อมั่นต่อมูลค่าเงินและความไม่แนนอนทางเศรษฐกิจ (Turak, 2022) จากรถมีเบื้องต้นนี้แสดงให้เห็นว่ามาตรการค่าว่าบาททางเศรษฐกิจส่งผลกระทบเป็นวงกว้างอย่างมากต่อรัสเซีย โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับภาคธนาคาร (ภาคการเงิน) อาจตีความได้ว่าเป็นการพยายามโจมตีค่าเงินรูเบลให้มูลค่าหรือขาดความน่าเชื่อถือหั้งในระยะสั้นและระยะยาว จากการดำเนินนโยบายดังกล่าวเป็นไปเพื่อยุติสิ่งความหรือภัยคุกคามทางการทหารที่จะส่งผลกระทบอีกครั้งในยุโรปต่อความไม่แน่นอนของความมั่นคง แต่หากสังเกตการใช้มาตรการดังกล่าว มักเป็นในเรื่องของ “ระบบการเงิน” เป็นหลัก และผลกระทบดังกล่าวที่ย้อมส่งผลกระทบต่อมหาเศรษฐีชาวรัสเซียและประชาชนในรัสเซีย จากความเข้าใจถึงมาตรการที่กระทำระหว่างรัสเซียหรือประเทศที่ส่งผลกระทบของตัวแสดงที่เป็นรัสเซีย และผลกระทบจากการค่าว่าบาทเหล่านี้ (ระหว่างประเทศหรือรัสเซีย) ส่งผลกระทบต่อตัวแสดงที่ไม่ใช่รัสเซียดังรายละเอียดต่อไปนี้

กลุ่มมหาเศรษฐีชาวรัสเซียหลายคน (ชนชั้นนำทางเศรษฐกิจ) สูญเสียความมั่นคงถึง 80,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และจะยังส่งผลกระทบเนื่องต่ออีกหลายบุคคล อันเนื่องมาจากมาตรการค่าว่าบาททางเศรษฐกิจของพันธมิตรชาติตะวันตกและสหรัฐอเมริกา เพื่อกดดันให้กลุ่มมหาเศรษฐีสูญเสียความมั่นคงและต่อเนื่องยาวไปจนถึงประเด็นทางการเมืองภายในประเทศ ยกตัวอย่างเช่น เลโอนิด มิเคลลสัน (Leonid Mikhelson) ซีอีโอของ Novatek บริษัทกําชของรัสเซีย โดยความมั่นคงลดลงเหลือ 10.5 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ส่งผลให้มูลค่าของบริษัทลดเหลือเพียง 22 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือ เกนนาดี ทิมเชนโก (Gennady Timchenko) ผู้บริหารควบคุม Volga Group มูลค่าลดลงจาก 22 พันล้านดอลลาร์สหรัฐเหลือ 11 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ และรายอื่นๆ เช่น อเลกซี มอร์ดาชอฟ (Alexei Mordashov) เจ้าของเหมืองแร่ชาวรัสเซีย ได้ถูกสหภาพยูโรปค่าว่าบาท สูญเสียความมั่นคงถึง 5.6 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ และจากรายงานของ Forbes มหาเศรษฐีอย่างน้อย 12 คนได้หลุดพ้นจากรายชื่อของมหาเศรษฐีของโลก (Frank, 2022) ในขณะเดียวกันคำให้การของ ประธานาธิบดีโจ ไบเดน ได้กล่าวว่าทางสหรัฐอเมริกา และชาติพันธมิตรกำลังดำเนินการยึดเรือสำราญ อพาร์ตเมนต์หรู และเครื่องบินส่วนตัวของมหาเศรษฐีชาวรัสเซีย ค้ำกล่าวนี้สอดคล้องกับกลุ่มผู้สังเกตการณ์ อุตสาหกรรม (Superyacht Group) ระบุว่าประมาณร้อยละ 7 ถึงร้อยละ 10 ของกองเรือ Superyacht ทั่วโลกเป็นของชาวรัสเซีย โดยจำนวนเรือสำราญลดลงเหลือ 10 จาก 19 ลำ ภายในปี ค.ศ. 2022 นี้ (Varley, 2020) จากรถมีเบื้องต้น การค่าว่าบาทต่อชนชั้นนำชาวรัสเซีย โดยเฉพาะกลุ่มคนรวย สะท้อนให้เห็นถึงการทำให้รัสเซียเป็นอัมพาตทางเศรษฐกิจโดยตรง อันเนื่องมาจากการกลุ่มบริษัทที่ถอนค่าว่าบาทนั้นสังเกตได้ว่าส่วนใหญ่เป็นกลุ่มบริษัทที่เกี่ยวข้องกับ “พลังงาน” เป็นหลัก (อย่างไรก็ตาม การค่าว่าบาทต่อรัสเซีย

โดยเฉพาะในประเด็นค่าเงินย่อมจะส่งผลต่อตัวมูลค่าของบริษัท) ในขณะเดียวกันการยึดทรัพย์สินของชนชั้นนำชาวรัสเซียในกรณีนี้ จะส่งผลกระทบต่อกลุ่มคนรายจันทำให้เกิดความรู้สึกไม่มั่นคงและส่งผลให้เกิดการเสียผลประโยชน์ระหว่างกลุ่มนชนชั้นนำภายในประเทศในแนวคิดว่าเป็นการยกระดับการค้าข้ามประเทศ (ตัวแสดงที่เป็นรัฐ) มาสู่ตัวปัจเจก (ตัวแสดงที่ไม่ใช่รัฐ) ทั้งนี้ โดยส่วนใหญ่มักเป็นการปีบบังคับในมาตรการค้าข้ามประเทศดังกล่าว

ในขณะเดียวกันผู้คนในรัสเซีย โดยเฉพาะประชาชนได้รับผลกระทบในส่วนนี้เช่นกัน จากราคาค่าอาหารทางเศรษฐกิจส่งผลให้ค่าเงินรูเบลไม่มีความน่าเชื่อถือและสูญเสียเสถียรภาพในระยะยาว เกิดปัญหาสภาพคล่องตามมาอย่างเห็นได้ชัด มีการคาดการณ์ว่าบริษัทของรัสเซียอาจจะต้องมีการลดขั้นตอนการทำงาน และหยุดทำการผลิตอันเนื่องมาจากการต่อต้านของรัสเซีย อาจจะส่งผลให้การออมเงินของประชาชนมีมูลค่าลดลงในภายหลัง ทำให้ชาวรัสเซียหลายคนต้องตกงาน เพราะบริษัทต่างๆ ไม่มีรายได้และมูลค่าเงินลดลง ด้วยเหตุนี้จากการที่รัสเซียถูกตัดขาดจากการเงินในชาติตะวันตกอย่างที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น ในช่วงต้นปี ค.ศ. 2022 เงิน 1 ดอลลาร์สหรัฐ มีมูลค่าอยู่ที่ประมาณ 75 รูเบล ส่วนเงิน 1 ยูโร มีมูลค่าประมาณ 80 รูเบล และหลังจากการใช้แผนปฏิบัติการทางทหารของรัสเซียส่งผลให้อัตราแลกเปลี่ยนเงิน 1 ดอลลาร์ปรับตัวขึ้นประมาณ 113 รูเบล และเงิน 1 ยูโร อยู่ที่ระดับ 127 รูเบล (อนาคตเชีย สโตกเนอี และไชมอน เฟรเซอร์, 2565) ถึงแม้ว่ารัสเซียจะถูกค้าข้ามประเทศทางเศรษฐกิจอย่างหนัก และส่งผลกระทบเป็นวงกว้างในขณะเดียวกันยุเครนได้รับผลกระทบจากการถูกโจมตีโดยแผนปฏิบัติการทางทหารจากรัสเซียด้วยเช่นกัน (รัฐที่ได้รับผลกระทบจากการโจมตีโดยรัสเซีย)

อันเนื่องมาจากการโจมตีและรัสเซียคือผู้ผลิตสินค้าเกษตรและอาหารรายใหญ่ของโลก ผลกระทบจากการค้าข้ามประเทศต่อราคาน้ำมันและการซื้อขายชาติส่งผลให้ราคาของปุ๋ยเพิ่มสูงขึ้นเนื่องจากต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น ความเคลื่อนไหวดังกล่าวที่เกิดขึ้นส่งผลให้ต้นทุนการเพาะปลูกของเกษตรกรสูงขึ้น ผลผลิตบริโภคลดลง หรืออาจทำให้ราคาอาหารเพิ่มสูงขึ้น ประกอบการพิจารณาของเกษตรกรชาติ เพราะต้องใช้ในการผลิตสารเอมโมเนีย (Ammonia: NH₃) สารนี้เป็นส่วนประกอบสำคัญในการผลิตปุ๋ยในต่อเนื่อง บริษัทฯ ต้องพึ่งพาภาระต่อต้านการโจมตีเพื่อรักษาผลผลิตปุ๋ย (เอมมา ซิมป์สัน, 2565) สิ่งเหล่านี้ส่อท่อนให้เห็นว่าผลกระทบจากการค้าข้ามประเทศต่างๆ ส่งผลเป็นวงกว้างมีเชิงแฝงค่ายุเครนและรัสเซีย แต่กลับส่งผลกระทบต่อมูลค่าทั่วโลก โดยเฉพาะในด้านอาหารซึ่งมีความสำคัญต่อการบริโภค เนื่องจากราคาน้ำมันดิบ ราคาเกษตร ราคาอาหารที่มาเพิ่มต้นทุนจากการขนส่ง การผลิตที่เพิ่มสูงขึ้น และอาจตีความได้ว่าภาวะเงินเฟ้อจะตามมาด้วยในภายหลัง ผนวกกับผลกระทบจาก โควิด-19 ด้วยเช่นกัน

นอกจากนี้ การตอบโต้ของทางรัฐ塞ีย์ก์ตามมา เช่นกัน Cascade ผู้ดำเนินการด้านห้องสักซ์ธรรมชาติระบุว่า ทางรัฐ塞ีย์ได้ยุติการสักซ์ธรรมชาติจากรัฐ塞ีย์ไปยังตะวันตกฝ่ายเยอร์มนี ตามช่องทางห้องสักอุกามาลจนถึงยุโรป โดยปริมาณการสักซ์ธรรมชาติ ดังกล่าว ประมาณ 17.5 ล้านกิโลวัตต์ต่อชั่วโมง (ณ ขณะที่ยังสักซ์อยู่) โดยเป็นเวลา 10 ชั่วโมงก่อนที่จะหยุดการขนส่งดังกล่าว รัฐ塞ีย์ครอบคลุมความต้องการของสหภาพยุโรป ทั้งหมดของก้าซธรรมชาติประมาณร้อยละ 40 ของยุโรป โดยเสนอทางการส่งจากมาล-ยุโรป และคิดเป็นร้อยละ 15 ของอุปทานที่มุ่งไปทางตะวันตกของยุโรป (Natt W, 2565) ทั้งนี้ นอกจากความต้องการพลังงานพื้นฐานของยุโรปเป็นทุนเดิมทำให้เกิดการตัดขาดจากการสักซ์ธรรมชาติจากรัฐ塞ีย์ยิ่งเพิ่มต้นทุนที่สูงขึ้น โดยสะท้อนให้เห็นถึงผลกระทบในระยะต่อมา ว่าการยุติในส่วนนี้จะส่งผลให้เกิดต้นทุนการผลิตที่เพิ่มสูงขึ้นมิใช่เพียงแค่ยุโรปเท่านั้น แต่รวมไปถึงประเทศคู่ค้าอีกด้วย และสภาวะเงินเพื่อในอนาคตจะเพิ่มสูงขึ้นอย่างมาก อันเนื่องมาจากการความต้องการพลังงานย่อมเพิ่มสูงขึ้น เช่นกัน สะท้อนให้เห็นว่ารัฐ塞ีย์ (ตัวแสดงที่เป็นรัฐ) มีทรัพยากรทางเศรษฐกิจที่สำคัญ คือ น้ำมัน โดยทรัพยากรเหล่านี้เป็นงานจากการต่อรอง จึงแสดงให้เห็นว่ารูปแบบการค่าว่าบารา傍ทางเศรษฐกิจในกลุ่มชาติตะวันตก มักเป็นเรื่อง “นโยบายทางการเงิน” แต่สำหรับทางรัฐ塞ีย์ คือ “ทรัพยากรภายในประเทศ” สำหรับการตอบโต้

ผลจากมาตรการค่าว่าบารา傍ทางทั้งหมดที่ถ่วงข้างต้นทั้งหมดนี้สะท้อนให้เห็นว่า สหภาพยุโรป ชาติพันธมิตร และสหรัฐอเมริกา ได้มีการพยายามทำให้รัฐ塞ีย์ออกจากระบบเศรษฐกิจของโลกหรือทำให้รัฐ塞ีย์ “โดดเดี่ยว” ในอีกแห่งหนึ่ง ประเทศพันธมิตรของรัฐ塞ีย์อย่างสาธารณรัฐประชาชนจีนจะมีความเกี่ยวข้องกันมากน้อยเพียงใด (เพราถือได้ว่าเป็นพันธมิตร) โดยในการค่าระหว่างประเทศ รัฐ塞ีย์และจีนนั้นจากตัวเลขการค้าเมื่อปี ค.ศ. 2021 เพิ่มสูงขึ้นอย่างมาก ณ 147,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 36 จากปีก่อน และมีสัดส่วนร้อยละ 18 ของการค้าทั้งหมดในรัฐ塞ีย์ของปี ค.ศ. 2021 แต่เนื่องจากหน่วยงานด้านศูลการของจีนได้มีการออกประกาศยกเลิกข้อจำกัดทั้งหมดต่อการนำเข้าข้าวสาลีและข้าวบาร์เลย์จากรัฐ塞ีย์ ณ ตอนที่รัฐ塞ีย์เริ่มใช้แผนการปฏิบัติทางการทหารกับยุเครน อย่างไรก็ตาม จีนถือว่าเป็นผู้ซื้อค่าที่นินรายใหญ่ของรัฐ塞ีย์ โดยทั้งสองประเทศได้มีการทำข้อตกลงใหม่โดยเป็นจำนวนเงินมากกว่า 20,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หลังจากการที่ทางรัฐ塞ีย์ใช้แผนการปฏิบัติทางการทหารในยุเครนได้เพียง 1 สัปดาห์ โดยมุ่งมองของ รีเบคก้า ฮาร์ดิง (Rebecca Harding) ระบุว่า ในช่วงระยะเวลา 5 ปีที่ผ่านมา ทางรัฐ塞ีย์ได้มีอัตราการส่งออกน้ำมันและก้าซเพิ่มขึ้นร้อยละ 9 ต่อปี โดยเป็นอัตราการเติบโตที่รวดเร็ว ถึงแม้ว่าการส่งออกมายังจีนจะเพิ่มขึ้นแต่ก็ไม่เทียบเท่ากับตลาดของสหภาพยุโรป ซึ่งเป็นครึ่งหนึ่งของมูลค่าจากการส่งออกทั้งหมด

(ข่าย หวัง และหวานหยวน ชง, 2565) สิ่งเหล่านี้สะท้อนให้เห็นว่าจากตัวเลขดังกล่าวในกรณีของการส่งออกน้ำมันและกําชาดรมชาติ ทางรัสเซียได้มีความพยายามมากขึ้นต่อการพึ่งพาจีน ในขณะเดียวกัน จีนก็ได้ติดต่อทางการค้ากับทางรัสเซียต่อไป อาจตีความได้ว่าทางจีนเองพยายามรักษาพันธมิตรกับทางรัสเซียต่อไป ในด้านหนึ่งทางการจีนยอมประเมินสถานการณ์ตามความเหมาะสมต่อความช่วยเหลือกับทางรัสเซียด้วยเช่นกัน หรือในอนาคตทางการจีนจะนำเข้ามั่นจากวัสดุเพิ่มยิ่งขึ้น เพราะมูลค่าเงินรูเบลที่มีมูลค่าลดลง ด้วยเหตุนี้ผลประโยชน์ด้านพลังงานอาจยังคงอยู่ต่อจีน เช่น กรณีการแบกรับต้นทุนทางพลังงานจึงมีความจำเป็นต้องนำเข้ามั่นมากขึ้นจากการรัสเซีย

มาตรการเหล่านี้ที่นำมาใช้ในการคําบัตรนั้นล้วนแล้วถูกพัฒนาขึ้นตามความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและการเจริญเติบโตของเทคโนโลยี โดยทางสหราชอาณาจักรได้กำหนดมาตรการคําบัตรต่อชนชั้นสูงของรัสเซีย และเบลารุสด้วยเช่นกัน รวมถึงประธานาริบดีวลาดีเมียร์ ปูติน และโรมัน อาคาเดียชิวิช อับรามอฟิช (Roman Arkadievich Abramovich) ซึ่งเป็นเจ้าของค่ายฟุตบอลเชลซี รวมถึงธนาคารของรัสเซียอย่างน้อย 12 แห่ง (Reuters, 2022) นอกจากนี้ กระทรวงการต่างประเทศของสหรัฐอเมริกา ได้ประกาศนโยบายการเพิ่มข้อจำกัดทางด้านวีซ่าและผู้ที่มีอำนาจในรัสเซียเป็นจำนวน 19 คน สมาชิกในครอบครัว 47 คน และผู้ที่อยู่ใกล้ชิดของผู้มีอำนาจ (The White House, 2022) สะท้อนให้เห็นว่า กลุ่มประเทศมหาอำนาจมีได้ใช้มาตรการคําบัตรทางเศรษฐกิจในระดับมหภาคเท่านั้นแต่ยังใช้สำหรับข้อจำกัดทางชนชั้นนำของรัสเซียในระบบบุคคล อาจกล่าวได้ว่าผลจากการคําบัตรในครั้งนี้จะส่งผลกระทบต่อความขัดแย้งภายในตามมา สิ่งเหล่านี้สะท้อนให้ว่าผลกระทบจากการคําบัตรนั้นเป็นการต่อสู้ทางเศรษฐกิจเพื่อสันคลอนความมั่นคงของความเป็นรัฐจากรัสเซีย

กล่าวโดยสรุป มาตรการคําบัตรทางเศรษฐกิจในกลุ่มประเทศมหาอำนาจ ในกรณีของสหราชอาณาจักรและรัสเซีย ด้วยเครื่องมือแห่งอำนาจทางเศรษฐกิจที่แต่ละฝ่ายนำออกมาใช้ก็แสดงเห็นถึงความสามารถในการรับรู้จากผลกระทบของการคําบัตร (จากการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี) ไม่ว่าจะเป็นทางรัสเซียเองที่มีมาตรการออกมาเพื่อจำกัดความเสี่ยงที่เกิดจากภาวะเงินเพื่อหรือป้องกันจากมาตรการของชาติตะวันตก และการมีทรัพยากรทางธรรมชาติอย่างน้ำมันและกําชาดรมชาติเป็นอันดับ 2 ของโลก ทำให้เพิ่มอำนาจในการต่อรองในระยะต่อมา แต่ในขณะเดียวกัน แอนโบทัน บลินเคน (Antony Blinken) รัฐมนตรีกระทรวงต่างประเทศสหรัฐฯ ได้ให้สัมภาษณ์ว่า “สหรัฐฯ และชาติพันธมิตรในยุโรปกำลังพิจารณาถึงความเป็นไปได้ที่จะรับการนำเข้าน้ำมันและกําชาดรมชาติจากรัสเซีย” (กรุงเทพธุรกิจ, 2565) สะท้อนให้เห็นว่ากลุ่มประเทศมหาอำนาจเหล่านี้กำลังนำไปสู่พลังงานทางเลือกใหม่ ที่ไม่ต้อง

ใช้ชั้นนำ และยังให้ความเห็นว่าการเพิ่มข้อจำกัดทางการเงินของรัสเซียที่ทางชาติตะวันตก (นโยบายทางการเงิน) ได้นำนาคราบงแห่งของรัสเซียออกจากระบบเครือข่ายการเงินอย่าง SWIFT ส่งผลให้เกิดอัตราเงินเพ้อที่เพิ่มสูงขึ้นส่งผลกระทบต่อประชาชนภายในรัสเซียที่ทำให้ mucula เกินต่าลง นอกจากนั้น ยังเพิ่มข้อจำกัดในระดับบุคคลด้วยเช่นกัน อย่างเช่นชั้นสูงและมหาเศรษฐีของรัสเซีย เช่น การจำกัดการเดินทางและวีซ่าในการเข้าประเทศ รวมไปถึงภาคธนาคารของรัสเซียเองที่จะดำเนินการทางธุรกิจและธุรกรรมทางการเงินที่ยากมากขึ้น สะท้อนให้เห็นว่าตัวแสดงที่เป็นมหาอำนาจโดยเฉพาะ “รัสเซีย” ในสภาวะสมัยใหม่ ระบบการเงินมีความสำคัญอย่างมากต่อการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ เป็นดั่งความอยู่รอดของรัสเซียและความชอบธรรมในทางการเมือง มาตรการดังกล่าวเหล่านี้แตกต่างจากมาตรการค่าว่าบาราทางเศรษฐกิจ 7 ประเทศที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นอย่างมาก แต่ทั้งนี้ สิ่งที่สำคัญคือ “การบีบบังคับ” ให้แพนปฏิบัติการทางทหารของรัสเซียออกจากยูเครนเพื่อเป็นการยุติสิ่งความดังกล่าว

5. การค่าว่าบาราของบรรดาบริษัทข้ามชาติจากตัวแสดงที่ไม่ใช่รัสเซีย กรณี สงค์รามยูเครน-รัสเซีย

ภายหลังจากการค่าว่าบาราทางเศรษฐกิจระดับโลกของตัวแสดงที่เป็นรัสเซีย ย่อมส่งผลผลกระทบเป็นวงกว้างต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจของรัสเซียและยูเครนที่ได้รับผลกระทบจากสภาวะสังคมหรือผลกระทบที่ส่งผลต่อกิจกรรมระหว่างประเทศ ทั้งนี้ เครื่องมือทางเศรษฐกิจต่างๆ ในระดับประเทศอาจทางเศรษฐกิจสามารถสร้างผลกระทบได้อย่างมหันต์ ในขณะเดียวกันบรรดาบริษัทข้ามชาติต่างๆ ของมาแสดงจุดยืนต่อสังคมในครั้งนี้ด้วยเช่นกัน สิ่งเหล่านี้เป็นปรากฏการณ์ที่น่าสนใจสำหรับผู้เขียน เพราะสิ่งเหล่านี้แสดงให้เห็นว่าบรรดาบริษัทข้ามชาติต่างๆ เหล่านี้ย่อมมีผลประโยชน์ของบริษัทในระยะยาวและการลงทุนในประเทศรัสเซีย และในประเด็นภาพลักษณ์ของบริษัท เพราะถ้าหากสังคมมีดีเยี่ยมต่อไป ผลกระทบจะมีได้อยู่แค่ทรัพยากรในการผลิตในห่วงโซ่การผลิตเพียงอย่างเดียว แต่จะส่งผลกระทบเป็นวงกว้างต่อภาคการบริโภคและการเงินระหว่างประเทศในอนาคต

ในที่นี้ผู้เขียนจะทำการรวบรวมกรณีของบรรดาบริษัทต่างๆ ที่ออกมาสนับสนุนความช่วยเหลือตอยูเครนในสภาวะสังคมและปรากฏการณ์ความช่วยเหลือจากประเทศโลก (ณ ที่นี้ผู้เขียนหมายถึง ประเทศจากประเทศต่างๆ ที่ให้ความสนใจต่อสังคมยูเครน-รัสเซีย) ซึ่งเป็นกรณีศึกษาที่มีความน่าสนใจต่อมุ่มองทัศนะของชาติโลกโดยทั่วไป

เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 2022 (ตามเวลาของสหรัสเซีย) อีลอน มัสก์ (Elon Musk) ได้ทวีตข้อความว่า “ตอนนี้ Starlink ได้ให้บริการใน ยูเครนแล้ว อีกหลายสถานีกำลังมา”

ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า โครงการ Starlink ได้เข้าไปให้ความช่วยเหลือเติมช่องว่างของอินเทอร์เน็ตในยุเครน โดยกำลังประสบพบเจอยู่ในสภาวะสงคราม เนื่องจากรายงานเบื้องต้นระบุว่า ในยุเครนไม่สามารถใช้งานทางอินเทอร์เน็ตได้ (กรุงเทพธุรกิจ, 2565) จากความช่วยเหลือเบื้องต้นนี้แสดงให้เห็นว่าปัจจัยทางด้านเทคโนโลยีมีความสำคัญอย่างมากโดยเฉพาะอย่างยิ่ง เครือข่ายอินเทอร์เน็ตด้วยผลจากการพัฒนาเทคโนโลยีการสื่อสารที่สำคัญ เนื่องจากในสภาวะ สงคราม หากมองในมุมมองของผู้ใช้แพนปฏิบัติการทางทหาร เครือข่ายการติดต่อสื่อสาร เป็นสิ่งที่สำคัญที่ต้องทำลายมิให้สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลภายในพื้นที่ (การทำลายเสาสัญญาณ หรือเสาไฟฟ้า) ด้วยเหตุนี้ โครงการของอีлон มัสก์ สามารถเข้ามาอุดบัญหาจากการสื่อสาร ในอีกด้านหนึ่งสะท้อนให้เห็นว่าตัวแสดงที่ไม่ใช่รัฐเข้ามายังสัมพันธ์ภายในตัวแสดงที่เป็นรัฐ ที่ประสบปัญหาภายใน

ในขณะเดียวกันในด้านระบบการเงินยุคใหม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ทรัพย์สินดิจิทัล ที่บรรดาบริษัทที่ให้บริการด้าน คริปโตเคอเรนซี ได้ออกดำเนินการแสดงจุดยืนในเรื่องนี้ เช่นกัน อย่างกรณีของบริษัท Binance อกมาให้สัมภาษณ์ว่า “เราได้รับรวมคณาฯ ทำงาน ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบระดับโลกโดยเฉพาะ รวมถึงผู้เชี่ยวชาญด้านการค้าข้าวสาร ที่มีชื่อเสียงระดับโลก และกำลังดำเนินการตามขั้นตอนที่จำเป็นเพื่อให้แน่ใจว่าเราจะดำเนินการ กับผู้ที่เคยถูกเรียกเก็บภาษีจากพวกเขา ในขณะที่ลดผลกระทบต่อผู้ใช้ที่ไร้เดียงสา” Binance กล่าวในคำแฉลงกับ Forkast เพราะถือว่า คริปโตเคอเรนซี มีความสำคัญและ มีบทบาทอย่างมากต่อระบบการเงินยุคใหม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สงครามระหว่างยุเครน และรัสเซีย ในขณะเดียวกัน Binance ได้ให้ความช่วยเหลือแก่ยุเครนโดยเป็นจำนวนเงิน 10 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพื่อให้ความช่วยเหลือในด้านมนุษยธรรมต่อชาวยุเครน ในอีกด้านหนึ่ง ตัวแสดงที่เป็นรัฐของประเทศมาbanja ในเรื่องของ “ระบบการเงินยุคใหม่” ฝ่ายนิติบัญญัติ ในอุซเบกستان กำลังตรวจสอบการค้าข้าวสารทางคริปโตเคอเรนซีในรัสเซีย เพื่อที่ทำให้ผลกระทบ ต่อตลาดการเงินหรือระบบการเงินมีผลน้อยที่สุด จากการค้าข้าวสารทางเศรษฐกิจดังกล่าว โดยเฉพาะในระบบของภาคการเงินระหว่างประเทศ (Keller, 2022) สะท้อนให้เห็นว่ารัฐ ได้มีความพยายามที่จะเข้ามายัดการกับระบบการเงินนอกเหนือจากนโยบายทางการเงินของรัฐ หรือบริษัทแลกเปลี่ยนคริปโตเคอเรนซีของเกาหลีใต้ Gopax โดยทางบริษัทได้รับบัญชี และบัญชีของรัสเซียจากที่อยู่ IP โดยตามการรายงานเบื้องต้นจากการแลกเปลี่ยน ดังกล่าวได้ ได้ปิดบัญชีประมาณ 20 บัญชีของผู้ใช้งานที่เป็นของชาวรัสเซีย ทาง Gopax ได้กล่าวว่า มาตรการดังกล่าวนี้สอดคล้องกับสำนักงานควบคุมทรัพย์สินต่างประเทศของ สหรัฐอเมริกาและมาตรการค้าข้าวสารของสหภาพยุโรปต่อรัสเซีย (Park, 2022) เห็นได้ชัดเจน

ว่า ทางด้านบริษัทที่เกี่ยวข้องกับโลกการเงินอย่างคริปโตเคอเรนซี หรือระบบการเงินแบบใหม่ ได้มีการออกมาตรการค่าว่าบาท (ตัวแสดงที่ไม่ใช่รัฐ)

การค่าว่าบาทอย่างกรณี 2 บริษัทข้างต้นที่นำมาเป็นกรณีศึกษานี้ สะท้อนให้เห็นว่า มาตรการค่าว่าบาทดังกล่าวได้สอดคล้องกับมาตรการค่าว่าบาททางการเงินกับสหรัฐอเมริกา และสหภาพยุโรป ซึ่งถ้าหากมองในโลกการเงินสมัยใหม่นั้นถือว่า คริปโตเคอเรนซี มีความสำคัญ ต่อระบบการเงินในอนาคต โดยความเห็นของ โซลตัน พอซซาร์ (Zoltan Pozsar) นักยุทธศาสตร์ด้านอัตราดอกเบี้ยระยะสั้นของ Credit Suisse กล่าวว่า “วิกฤตครั้งนี้ ไม่เหมือนกับที่เราเคยเห็นมากับตั้งแต่ประธานาธิบดีริชาร์ด นิกสัน (Richard Nixon) นำทางคำ ออกจากรัฐคลาร์สทรัฟในปี ค.ศ. 1971” ด้วยเหตุนี้ โซลตัน พอซซาร์มีความคาดหวังว่า Bitcoin จะได้รับประโยชน์ในภายหลัง เพราะโลกการเงินจะไม่เหมือนเดิมอีกต่อไปเมื่อฉันดังในอดีต และเนื่องจากความผันผวนของตลาดการเงินและระบบเศรษฐกิจภายหลังแผนปฏิบัติการ ทางทหาร อดีตเจ้าหน้าที่ธนาคารกลางสหรัฐฯ กระทรวงการคลังของสหรัฐฯ และโซลตัน พอซซาร์ ได้ลงความเห็นว่า “สหรัฐฯ อยู่ในวิกฤตสินค้าโภคภัณฑ์ที่ก่อให้เกิดระเบียบการเงิน โลกใหม่ที่จะทำให้ค่าเงินดอลลาร์สหรัฐฯ องค์ลงตามระบบและจะนำไปสู่อัตราเงินเฟ้อ ที่เพิ่มสูงขึ้นในทางผั่งตะวันตก” (Alpher, 2022) สิ่งเหล่านี้แสดงให้เห็นชัดเจนยิ่งขึ้นต่อ โลกการเงินที่กำลังเปลี่ยนไปหรือการใช้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจ และเมื่อมีความชัดเจนมาก ยิ่งขึ้นเมื่อ ประธานาธิบดี โจ ไบเดน ลงนามคำสั่งร่างกฎหมายรัฐบาลสหรัฐฯ สำหรับ “คริปโตเคอเรนซี” โดยให้หน่วยงานของรัฐบาลกลางทำการตรวจสอบการเปลี่ยนแปลง ด้านกฎระเบียบในเชิงนโยบายที่อาจเกิดขึ้น รวมถึงความมั่นคงของชาติ รวมถึงผลกระทบ ทางเศรษฐกิจของสินทรัพย์ดิจิทัล เพราะเนื่องจากมาตรการค่าว่าบาทต่อรัฐสัมภึติทำให้เกิด ความกังวลที่ทางรัฐสัมภึติจะสามารถใช้คริปโตเคอเรนซีเพื่อแก้ปัญหาและหลีกเลี่ยงข้อจำกัด จากราชการค่าว่าบาทเบื้องต้นได้ (เพราะคริปโตเคอเรนซีมีได้อยู่ภายใต้การดูแลของธนาคาร กลางหรือในระบบการเงินของส่วนกลาง) ในขณะเดียวกัน ฝ่ายนิติบัญญัติ และวุฒิสมาชิก เอลิซาเบธ วอร์เรน (Elizabeth Warren) ประธานคณะกรรมการธนาคารของวุฒิสภา เชอร์ร์ออด บรานว์ (Sherrod Brown) ได้แสดงความกังวลดังกล่าวด้วยเช่นกัน โดยบุคคลหรือ บริษัทในรัฐสัมภึติอาจจะใช้คริปโตเคอเรนซีเพื่อหลีกเลี่ยงจากมาตรการค่าว่าบาท (ทางการเงิน) อย่างไรก็ตาม ก็มีนักวิเคราะห์และเจ้าหน้าที่บางคน ได้มีการตั้งคำถามถึง “ประสิทธิภาพของ การแก้ไขปัญหาโดยคริปโตเคอเรนซี” มีประสิทธิภาพเพียงพอหรือไม่? สำหรับการแก้ไขปัญหา หรือหน่วยงาน (รัฐ) ได้พยายามเข้าไปจัดการอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่? เนื่องจากตลาด การเงินของคริปโตเคอเรนซี มีข้อจำกัด (Versprille & Epstein, 2022) จากตัวอย่างข้างต้น หากสังเกตจะพบว่าตัวแสดงที่ไม่ใช่รัฐ และตัวแสดงที่เป็นรัฐ ได้มีปฏิสัมพันธ์กัน หรืออาจจะ

เป็นเพราระบบการเงินมีความสำคัญสำหรับนโยบายดังที่ได้มีความพยายามต่อการเข้ามาควบคุม ในขณะเดียวกันกลับมีข้อจำกัดในเรื่องความเข้าใจของระบบการเงินแบบใหม่ ทั้งนี้ จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องอาศัยบริษัทที่มีความรู้ความเข้าใจสำหรับการพิ่งพาอาศัยกันและกัน

จากคำสั่งเบื้องต้นของประธานาธิบดีทรัมป์ ใจไปเดน ที่ได้มีคำสั่งออกมาอย่างชัดเจน และบรรดาบริษัทเอกชนที่ให้ความร่วมมือดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าระหว่างภาครัฐ (ตัวแสดงที่เป็นรัฐ) และภาคเอกชน (ตัวแสดงที่ไม่ใช่รัฐ) ได้มีความร่วมมือกันในการเพิ่มขีดความสามารถ ต่อการค้าว่าบาร์เพิ่มยิ่งขึ้นโดยสังเกตได้จากที่ได้มีการตั้งคำถามถึงประสิทธิภาพของ คริปโตเคอเรนซี และการศึกษาผลกระทบของทางรัฐบาลกลางสหรัฐฯ สิ่งเหล่านี้แสดงให้เราเห็นว่า “ระบบการเงินโลก” กำลังจะเปลี่ยนไปในอนาคต สิ่งเหล่านี้สามารถพูดถึง เชิงประวัติศาสตร์เศรษฐกิจได้ชั่นกัน เมื่อครั้งใดที่เกิดสงคราม ย่อมมีการเปลี่ยนแปลง เมื่อในกรณีของสงครามโลกครั้งที่ 2 ที่สร้างความเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างมากต่อการ เร่งพัฒนาอาวุธและเทคโนโลยี โดยโลกหลังสงครามย่อมมีทั้งการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะ อย่างยิ่ง “เทคโนโลยี” ที่สร้างผลกระทบในระยะต่อมาจนถึงปัจจุบัน ที่ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ได้เข้ามาแปรผัน และถือว่าเป็น “องค์ประกอบที่สำคัญ” ของรัฐต่อความอยู่รอดของประชากร และความมั่นคง มิใช่เพียงแค่ความอยู่รอดของชนชั้นนำหรือผู้นำทางการเมืองเพียงเท่านั้น แต่ยังรวมไปถึงประชาราษฎรภายในรัฐด้วยที่จะส่งผลกระทบต่อความชอบธรรมทางการเมือง ตัวแสดงที่ไม่ใช่รัฐ ถือว่ามีความสำคัญ เพราะเกี่ยวข้องกับระบบการเงิน หากนำไปผนวกกับนโยบายทางการเงินของรัฐบาลจะถือว่าหลักการที่สำคัญสำหรับการค้าว่าบาร์ทางเศรษฐกิจก็มิอาจ หลุดรอดไปจากภาคการเงินอยู่ดี

5.1 บริษัทด้านอุปโภคบริโภคกับสังคมยุโรปและรัสเซีย

ในบรรดาบริษัทอื่นๆ ที่น่าสนใจจากบริษัทที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินดิจิทัล (ที่มี ความสำคัญต่อระบบการเงิน) เช่น Uniqlo, McDonald's, Starbucks, Coke, Pepsi และ Netflix ฯลฯ ยังมีบรรดาบริษัทอื่นมากที่ รับรับและยุติการให้บริการในประเทศรัสเซีย ด้วยเช่นกัน Uniqlo ได้มีการระงับธุรกิจในรัสเซีย หลังจากก่อนหน้านี้ได้มีการตัดสินใจก่อนหน้า ว่าจะไม่ยุติการ เนื่องจากหนึ่งในสาเหตุที่สำคัญคือการไม่สามารถออนไลน์ไม่ไหว ในรัสเซีย Uniqlo มีร้านค้าที่เปิดประมาณ 50 แห่ง โดย Fast Retailing ได้ระบุว่า ทางบริษัทได้มีการคาดการณ์ ว่าร้านค้าทั้งหมด รวมถึงการขายออนไลน์ จะทำการปิดโดยสมบูรณ์ในระยะเวลา 10 วัน หลังจากการกล่าวกับ Nikkei Asia ผู้จากค่ายล่าวของ ทาดาชิ ยานา (Tadashi Yanai) ได้ระบุว่า “เสื้อผ้าเป็นสิ่งที่จำเป็นของชีวิต” และยังกล่าวอีกว่า “คนรัสเซียมีสิทธิ์ที่จะมีชีวิต เช่นเดียวกับพากเรา” คำพูดดังกล่าว ส่งผลให้เกิด “กระแสต่อต้านจากโซเชียลมีเดีย” โดยมี

การเรียกร้องให้ค่าว่าบาทต่อรัสเซียสำหรับแผนปฏิบัติการทางทหาร (Okutsu, 2022) โดยสิ่งเหล่านี้สะท้อนให้เห็นว่าประเทศโลกมีมุ่งมองต่อสังคมหรือความชัดเจนในครั้งนี้ และไม่เห็นด้วยกับสภาวะสังคมหรือแสดงให้เห็นว่าสังคมไม่มีความจำเป็นอีกต่อไป เพราะจากเดิม ทadaซิ ยานา ไม่มีการให้รับดังกล่าวจนสุดท้าย ทadaซิ ยานา ได้ออกมา ระบุในที่สุด

ในขณะเดียวกันบรรดาบริษัทของสหรัฐอเมริกาอย่าง Coca-Cola, Pepsi, McDonald's และ Starbucks ได้ออกมาระบุหรืออยู่ติดธุรกิจในรัสเซีย โดยถือว่าบริษัทเหล่านี้ ล้วนเป็นเครื่องดื่มและอาหารซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการดำรงชีวิต ในอีกด้านหนึ่ง Coca-Cola, Pepsi และ McDonald's ได้รับเสียงวิพากษ์วิจารณ์ เนื่องจากเปิดดำเนินการธุรกิจในรัสเซีย ต่อไป Coca-Cola ได้กล่าวว่า “เราจัดติดตามและประเมินสถานการณ์ต่อไปเมื่อสถานการณ์เปลี่ยนแปลงไป” ในทางของ Pepsi กล่าวว่าจะระงับการขยายแบรนด์ Pepsi-Cola, 7UP และ Mirinda ของรัสเซีย พร้อมทั้งการระงับการลงทุนและกิจกรรมโฆษณาในส่วนของการส่งเสริม การขายทั้งหมด ถึงแม้ว่าทางบริษัทจะมิได้หยุดการให้บริการทั้งหมด (หยุดดำเนินการ เพียงบางส่วน) ทางบริษัทจะยังคงขายผลิตภัณฑ์ที่จำเป็นบางอย่าง เช่น สูตรสำหรับอาหาร กنم และอาหารหาร ก เป็นต้น รามอน ลาภาร์ตา (Ramon Laguarta) ซีอีโอของ Pepsi ได้บันทึกว่า “ในฐานะบริษัทอาหารและเครื่องดื่ม เราต้องยึดมั่นในเรื่องมุ่งด้านมนุษยธรรมของ ธุรกิจของเรามากขึ้นกว่าเดิม” โดยทาง Pepsi กำลังประเมินสถานการณ์ในประเด็นต่างๆ สำหรับธุรกิจในรัสเซียอันเนื่องจากกระบวนการถ่ายโอนทรัพย์สินของรัสเซียมีความสลับซับซ้อน เป็นอย่างมาก โดยได้รับผลกระทบมาจากการค่าว่าบาททางเศรษฐกิจ ในส่วนของ McDonald's ได้ยุติร้านอาหาร 850 แห่งเป็นการชั่วคราว แต่ก็ได้รับเสียงวิพากษ์วิจารณ์ เนื่องจากเป็นบริษัทร้านอาหารเพียงไม่กี่แห่งเท่านั้น ในขณะเดียวกันก็ยังเปิดสถานที่ตั้งไว้ โดยที่ตั้งของ McDonald's ในรัสเซียมีประมาณร้อยละ 84 ในส่วนที่เหลือเป็นแฟรนไชส์ (บางส่วนมีด้วยติกิจการ) และสุดท้ายในด้านของ Starbucks ได้ทำการระงับกิจกรรมทางธุรกิจ ของรัสเซียทั้งหมด โดยรวมไปถึงการจัดส่งผลิตภัณฑ์ของบริษัท (Lucas, 2020) จุดที่น่าสังเกต ว่าบรรดาบริษัทอย่าง Coca-Cola, Pepsi และ McDonald's นั้นได้รับการถูกวิพากษ์วิจารณ์ มากที่สุด ส่วน Starbucks กลับไม่มี เพราะเนื่องจาก บรรดาสามบริษัทเบื้องต้น มีการลงทุนและ รายได้จากการค่าว่าบาทสูงมาก จากรายร้อยละ 84 สิ่งเหล่านี้สะท้อนให้เห็นว่า การแสดงจุดยืนหรือเลือกความชัดเจนต่อสังคม มีความสำคัญเป็นอย่างมากต่อความอยู่รอดของบริษัทและจากกระแสทางสังคมที่เป็นตัวกรรไกร ที่ทำให้บรรดาบริษัทนั้นกล่าวการเสียภาพลักษณ์ของบริษัท ในช่วงเวลาเดียวกันขณะที่บริษัท

ข้ามชาติที่เกี่ยวกับอาหารได้ออกมาตรการระงับกิจกรรมทางธุรกิจ บริษัทในด้านการให้บริการความบันเทิงก็ได้ออกมาตรการระงับด้วยเช่นกัน

5.2 บริษัทด้านความบันเทิงกับสังคมยุค新冠และรัสเซีย

บริษัท Netflix และ Warner Music Group ได้ออกมาตรการระงับและยุติการให้บริการในรัสเซีย อย่างกรณีของ Netflix ได้ออกหมายห้ามให้บริการในรัสเซียหลังจากการปฏิบัติทางการทหารของรัสเซียในยุค新冠 “ด้วยสถานการณ์ภาคสนาม เราตัดสินใจระงับการให้บริการในรัสเซีย” โดยตลาดของ Netflix ในรัสเซียมีสัดส่วนที่ค่อนข้างน้อย โดยตัวเลขเบื้องต้นสมาชิกในรัสเซียมีถึง 1 ล้านคนเมื่อนำมาเปรียบเทียบกับสมาชิกทั่วโลกทั้งหมดเป็นจำนวน 222 ล้านคน (Bursztynsky, 2022) ในส่วนทางด้านของ Warner Music Group ได้ระงับการดำเนินงานทั้งหมดในรัสเซีย ได้กล่าวว่า “Warner Music Group กำลังระงับการดำเนินงานในรัสเซีย ซึ่งรวมถึงการลงทุนและพัฒนาโครงการ กิจกรรมส่งเสริมการขายและการตลาดและการผลิตผลิตภัณฑ์ที่จับต้องได้ทั่วโลก” โดยในด้านของมนุษยธรรมนั้น ได้กล่าวไว้ว่า “เราจะยังคงปฏิบัติตามพันธกรณีที่ได้ตกลงไว้กับผู้คน ศิลปิน และนักแต่งเพลงของเราให้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้เมื่อสถานการณ์คลี่คลาย เรา秧คงมุ่งมั่นที่จะสนับสนุนการบรรเทาทุกข์ด้านมนุษยธรรมในภูมิภาคนี้” และทาง Sony Music ได้ระงับการดำเนินงานในประเทศรัสเซีย และ Universal Music Group ได้แก่ Universal, Sony และ Warner ทั้งสามบริษัทจะได้บริจาคเงินช่วยเหลือแก่ยุค新冠 (Jem Aswad, 2022) โดยสองบริษัทเหล่านี้ที่ผู้เขียนนำมาเป็นกรณีศึกษาส่วนท่อนให้เห็นถึงมาตรการควบคุมต่างๆ และการระงับกิจกรรมทางธุรกิจนั้นจะต้องสอดคล้องไปที่หลักมนุษยธรรมเป็นหลัก กล่าวได้ว่า บริษัทต่างๆ ส่วนใหญ่มุ่งเน้นที่การระงับกิจกรรมทางการตลาดและทางเศรษฐกิจ โดยถือว่ากิจกรรมดังกล่าวในด้านต่างๆ เป็นกิจกรรมที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจอย่างมาก โดยเฉพาะด้านความบันเทิง อาจส่งผลกระทบต่อการเลือกเสพสื่อของรัสเซียด้วยตัวเลือกที่น้อยลง อาจส่งผลให้ทางรัฐมีอำนาจในการควบคุมการเสพสื่อที่เพิ่มมากขึ้นได้ในอนาคต เว้นแต่กรณีสังคมยุติลิงหรือผ่อนคลาย เป็นต้น

5.3 บริษัทด้านวิดีโอเกมกับสังคมยุค新冠และรัสเซีย

ในขณะที่บรรดาบริษัทที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมต่างๆ ของโลกที่ออกมายังความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมและการระงับกิจกรรมทางธุรกิจ อุตสาหกรรมที่น่าสนใจที่ผู้เขียนนำมาเป็นบทวิเคราะห์ คือ “อุตสาหกรรมวิดีโอเกม” โดยถือว่าเป็นกรณีที่น่าสนใจมาก ตอบรับหรือค่ายเกมที่ออกมายังความช่วยเหลือและการให้บริการในรัสเซีย ยกตัวอย่างเช่น ผู้พัฒนาวิดีโอเกมอย่าง This War Of Mine จะนำเงินบริจาคให้กับสภากาชาดยุค新冠 โดยทาง 11 Bit Studios และผู้ค้าปลีกเกมออนไลน์ GOG (เว็บไซต์ขายเกม) ได้ประกาศ

“วิว่า ผลกำไรจากการวิดีโอเกมทั้งหมดจากเกมต่อต้านสงคราม จะบริจาคให้แก่สภากาชาดยุเครน ภายหลังจากการใช้แผนปฏิบัติการทางทหารของรัสเซีย ทาง 11 Bit Studios (ณ วันที่ 24 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 2022) ได้กล่าวว่า “ในอีกเจ็ดวันข้างหน้า กำไรทั้งหมดจาก This War Of Mine, DLC ทั้งหมด, จากร้านค้าทั่วโลก และทุกแพลตฟอร์มจะเข้ากองทุนพิเศษ หนึ่งล้านดอลลาร์ ต่อจากนี้ เงินจำนวนนี้จะนำไปบริจาคให้กับสภากาชาดยุเครน เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัย สงครามในยุเครนโดยตรง” โดยเนื้อหาของเกม This War Of Mine เป็นเกมต่อต้านสงคราม ที่จะทำให้ผู้เล่นต้องเผชิญความขัดแย้งของพลเรือนที่ตกอยู่ในสถานการณ์เหล่านั้น โดยผู้เล่น จะรับบทเป็นผู้ที่มีชีวิตติดในสงครามและต้องเอาตัวรอดจากด่านสงครามในเกม (Brown, 2022) โดยเป็นสิ่งที่น่าสนใจต่อกรณีของค่ายเกมที่ออกมายังการสนับสนุนต่อยุเครน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเนื้อหาของเกมนี้ที่ล้วนเต็มไปด้วยสงคราม สำหรับผู้เขียนเองสิ่งเหล่านี้ เป็นเรื่องที่น่าประทับใจเป็นอย่างมาก เพราะเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นว่าในโลกของวิดีโอเกมเอง ก็มีอาจหลุดรอดจากสงครามไปได้ เพราะวิดีโอเกมเป็นสื่อที่แสดงให้เราเห็นถึงผลกระทบ โดยตรงในแบบงบพูดของตัวละคร เนื้อหาของวิดีโอเกม และการตัดสินใจที่มีผลกระทบ ต่อจิตใจของผู้เล่นโดยตรง

ผลกระทบจากการค่าว่าบาททางเศรษฐกิจส่งผลให้ค่าเงินของรัสเซียเอง อ่อนค่าลง และยังส่งผลกระทบมายังในโลกของวิดีโอเกมด้วยเช่นกัน จากการค่าว่าบาททางเศรษฐกิจส่งผลกระทบมายังวิดีโอเกมอย่าง Escape from Tarkov ด้วย เพราะวิดีโอเกม ดังกล่าว ใช้เงินรูเบิล ยูโร ดอลลาร์สหรัฐ และ Bitcoin เป็นสกุลเงินในเกมและใช้เป็นอัตราแลกเปลี่ยนในโลกของความเป็นจริง โดยวิดีโอเกม Escape from Tarkov พัฒนาโดยสตูดิโอ Battlestate Games ซึ่งเป็นค่ายในประเทศรัสเซีย โดยผู้เล่นจะได้รับบทเป็นทหารรับจ้าง แข่งขันกับเพื่อนในเกมเพล่นสะدمในเขตปลดทหาร และยังสามารถตั้งกลุ่มเล่นกับเพื่อนได้ โดยผู้เล่นสามารถแลกเปลี่ยนอาวุธภัยในเกมโดยใช้เงินรูเบิล ยูโร ดอลลาร์สหรัฐ และ Bitcoin ได้ ด้วยเหตุนี้โลกแห่งความเป็นจริงก็ยอมส่งผลกระทบต่อโลกของวิดีโอเกมได้ด้วย เช่นกัน ถ้าหากวิดีโอเกมผู้กตติดค่าเงินกับวิดีโอเกมยอมทำให้มูลค่าสิ่งของภัยในเกมเกิดความผันผวน ในขณะเดียวกันแต่ทาง Battlestate Games ก็มีได้ออกแถลงการณ์ที่เกี่ยวข้องกับ สงครามเหมือนบรรดาบริษัทอื่นๆ ทำให้ทาง Tarkov-Tools ซึ่งเป็นวิกิยอดนิยมที่รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเกมได้ทำการปิดตัวลง โดยได้อ้างเหตุการณ์ในยุเครนไว้ว่า “หลังจากเหตุการณ์ล่าสุดในยุเครนที่ Vladimir Vladimirovich Putin โจมตีต่างประเทศ ผู้ไม่สามารถสนับสนุนบริษัทรัสเซียได้อีกต่อไป” และยังกล่าวอีกด้วยว่า “ผู้ไม่เชื่อว่า BSG (Battlestate Games) จะยอมรับหรือสนับสนุนเรื่องนี้ในทางใดทางหนึ่ง แต่การสนับสนุนบริษัทรัสเซีย โชคไม่ดีที่หมายถึงการสนับสนุน ล่ามีร์ บูติน ไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง” (Gault, 2022) ในขณะเดียวกัน เกม

Garry's Mod และ Rust ได้ประกาศขึ้นราคาของเกมในรัสเซียอันเนื่องมาจากค่าเงินรูเบลที่ร่วงอย่างหนัก แต่การขึ้นราคาเกมดังกล่าวใน เงินจากการซื้อเกมโดยใช้สกุลเงินรูเบลจะนำเงินในช่วงเวลาดังกล่าวไปบริจาคมสัปสนุนองค์กรการกุศลของยูเครน โดยผู้สร้าง แกรี่ นิวแมน (Garry Newman) ให้คำมั่นว่า จะบริจาคมเงินจำนวน 500,000 ดอลลาร์สหราชอาณาจักร เพื่อช่วยเหลือเหยื่อชาวยูเครนที่ตกเป็นเหยื่อของแผนปฏิบัติการทางทหารของรัสเซีย โดย แกรี่ นิวแมน ได้อธิบายบน Twitter ไว้ว่า “เรากำลังขึ้นราคาเกมของเราในรัสเซีย เพราะเงินรูเบล ร่วงหนักมากและนำไปสู่การฉวยโอกาส เราจะบริจาคมเงินจากรัสเซียเพื่อการกุศลเพื่อมนุษยธรรมเพื่อช่วยเหลือชาวยูเครน” (Chalk, 2022) สะท้อนให้เราเห็นว่าในอุตสาหกรรมวิดีโอเกม ก็ย่อมมีมุ่งมองต่อสังคมในด้านมนุษยธรรมด้วยเช่นกัน แต่ผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการคว่ำบาตรส่งผลให้ค่าเงินของรูเบลของรัสเซียอ่อนลงไป ส่งผลกระทบต่อราคาเกมเป็นอย่างมาก และสิ่งเหล่านี้เองกำลังทำให้รัสเซียโดดเดี่ยวมากยิ่งขึ้นหรือทำให้รัสเซียต้องยุติลงในอนาคต

ค่ายเกม Riot Games ได้บริจาคมเงิน 1 ล้านดอลลาร์สหราชอาณาจักร โดยเปิดการระดมทุนในเกมสำหรับยูเครนโดยเฉพาะ โดยค่ายเกม Riot Games ผู้สร้าง League of Legends, VALORANT, Legends of Runeterra, Teamfight Tactics และ League of Legends: Wild Rift ได้ดำเนินการช่วยเหลือผู้ลี้ภัยจากแผนปฏิบัติการทางทหารของรัสเซีย โดยเปิดกงหุนในเกมที่เริ่มต้นตั้งแต่วันที่ 5 มีนาคม – 12 มีนาคม ค.ศ. 2022 โดยทางผู้พัฒนาขอให้มีการซื้อ “แบบเทิลพาส” จากรายได้ทั้งหมด (ยกเว้น League of Legends) การขายสกิล Bee (ตัวละครในเกม) ตัวใหม่จะนำไปบริจาคม และองค์กรอีสปอร์ตอื่นๆ ได้เลื่อนการแข่งขันออกไปจากรัสเซีย Valve Software ผู้พัฒนา Dota 2 ได้มีการเลื่อนการแข่งขัน Dota Pro Circuit Spring Tour สำหรับยูโรปต่อวันออก โดยผู้พัฒนาดังกล่าวได้ให้ความสำคัญกับความปลอดภัยของผู้เล่นและพนักงานทุกคน WePlay Esports ซึ่งตั้งอยู่ในยูเครน ได้ทำการตัดสัมพันธ์กับทางบริษัทในรัสเซียและเบลารุสด้วยเช่นกัน โดยการปฏิเสธดังกล่าวเป็นการยุติการแสดงการออกอากาศในภาษาอังกฤษในรายการ GAMERS GALAXY: Dota 2 Invitational Series Dubai 2022 เพื่อสนับสนุนการออกอากาศของยูเครน โดยการแข่งขันเริ่มขึ้นเมื่อสัปดาห์ที่แล้วโดยไม่มีทีม Virtus.Pro จากรัสเซีย (Bernardo, 2022) ในขณะที่เกมที่เกี่ยวข้องกับเกมกีฬานั้น ทาง EA ได้ถอดทีมของรัสเซียออกจากเกม Fifa 22 โดยทางบริษัทได้ทวีตข้อความไว้ว่า “ยืนยันเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันกับชาวยูเครน” และยังกล่าวอีกว่า “เพื่อให้สอดคล้องกับพันธมิตรของเราที่ Fifa สถาพันธ์ฟุตบอลนานาชาติ และ Uefa สมาคมฟุตบอลแห่งยุโรป EA Sports ได้เริ่มกระบวนการในการลบทีมชาติรัสเซียและสหพันธ์ EA Sports Fifa รวมถึง Fifa 22, ฟีฟ่าโมบายล์ และฟีฟ่าออนไลน์”

(Wakefield, 2022) สิ่งเหล่านี้สะท้อนให้เราเห็นว่าอุตสาหกรรมเกมก็ได้ออกมาแสดงจุดยืนอย่างที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น ทั้งนี้ ในทศนัชของผู้เขียนนั้นมีความเห็นว่า ยิ่งเทคโนโลยีมีความก้าวหน้าและผู้ติดกับวิถีชีวิตของผู้คนมากเท่าไหร่ ปัจจัยความต้องการการดำเนินชีวิตอยู่ก็ยิ่งเพิ่มสูงมากขึ้นเท่านั้น สิ่งเหล่านี้เองก็มิอาจแยกออกได้เลยว่า อุตสาหกรรมวิดีโอเกมมีผลกระทบในเรื่องของความบันเทิงเป็นอย่างมาก เนื่องด้วยผลกระทบจากมาตรการค่าว่าบาททางเศรษฐกิจทำให้เราเห็นว่า ในด้านอุตสาหกรรมเกม ในเรื่องของค่าเงินมีผลมากเนื่องจากราคาเกมยอมต้องสัมพันธ์กับกำไรของผู้พัฒนาเกม สิ่งเหล่านี้แสดงให้เห็นว่า ทุกอุตสาหกรรมยอมได้รับผลกระทบไม่รอดพ้นแม้แต่อุตสาหกรรมวิดีโอเกม

กล่าวโดยสรุป รูปแบบของการใช้มาตรการค่าว่าบาททางเศรษฐกิจนั้น บรรดาบริษัทข้ามชาติหรือกลุ่มธุรกิจที่ดำเนินกิจกรรมในรัสเซียเป็นองค์ประกอบที่ไม่ใช่รัฐ การดำเนินการทางนโยบายจะมีความแตกต่างจากรัฐที่มีอำนาจในการออกกฎหมายหรือ การดำเนินนโยบายในระหว่างประเทศ รูปแบบดังกล่าวจากกรณีตัวอย่างเบื้องต้นของรูปแบบในการใช้มาตรการค่าว่าบาทของบริษัทข้ามชาติ คือ การยุติกิจกรรมทางเศรษฐกิจหรือทางการตลาด ยุติการลงทุนในประเทศ การระงับกิจกรรมภายในประเทศ และการระงับการให้บริการ อย่างไรก็ตาม หากสะท้อนจากมุมมองตัวแสดงที่ไม่ใช่รัฐ กล่าวได้ว่า ตัวแสดงเหล่านี้มีอำนาจทางเศรษฐกิจที่สูงมาก ไม่ว่าจะเป็นขนาดการลงทุนหรือกิจกรรมทางการตลาด ในอีกด้านหนึ่งของการยุติกิจกรรมหรือการระงับของบริษัทที่เกี่ยวกับการบริโภค สะท้อนให้เห็นว่า บริษัทเหล่านี้คำนึงถึงด้านมนุษยธรรม สำหรับสินค้าที่เกี่ยวกับเด็ก แม้ตัวแสดงที่ไม่ใช่รัฐจะออกมาตรการยุติการหรือการยุติการส่งเสริมการลงทุน สิ่งเหล่านี้สะท้อนให้เราเห็นว่า “รูปแบบการค่าว่าบาททางเศรษฐกิจ” จากตัวแสดงที่ไม่ใช่รัฐจะใช้เครื่องมือจากนโยบายภายในบริษัท เป็นต้น

6. ความช่วยเหลือของประเทศจากตัวแสดงที่ไม่ใช่รัฐ กรณี สงครามยูเครน-รัสเซีย

อีกปรากฏการณ์หนึ่งที่น่าสนใจคือ ประเทศโลก (Global Community) ต่างให้ความสนใจเป็นอย่างมากต่อสภาวะสังคมในครั้งนี้ โดยเหตุการณ์หนึ่งที่น่าสนใจ เป็นอย่างมากคือ ผู้คนทั่วโลกต่างพากันจอง Airbnb ในยูเครนที่เป็นการจองห้องพักแต่ผู้จองมิได้เข้าไปพักในยูเครน เนื่องจากเป็นส่วนหนึ่งของแคมเปญโซเชียลมีเดียเพื่อระดมเงินความช่วยเหลือให้แก่ชาวยูเครน ในขณะเดียวกันทาง Airbnb ได้ยกเว้นค่าธรรมเนียมผู้เข้าที่พัก เจ้าของที่พัก ได้กล่าวว่า กำลังเสนอที่พักชั่วคราวในยูเครนมากถึง 100,000 คน ที่หลบหนีออกจากประเทศ (Karimi & Kell, 2022) โดย ไบรอัน เชสกี (Brian Chesky)

ผู้รวมก่อตั้ง Airbnb และเป็น CEO ได้กล่าวว่า “มีผู้คนที่ได้ทำการจองที่พัก เป็นจำนวนมากกว่า 61,000 คืนในยูเครน “ใน 48 ชั่วโมง มีผู้จอง 61,406 คืนในยูเครน นั่นคือ 1.9 ล้านдолลาร์ สร้างสรรค์สำหรับโอลิสต์ที่ต้องการ” จากทวิตเตอร์ของ ไบรอัน เชสกี้ (Brian Chesky) โดยจากข้อมูลเบื้องต้นจาก Airbnb มีผู้ที่เข้าจองในที่พักเป็นชาวอเมริกันมากกว่า 34,000 คืน ชาวอังกฤษ 8,000 คืน และชาวแคนาดา 3,000 คืน โดยยอดจองนั้นมีมูลค่ามากกว่า 2 ล้านдолลาร์สหรัฐ (Leasca, 2022) สิ่งเหล่านี้แสดงให้เห็นว่า ผลกระทบจากสภาวะสงครามในยูเครนถูกถ่ายทอด ออกมาจากภัยของสงคราม ย่อมทำให้ความช่วยเหลือจากประชาชนโลกตามมาเสมอ ในที่นี้ ย่อมหมายถึงมุ่งมองต่อสังคมที่เปลี่ยนไปของประชาชนโลก โดยความช่วยเหลือนี้ เป็นผลมาจากการปัจจัยทางด้านเทคโนโลยีที่ก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะระบบการเงินในโลกยุคใหม่ นอกเหนือจากความช่วยเหลือของประชาชนโลก ก็ได้มีความช่วยเหลือจากการแพร่เชื้น อย่าง จิจี้ ฮาดิด (Gigi Hadid) และเบลล่า ฮาดิด (Bella Hadid) โดยประกาศว่า เราจะบริจาคเงินช่วยเหลือให้กับองค์กรที่ช่วยผู้ลี้ภัยและความช่วยเหลือทางการแพทย์ ในความขัดแย้งจากแผนปฏิบัติการทางทหารดังกล่าว โดย จิจี้ ฮาดิด ระบุว่า “ฉันให้คำมั่นว่า จะบริจาครายได้ของฉันจากการแสดงช่วงฤดูใบไม้ร่วงปี ค.ศ. 2022 เพื่อช่วยเหลือผู้ที่ ทุกชีวิตรามจากสงครามในยูเครน เช่นเดียวกับการสนับสนุนผู้ประสบภัยเดียวกันใน “ปาเลสไตน์ต่อไป” อันเนื่องมาจากการแพร่เชื้อที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมในยูเครน ก็มีดีไซเนอร์แฟชั่น อย่าง Balenciaga, Giorgio Armani และ Christian Siriano (Neira, 2022) สิ่งเหล่านี้ สะท้อนให้เราเห็นว่า โดยส่วนใหญ่ของความช่วยเหลือจะมุ่งไปที่ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม เป็นหลัก จากการจองที่พักใน Airbnb สะท้อนว่า กำลังทรัพย์ของผู้คนที่มีมาก โดยสื่อถึง นัยที่ว่า ความช่วยเหลือดังกล่าวอุปกรณ์ในลักษณะของ “การบริจาค” เป็นหลัก เพราะ “เงิน” ถือเป็นปัจจัยสำคัญสำหรับการดำเนินชีวิตในระดับปัจจุบัน หรือกล่าวในระดับใหญ่ขึ้นจาก ผลกระทบของสงคราม “ตัวแสดงที่ไม่ใช่รัฐ” จึงมาสู่กลุ่มคนทางสังคมขนาดใหญ่ ปัจจัยสำหรับ การรับหรือการทำสังคมเงินทุนเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการขับเคลื่อนกองทัพ หรือสำหรับ การบริโภคของอาหาร

7. การติดต่อกับการค้ามนต์ทางเศรษฐกิจตัวแสดงที่เป็นรัฐต่อการตักลับ กรณี สงครามยูเครน-รัสเซีย

ผลกระทบจากการระงับกิจกรรมทางการตลาดและกิจกรรมทางเศรษฐกิจ บรรดา บริษัทขนาดใหญ่ต้องรับและยุติการในรัสเซีย ยอมส่งผลกระทบเป็นวงกว้างต่อเศรษฐกิจ

ของรัสเซียโดยรวม (ตัวแสดงที่เป็นรัฐสำหรับประสบการณ์ที่เป้าหมายจากเครื่องมือหรือมาตรการค่าว่าบาท) การค่าว่าบาทต่อระบบการเงิน ส่งผลกระทบต่อภาคการเงินส่วนใหญ่ของรัสเซีย และส่งผลกระทบต่อค่าเงินรัสเซียด้วยเช่นกัน ทางรัสเซียได้มีการตอบโต้กลับจากการหยุดดำเนินงานของบริษัทตัวแทนตอกหรือบริษัทข้ามชาติ โดยทางรัสเซียกล่าวว่า จะยึดทรัพย์สินของบริษัทตัวแทนตอกที่ยุติการดำเนินงานในรัสเซีย โดยทางประธานาริบดี วลาดีเมียร์ ปูติน ได้กล่าวถึงแผนสนับสนุนทางนโยบายไว้ว่า “เรามาเป็นต้องดำเนินการอย่างเด็ดขาดกับบริษัทที่กำลังจะปิดการผลิต” และมีฮาอิล มีชุสติน (Mikhail Vladimirovich Mishustin) นายกรัฐมนตรีรัสเซีย ได้กล่าวว่า “หากเจ้าของต่างชาติปิดบริษัทอย่างไม่สมเหตุสมผล ในกรณีเช่นนี้ รัฐบาลจะเสนอให้แนะนำการบริหารงานภายนอก ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับการตัดสินใจของเจ้าของบริษัทจะกำหนดระยะเวลาในอนาคตขององค์กร” (Thompson, 2022) ผลกระทบจากการค่าว่าบาททางการเงินในส่วนนี้ย่อมส่งผลกระทบต่อกับทางตัวแทนตอกด้วยเช่นกัน โดยเฉพาะประเด็นของการผิดนัดชำระหนี้ของรัสเซียที่จะตามมา ด้วยเหตุที่ว่าธนาคารรายใหญ่ของตัวแทนตอก ไม่ว่าจะเป็น Goldman Sachs และ JPMorgan Chase จึงมีแนวโน้มที่มาพร้อมกับค่าใช้จ่ายหลายมีล้านดอลลาร์สหรัฐจากการที่ยุติการดำเนินการภายในรัสเซีย โดยรัสเซียเป็นหนี้ 121 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ต่อธนาคารของตัวแทนตอก ตามรายงานของ Bank for International Settlements โดย Fitch Ratings เตือนว่า “คุณภาพลินทรัพย์ของธนาคารในยุโรปตัวแทนตอกขนาดใหญ่จะถูกกดดันจากการผลกระทบจากการรุกรานยุเครนของรัสเซีย” และทางธนาคารของฝรั่งเศส Societe General ได้ระบุว่าทางธนาคารมีการลงทุนในรัสเซียมากกว่า 21 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ เมื่อปลายปีที่แล้ว โดยทางธนาคารกลางยุโรปได้กล่าวถึงความเสี่ยงต่อภาคการเงินของธนาคารสำหรับการประเมินสถานการณ์ (ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นต่อระบบการเงิน) ระบุว่า ระบบการเงินของยุโรปมีสภาพคล่องเพียงพอและมีข้อจำกัดที่น้อย โดยทางรัสเซียมีความสำคัญในเรื่องตลาดพลังงานและราคาสินค้าโภคภัณฑ์ แต่ภาคการเงินของยุโรปนั้นกับทางรัสเซียมีความเกี่ยวข้องกันมากนัก โดยทาง หลุยส์ เดอ กินดอส (Luis de Guindos) รองประธานธนาคารกลางของยุโรป กล่าวว่า ความตึงเครียดที่เกิดขึ้นเทียบไม่ได้ในช่วงเริ่มต้นของความขัดแย้ง (Riley, 2022) ผลกระทบจากการค่าว่าบาททางเศรษฐกิจในประเทศรัสเซีย ส่งผลให้เกิดความผันผวนอย่างมากต่อความไม่แน่นอนในการดำเนินนโยบายหรือ “รัฐ” ประสบปัญหาต่อความมั่นคงในด้านการเงิน ทั้งนี้ การยึดกิจการของบริษัทข้ามชาติอาจเป็นไปเพื่อการสะสมความมั่นคงเพียงระยะสั้นของความอยู่รอดของรัฐ

โดยผลจากการตอบโต้ดังกล่าวที่เป็นมาตรการที่นำมาเพื่อป้องกันและโต้ตอบของ “รัฐ” ต่อบริษัทข้ามชาติ โดยเป็นตัวแสดงที่ไม่ใช่รัฐ เช่น ทำการยึดทรัพย์สินของบริษัทที่ยุติ

การดำเนินงานในรัฐเชีย กล่าวในอีกด้านหนึ่งคือตัวแสดงที่เป็นรัฐ-รัฐเชีย ได้ใช้งานประกอบของความเป็นสถาบันรัฐ ผ่านการร่างกฎหมาย เพื่อความชอบธรรมในการยึดทรัพย์สินของบรรดาบริษัทข้ามชาติที่ยุติการภายใน หรือกล่าวอีกนัยว่า เพื่อการทำกับองค์ประกอบที่ไม่ใช่รัฐให้มาอยู่ภายใต้ขององค์ประกอบจากตัวแสดงที่เป็นรัฐ จึงเป็นข้อสังเกตที่ชัดเจนว่าผลจากการคุ่มบำรุงเหล่านี้ของการตอบเป็นไปเพื่อความอยู่รอดของรัฐเชียเอง

8. บทสรุป ข้อจำกัดการศึกษา และข้อเสนอแนะแนวทางการศึกษา

กล่าวโดยสรุปได้ว่า จากการคุ่มบำรุงทางเศรษฐกิจหรือมาตรการที่ใช้ระหว่างประเทศ เป็นผลสะท้อนจากความขัดแย้งของภัยคุกคามที่จะส่งผลต่อเศรษฐกิจโลก ในขณะเดียวกัน ความขัดแย้งในมิติอื่นๆ เช่น มิติในด้านประวัติศาสตร์ การเมือง หรืออุดมการณ์ทางการเมือง ที่มีความแตกต่างกัน ทำให้เกิดการสะสมความตึงเครียดระหว่างประเทศที่จะส่งผลทั้งในระยะสั้นและระยะยาว แต่ทั้งนี้ ข้อสรุปจากการศึกษาเบื้องต้นเป็นภาพสะท้อนที่แสดงให้เห็นว่า รูปแบบการคุ่มบำรุงทางเศรษฐกิจและเปลี่ยนไปตามพัฒนาการของสังคมและเทคโนโลยี ที่ก้าวหน้ามากยิ่งขึ้นในสังคมมนุษย์ ผนวกกับประเทศมหาอำนาจซึ่งเป็นรัฐที่มีบทบาทสำคัญในการดำเนินนโยบายระหว่างประเทศ ซึ่งนโยบายในด้านต่างๆ ยอมส่งผลกระทบต่อทุกประเทศทั่วโลก ดั้งกรณีส่งความมุ่งเครื่องและรัฐเชียที่มีความขัดแย้งในมิติทางด้านความมั่นคง ของประเทศและประวัติศาสตร์ ทั้งนี้ มิติดังกล่าวมานำมาสู่การคุ่มบำรุงระหว่างประเทศ เพื่อกดดันบีบบังคับ หรือในขณะเดียวกันเป็นไปเพื่อการลดศักยภาพทางอำนาจของประเทศ เป็นอย่างมาก เช่น รัฐเชีย ในอีกด้านหนึ่ง ผลของการทำสิ่งแวดล้อมทางเศรษฐกิจในกรณีเบื้องต้น ใช้นโยบายทางการเงินเป็นนัยสำคัญสำหรับการลดผลกระทบการดังกล่าวต่อภายในประเทศที่ดำเนินการใช้มาตรการคุ่มบำรุงทางเศรษฐกิจเหล่านั้น

ตัวแสดงที่เป็นรัฐ ซึ่งเป็นตัวแสดงที่มีอำนาจในการดำเนินนโยบายระหว่างประเทศ การออกกฎหมาย/กฎระเบียบ มีอำนาจในทางการเมืองอย่างเบ็ดเสร็จต่อการดำเนินนโยบาย ดังกล่าว ดังเช่นในกรณีของกลุ่มประเทศมหาอำนาจ ซึ่งได้ใช้มาตรการในการคุ่มบำรุงทางเศรษฐกิจ จากกรณีศึกษาเบื้องต้น มักใช้มาตรการคุ่มบำรุงทางเศรษฐกิจไปในทิศทางของนโยบายทางการเงินเป็นหลัก หากสังเกตจากการที่กลุ่มประเทศมหาอำนาจได้ดำเนินนโยบายระหว่างประเทศดังกล่าว อาจตีความได้ว่า “ระบบการเงิน” ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญต่อการขับเคลื่อนในระบบเศรษฐกิจแบบเสรีนิยม อย่างไรก็ตาม ยังมีข้อจำกัดภายใต้แนวคิด การแบ่งงานกันทำซึ่งทางยุโรปยังต้องพึ่งพาทรัพยากรพลังงานจากทางรัฐเชียเป็นหลัก แต่ทั้งนี้รูปแบบการคุ่มบำรุงทางเศรษฐกิจของกลุ่มประเทศมหาอำนาจซึ่งเป็นตัวแสดงที่เป็นรัฐ

จากตะวันตก โดยข้อค้นพบจากการศึกษาเบื้องต้น คือ “การลดทอนศักยภาพทางเศรษฐกิจของรัฐบาลไทย” (รัสเซีย) อยู่ที่ “มูลค่าของเงิน” ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญหลักในการดำเนินต่อระบบเศรษฐกิจอย่างที่ผู้เขียนได้กล่าวไว้ข้างต้นของระบบเศรษฐกิจแบบเสรีนิยม การค่าว่าบาทในครั้งนี้มาร้อมข้อจำกัดอย่างหนึ่ง คือ ทรัพยากรทางธรรมชาติที่ทางรัสเซียมีอำนาจต่อรองรวมไปถึงการบีบบังคับที่ทำให้รัสเซียต้องใช้อาวุธที่มีพลังทำลายล้างสูงยิ่งขึ้น จึงเป็นเหตุที่ทำให้ต้องทบทวนหรือพิจารณาผลกระทบที่ใช้มาตการดังกล่าว ศักยภาพความเป็นรัฐของกลุ่มประเทศมหาอำนาจทางเศรษฐกิจที่ใหญ่โตมิอาจเพียงพอต่อการนำนโยบายทางการเงินมาใช้ค่าว่าบาททางรัสเซียเพื่อยุติสิ่งความได้

ตัวแสดงที่ไม่ใช่รัฐหรือบริษัทข้ามชาติ ซึ่งมีความแตกต่างจากความเป็นรัฐ คือ การดำเนินนโยบายระหว่างประเทศ การออกแบบระบบเบี้ยบต่างๆ ล้วนมีข้อจำกัดและไม่สามารถทำได้ แต่ภายใต้ข้อจำกัด ในรูปแบบของการค่าว่าบาททางเศรษฐกิจของรัฐ (หมายถึงรัฐที่กระทั่งรัฐบาลไทยของตัวแสดงที่เป็นรัฐ โดยไม่มีองค์ประกอบอื่นเข้ามาเกี่ยวข้องจึงเป็นข้อจำกัดของบริษัทข้ามชาติสำหรับนโยบายทางการเงิน) แต่ในที่นี้ผู้เขียนจะขอให้คำนิยามดังกล่าวว่า “การค่าว่าบาทของกลุ่มบริษัทข้ามชาติ” สำหรับรูปแบบของการใช้การค่าว่าบาทของบริษัทข้ามชาติ คือ การยกเลิกกิจการภายใต้กฎหมายในประเทศคู่ค้า การยกเลิกกิจกรรมทางเศรษฐกิจหรือกิจกรรมทางการตลาด การยุติการให้บริการในด้านต่างๆ และการยกเลิกการลงทุนภายใต้กฎหมายในประเทศคู่ค้า สะท้อนออกมาในรูปเครื่องมือของการใช้ “นโยบายภายใต้บริษัท” คือ กระบวนการภาคปฏิบัติในเชิงนโยบาย แต่การดำเนินนโยบายสำหรับการค่าว่าบาทจำเป็นอย่างยิ่งที่บริษัทเหล่านั้นต้องเป็นบริษัทขนาดใหญ่ และต้องมีศักยภาพเพียงพอโดยเฉพาะกลุ่มตลาดผู้บริโภคที่มีฐานรองรับทั้งในประเทศและต่างประเทศ หรือสภาพคล่องภายใต้บริษัท อย่างไรก็ตาม การค่าว่าบาทของกลุ่มบริษัทข้ามชาติอาจมีปัจจัยภายนอกอย่างน้อยสองปัจจัยเป็นแรงกดดัน คือ แรงกดดันจากกลุ่มผู้บริโภคและรัฐบาลกลาง

องค์ประกอบอย่างหนึ่ง คือ ประเทศโลก ซึ่งก็เป็นองค์ประกอบของตัวแสดงที่ไม่ใช่รัฐ ซึ่งมีความแตกต่างโดยตรงทั้งการออกนโยบายระหว่างประเทศ หรือการยกเลิกกิจกรรมทางเศรษฐกิจในรูปแบบของบริษัทข้ามชาติจากนโยบายภายใต้ แต่สำหรับกรณีเบื้องต้นคือไม่ใช่รัฐ ซึ่งมีอำนาจและไม่ใช่บริษัทข้ามชาติสำหรับการดำเนินกิจการ แต่ทั้งนี้ ผู้เขียนมองว่าเป็นปฏิกริยาต่อมุ่งมองบนความขัดแย้งของสังคม โดยจะมีรูปแบบในการค่าว่าบาททางเศรษฐกิจ แต่มากจะเป็นรูปแบบของการให้ความช่วยเหลือ “ด้านมนุษยธรรม” ถึงจะไม่มีอำนาจในการออกกฎหมายเบี้ยบหรือกฎหมายของกรณีศึกษาเบื้องต้น แต่แสดงออกมาให้เห็นว่า พลังทางสังคมมีส่วนช่วยให้การเรียกร้องดังกล่าวนำไปสู่นโยบายได้

จากข้อค้นพบทั้งสามแนวทางเบื้องต้นของกลุ่มประเภทมหาอำนาจ บริษัทข้ามชาติ และประเทศโลก สะท้อนให้เห็นถึงความแตกต่างจากการทำสังคมแบบดั้งเดิม ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่แยกขาดจากกัน มากเป็นเรื่องของรัฐชาติที่เข้ามาเกี่ยวข้อง แต่ในปัจจุบันของความเป็นสมัยใหม่ องค์ประกอบต่างๆ ได้มีปฏิสัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่อง เป็นผลมาจากการก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและการพัฒนาของระบบเศรษฐกิจ หรือพัฒนาการของสังคมมนุษย์ตลอดช่วงระยะเวลาประวัติศาสตร์ จากข้อค้นพบเบื้องต้นทั้งสามแนวทางดังกล่าว นำมาสู่ข้อจำกัดในการศึกษา

สำหรับข้อจำกัดในการศึกษาเบื้องต้นผู้เขียนได้แบ่งออก ดังนี้

(1) เนื่องจากการอุบัติเหตุทางเศรษฐกิจในปัจจุบัน สร้างความขัดแย้งหรือสังคมยังไม่มีที่สิ้นสุดหรือข้อสรุปที่แน่นชัด ทำให้การศึกษาในครั้งนี้มีจำกัดในหลาย ๆ ด้าน เช่น เวลาในการศึกษา เป็นต้น

(2) รูปแบบการค่าว่างทางเศรษฐกิจและเปลี่ยนไปตลอดหรือแม้กระทั่งหักล้างกันในที่นี้ผู้เขียนเพียงแค่ศึกษารูปแบบของการค่าว่างทางเศรษฐกิจเพียงอย่างเดียว มิได้ศึกษาจากการทำสังคมในครั้งนี้

เนื่องด้วยข้อจำกัดเบื้องต้นทั้งสองแนวทางทำให้การศึกษาดังกล่าวมีปัญหาในด้าน “เวลา” แต่ทั้งนี้ จากการทำการศึกษา ทำให้มีข้อค้นพบในสภาวะสมัยใหม่ของสังคมยุคปัจจุบัน หรือระบบเศรษฐกิจในปัจจุบัน (ศตวรรษที่ 21) ต่อแนวทางการศึกษาเพิ่มเติม อย่างไรก็ตาม ถึงแม้จะมีข้อจำกัดในการศึกษา แต่สิ่งหนึ่งที่เราเห็นถึงความเป็นประจำจะได้ คือ การพัฒนาไม่ว่าจะในด้านใด การพัฒนาเหล่านั้นทำให้องค์ประกอบต่างๆ จากการพัฒนาเพิ่มขึ้นมาเป็นองค์ประกอบเพิ่มเติมจากสิ่งที่เราได้รับอยู่ จึงนำไปสู่แนวทางของการศึกษาเพิ่มเติม

แนวทางการศึกษาเพิ่มเติม ดังนี้

(1) การศึกษาในประเด็นความสัมพันธ์ระหว่างประเทศต่อการใช้มาตรการค่าว่างทางเศรษฐกิจ

(2) การศึกษาในประเด็นปัญหาสภาวะเงินเพื่อระหว่างประเทศ ยอมรับผลให้เกิดการปรับเปลี่ยนนโยบายตลอดเวลา

(3) การศึกษาในประเด็นความมั่นคงของรัฐและความมั่นคงของบริษัทข้ามชาติในกรณีที่เกิดสังคมเปลี่ยนตัว

(4) ผลกระทบจากการใช้มาตรการค่าว่างทางเศรษฐกิจ ต่อความอยู่รอดต่อประเทศที่ถูกค่าว่าง

จากแนวทางการศึกษาเพิ่มเติมทั้งสี่แนวทาง จะเป็นส่วนเสริมและเป็นองค์ประกอบที่สำคัญสำหรับการศึกษาในกรณีของสังคมยุคใหม่และรัฐเชี่ยวชาญไป

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

Natt W. (6 มีนาคม 2565). รัสเซีย หยุดจ่ายก้าชธรรมชาติให้ยุโรป. Spring. <https://www.springnews.co.th/news/821539>

The Standard. (24 กุมภาพันธ์ 2565). เลขานิการ NATO ประณาม “การโจมตีโดยไม่ยังคิด และปราศจาก การยั่วยุ” ของรัสเซียต่อยูเครน ย้ำ NATO จะทำทุกวิถีทางเพื่อปกป้อง พันธมิตร. <https://thestandard.co/russia-ukraine-crisis-24022022-5/>

workpointTODAY. (26 กุมภาพันธ์ 2565). รัสเซียค้านประณามรัสเซีย ในเวทีคณะกรรมการมนตรีความมั่นคงยูเอ็น. The Standard. <https://workpointtoday.com/ukraine-russia-unsc/>

กรุงเทพธุรกิจ. (27 กุมภาพันธ์ 2565). เปิดแสลงyanuภาพ "ดาวเทียมวงศ์โจรต่อ"!! ขยายสัญญาณ อินเทอร์เน็ตใน "ยูเครน". กรุงเทพธุรกิจ. <https://www.bangkokbiznews.com/tech/990690>

กรุงเทพธุรกิจ. (7 มีนาคม 2565). 'สหรัฐ-พันธมิตรยุโรป' จ่อแบบนำเข้ามั่นจากรัสเซีย. กรุงเทพธุรกิจ. <https://www.bangkokbiznews.com/world/992083>

กิริรัตน์ นนท์จิรพัสด์, และวิศรุต อุ่ยมประกอบกิจ. (2563). นุ่มนองการสงครามสมัยใหม่ “HYBRID WARFARE”. วารสารมุมมองความมั่นคง, (5), 43-45.

ขาย หวัง, และหวานหยวน ชง. (8 มีนาคม 2565). รัสเซีย ยูเครน: รัสเซียค้ายากับจีนมาก แค่ไหน จจะกดแทนการค้ากับชาติตะวันตกได้ไหม. บีบีซีไทย. <https://www.bbc.com/thai/international-60658905>

เจมส์ แ伦เดล. (23 กุมภาพันธ์ 2565). รัสเซีย ยูเครน: โลกตะวันตกมีมาตรการค่าว่าบาทรองไว้ ที่จะใช้ยั่งยั่งศงครามได้บ้าง. บีบีซีไทย. <https://www.bbc.com/thai/international-60476291>

บีบีซีไทย. (22 กุมภาพันธ์ 2565). รัสเซีย ยูเครน: บุตินให้การรับรอง 2 พื้นที่กบฏแยกดินแดน เป็นรัฐเอกราช. บีบีซีไทย. <https://www.bbc.com/thai/international-60473133>

มติชนออนไลน์. (22 กุมภาพันธ์ 2565). ยอดความคิด 'รัสเซีย' บนวิกฤตยูเครน กับโอกาส และ ความเป็นชาติมหาน้ำใจในยุโรป. Matichon Online. https://www.matichon.co.th/foreign/news_3197291

สุรีย์ ศิลาวงษ์. (24 กุมภาพันธ์ 2565). "ผู้นำโลก" ประณาม "รัสเซีย" เปิดศึกโจมตียูเครน. กรุงเทพธุรกิจ. <https://www.bangkokbiznews.com/world/990170>

อดิ้นท์ พรหมพันธ์. (2556). ทุนนิยมแบบเสรีนิยมใหม่กับเศรษฐกิจและสังคมไทย. *วารสารสังคมศาสตร์*, 45(2), 124-156.

อนาคตเอเชีย สโตกเนอ, และไซมอน เฟเรเซอร์. (1 มีนาคม 2565). รัสเซีย ยุเครน: มาตรการคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจครั้งใหญ่ของชาติตะวันตกกำลังส่งผลกระทบต่อคนรัสเซีย. บีบีซี ไทย. <https://www.bbc.com/thai/international-60569268>

เออม่า ชิมป์สัน. (8 มีนาคม 2565). รัสเซีย ยุเครน: บริษัทบุรุษรายใหญ่ชั้นนำในยุเครนทำให้โลกเลี่ยงขาดแคลนอาหารมากขึ้น. บีบีซี ไทย. <https://www.bbc.com/thai/international-60645613>

ภาษาอังกฤษ

Alpher, S. (2022, March 9). *Credit Suisse Strategist Says We're Witnessing Birth of a New World Monetary Order*. CoinDesk. <https://www.coindesk.com/policy/2022/03/08/credit-suisse-strategist-says-were-witnessing-birth-of-a-new-world-monetary-order/>

Aswad, J. (2022, March 10). *Warner Music Group Pulls Out of Russia*. Variety. <https://variety.com/2022/music/news/warner-music-group-russia-1235200839/>

Bernardo, A. (2022, March 9). *Riot Games Donates US\$1m, Launches in-Game Fundraisers for Ukraine*. Yahoo!news. <https://ph.news.yahoo.com/riot-games-donates-in-game-fundraisers-ukraine-022346418.html>

Brown, A. (2022, February 25). *'This War of Mine' Developer will Donate Proceeds to Ukrainian Red Cross*. NME. <https://www.nme.com/news/gaming-news/this-war-of-mine-developer-donates-520k-to-ukrainian-red-cross-3175156>

Bryant, M. (2022, February 26). *Swift: EU Leaders Line up to Back Banning Russia from Banking Network*. The Guardian. <https://www.theguardian.com/world/2022/feb/26/swift-eu-leaders-line-up-to-back-banning-russia-from-banking-network>

Bursztynsky, J. (2022, March 6). *Netflix Suspends Service in Russia*. CNBC. <https://www.cnbc.com/2022/03/06/netflix-suspends-service-in-russia.html>

Chalk, A. (2022, March 6). *Garry's Mod and Rust Prices Are Going up in Russia to Help Support Ukrainian Charities*. PCGAMER. <https://www.pcgamer.com/garrys-mod-and-rust-are-getting-more-expensive-in-russia-to-support-ukrainian-charities/>

Frank, R. (2022, March 3). *Russian Billionaires Lose \$80 Billion in Wealth*. CNBC. <https://www.cnbc.com/2022/03/03/russian-billionaires-lose-over-80-billion-in-wealth.html>

Gault, M. (2022, March 8). 'Escape from Tarkov' Players Feel the Squeeze of the Ruble's Collapse. VICE. <https://www.vice.com/en/article/dypk4m/escape-from-tarkov-players-feel-the-squeeze-of-the-rubles-collapse>

Hufbauer, G. C., Schott, J. J., Elliott, K. A., & Oegg, B. (2007). *Economic Sanctions Reconsidered*. Institution for International Economic.

Karimi, F., & Kell, S. (2022, March 5). *People Around the World Are Booking Airbnbs in Ukraine*. They don't Plan to Check in. CNN. <https://edition.cnn.com/travel/article/ukraine-airbnb-donations-cec/index.html>

Keller, L. (2022, February 28). *Binance May Join Sanctions Imposed on Russian Targets*. Forkast. <https://forkast.news/headlines/binance-sanctions-russia-ukraine/>

Kesselman, M., & Krieger, J. (2006). *Readings in Comparative Politics: Political Challenges and Changing Agendas*. Houghton Mifflin.

Leasca, S. (2022, March 5). *Thousands of People Are Booking Airbnbs in Ukraine as an Instant Way to Send Direct Aid*. Travelandleisure. <https://www.travelandleisure.com/trip-ideas/donate-to-ukraine-via-airbnb>

Low, J. (2022, February 28). *Russian Central Bank Raises Key Rate to 20% to Fend off Risks of Ruble Depreciation*. forexlive. <https://www.forexlive.com/centralbank/russian-central-bank-raises-key-rate-to-20-to-fend-off-risks-of-ruble-depreciation-20220228/>

Lucas, A. (2022, March 8). *Iconic U.S. Brands Coca-Cola, Pepsi, McDonald's and Starbucks Suspend Business in Russia*. CNBC. <https://www.cnbc.com/2022/03/08/coca-cola-follows-mcdonalds-starbucks-in-suspending-business-in-russia.html>

Miyagawa, M. (1992). *Do Economic Sanctions Work?*. St.Martin's.

Neira, D. (2022, March 11). *Gigi Hadid and Bella Hadid are Putting Their 2022 Fashion Show Earnings to Great Use, Donating and Providing Aid to Ukraine and Palestine*. HOLA. <https://www.hola.com/us/celebrities/20220311310542/gigi-bella-hadid-donate-ukraine-palestine/>

O'Brien, R., & Williams, M. (2010). *Global Political Economy* (3rd ed.). Palgrave Macmillan.

Okutsu, A. (2022, March 10). *Uniqlo Suspends Russia Business, Reversing Earlier Decision*. Nikkei Asia. <https://asia.nikkei.com/Politics/Ukraine-war/Uniqlo-suspends-Russia-business-reversing-earlier-decision>

Park, D. (2022, March 3). *S.Korean Crypto Exchange Freezes Around 20 Russian Accounts*. Finance. <https://forkast.news/headlines/crypto-gopax-freeze-russian-accounts/>

Parkinson, J. (2022, February 23). *Ukraine Conflict: Boris Johnson Defends UK Sanctions Against Russia*. BBC. <https://www.bbc.com/news/uk-politics-60494130>

Reuters. (2022, March 10). *Factbox: Who is Subject to British Sanctions Over Russian Invasion of Ukraine?*. Reuters. <https://www.reuters.com/business/aerospace-defense/who-is-subject-british-sanctions-over-russian-invasion-ukraine-2022-03-02/>

Riley, C. (2022, March 11). *Russia Owes Western Banks \$120 Billion. They won't Get it Back*. CNN. <https://edition.cnn.com/2022/03/10/investing/banks-russia-exposure/index.html>

Taillard, M. (2018). *Economics and Modern Warfare: The Invisible Fist of the Market*. Palgrave Macmillan.

The White House. (2022, March 3). *FACT SHEET: The United States Continues to Target Russian Oligarchs Enabling Putin's War of Choice*. The White House. <https://www.whitehouse.gov/briefing-room/statements-releases/2022/03/03/fact-sheet-the-united-states-continues-to-target-russian-oligarchs-enabling-putins-war-of-choice/>

Thompson, M. (2022, March 10). *Russia Says It Could Seize Assets Western Companies Leave Behind*. CNN. <https://edition.cnn.com/2022/03/10/business/russia-nationalization-western-companies/index.html>

Turak, N. (2022, February 28). *Russia Central Bank More Than Doubles Key Interest Rate to 20% to Boost Sinking Ruble*. CNBC. <https://www.cnbc.com/2022/02/28/russia-central-bank-hikes-interest-rates-to-20percent-from-9point5percent-to-bolster-ruble.html>

Valaskakis, K. (2000). *Westphalia II: The Real Millennium Challenge*. Paricenter. <https://paricenter.com/library/economics-ethics-and-globalization/westphalia-ii-the-real-millennium-challenge/>

Varley, K. (2022, March 2). *Russian Oligarchs' Yachts Head for Maldives as Sanctions Levied*. Bloomberg. <https://www.bloomberg.com/news/articles/2022-03-02/russian-oligarchs-yachts-head-for-maldives-as-sanctions-levied>

Versprille, A., & Epstein, J. (2022, March 7). *Biden to Sign Crypto Order as Industry Faces Pressure*. Aljazeera. <https://www.aljazeera.com/economy/2022/3/7/biden-to-sign-crypto-order-as-industry-faces-pressure>

Wakefield, J. (2022, March 3). *Ukraine Crisis: EA Removes Russian Teams from Fifa 22 Game*. BBC. <https://www.bbc.com/news/technology-60592658>

แนวทางการจัดทำต้นฉบับบทความ วารสารบัณฑิตพิจารณ์ด้านรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

วารสารบัณฑิตพิจารณ์ด้านรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มีกำหนดออกปีละ 2 ฉบับ ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน และฉบับที่ 2 กรกฎาคม-ธันวาคม มีระบบการพิจารณา กลั่นกรองบทความตามขั้นตอนการพิจารณาคัดเลือกบทความตามที่ระบุไว้ในเอกสารนี้

1. ประเภทของบทความ และขอบเขตเนื้อหาของบทความที่รับตีพิมพ์

วารสารบัณฑิตพิจารณ์ด้านรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ เปิดรับบทความ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับด้านสังคมศาสตร์ การเมืองการปกครอง การระหว่างประเทศ รัฐประศาสนศาสตร์ การพัฒนา อาชญากรรมศึกษา และประวัติศาสตร์ การเมือง

- 1) บทความวิจัย
- 2) บทความวิชาการ
- 3) บทความปริทัศน์ (Reviewed articles)
- 4) บทวิจารณ์หนังสือ (Book review)

2. คุณลักษณะของบทความที่รับตีพิมพ์

- 1) บทความที่มีความยาวประมาณ 15-20 หน้า กระดาษ A4 ไม่รวมรูปภาพและตาราง และสำหรับบทความปริทัศน์ บทความปริทัศน์ หรือบทวิจารณ์หนังสือ ควรมีความยาวประมาณ 5-10 หน้า กระดาษ A4 (โดยมีระยะขอบของกระดาษ (Margins) ดังนี้ ขอบบนและขอบซ้าย 1.25 นิ้ว ขอบล่างและขอบขวา 1 นิ้ว และระยะห่างระหว่างบรรทัดเท่ากับ 1 (single space))
- 2) จะต้องเป็นบทความที่เขียนขึ้นมาใหม่ (Original article) ไม่เคยตีพิมพ์เผยแพร่ ที่ได้มาก่อน (Redundant publication) หากเป็นบทความที่เคยนำเสนอในที่ประชุม วิชาการ หรืองานสัมมนาวิชาการที่ได้ที่หนึ่งมาก่อน หรือเป็นบทความที่เป็นส่วนหนึ่ง ของวิทยานิพนธ์ หรือการแปลงงานจากภาษาอื่น จะต้องมีการอ้างอิงโดยระบุไว้ใน เชิงอรรถ และบทความนั้นจะต้องมีการปรับแก้ให้เป็นไปตามมาตรฐานทางวิชาการ
- 3) ผู้เขียนบทความจะต้องไม่ส่งบทความเพื่อขอรับการพิจารณาตีพิมพ์มากกว่าหนึ่ง วารสารในเวลาเดียวกัน (Simultaneous submission)
- 4) จะต้องไม่เป็นบทความที่ลอกเมิต์ หรือคัดลอกผลงานของผู้อื่น (Plagiarism) รวมถึงการ คัดลอกผลงานตนเองโดยมิชอบ (self-plagiarism)

5) จะต้องเป็นบทความที่มีการจัดรูปแบบ และจัดเตรียมข้อมูลครบถ้วนตามรายละเอียดที่กำหนดในเอกสารฉบับนี้

3. การส่งบทความเพื่อขอรับการพิจารณาลงตีพิมพ์

ขอให้ผู้เขียนนำส่งเอกสาร / ข้อมูล ดังรายการด้านล่าง

- 1) แบบฟอร์มน้ำส่งบทความ ซึ่งผู้เขียนรับรองว่าบทความที่นำส่งมานั้นเป็นผลงานของผู้เขียนเอง ไม่เคยตีพิมพ์ที่ได้มาก่อน และไม่อยู่ระหว่างเสนอให้วารสารอื่นพิจารณาจำนวน 1 ฉบับ (ดาวน์โหลดแบบฟอร์มได้ที่ <https://so07.tci-thaijo.org/index.php/GRPSAJ>)
- 2) ไฟล์ดิจิตอลของ
 - (1) บทความต้นฉบับที่มีการจัดรูปแบบตามรายละเอียดที่วารสารกำหนด นามสกุล .pdf
 - (2) บทความต้นฉบับที่มีการจัดรูปแบบตามรายละเอียดที่วารสารกำหนด นามสกุล .doc หรือ .docx และ
 - (3) รูปภาพ ที่ใช้ประกอบในบทความ นามสกุล .jpg, .jpeg หรือ RAW หรือ TIFF ความละเอียด 300 Pixel / High Resolution ขนาดไฟล์ไม่ต่ำกว่า 500KB

มายังกองบรรณาธิการโดยผ่านทางระบบ TCI-ThaiJO วารสารบัณฑิตพิจารณ์ด้านรัฐศาสตร์ และรัฐประศาสนศาสตร์ เว็บไซต์ <https://so07.tci-thaijo.org/index.php/GRPSAJ>

ติดต่อสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่

กองบรรณาธิการวารสารบัณฑิตพิจารณ์ด้านรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

239 ถนนห้วยแก้ว ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50200

โทรศัพท์: 0-5394-2995 โทรสาร: 0-5394-2988

อีเมล: gradreview.pspaj@gmail.com

เว็บไซต์: <https://so07.tci-thaijo.org/index.php/GRPSAJ>

4. การจัดเตรียมต้นฉบับบทความ

4.1 รูปแบบของตัวอักษร

ขอให้ผู้เขียนใช้ตัวอักษรที่มีขนาด ชนิด และการจัดรูปแบบ ดังนี้

รายการ	บทความภาษาไทย (TH Sarabun PSK)			บทความภาษาอังกฤษ (Times New Roman)		
	ขนาด	ชนิด	การจัดเรียง	Size	Type	Alignment
ชื่อเรื่อง / Title	20	หนา	ตรงกลาง	16	Bold	Center
ชื่อผู้เขียน / Author (s)	16	หนา	ชิดขวา	12	Bold	Right Alignment
สังกัดผู้แต่ง / Affiliation (s) (แสดงในรูปแบบ footnote)	14	ธรรมดา	ชิดซ้าย	11	Regular	Justify
หัวข้อทัดย่อ / Abstract Title	16	หนา	ตรงกลาง	12	Bold	Center
เนื้อหาทัดย่อ / Abstract	16	ธรรมดา	กระจายแบบไทย	12	Regular	Justify
คำสำคัญ / Keywords	16	หนา	ชิดซ้าย	12	Bold	Left Alignment
หัวข้อเรื่อง / Heading	16	หนา	ชิดซ้าย	12	Bold	Left Alignment
หัวข้อย่อย / Sub headings	16	หนา+ เอน	ชิดซ้าย	12	Bold+Italic	Left Alignment
เนื้อหา / Content	16	ธรรมดา	กระจายแบบไทย	12	Regular	Justify
ชื่อตารางและชื่อรูปภาพ / Table or Figure title	16	หนา	ชิดซ้าย	12	Bold	Left Alignment
หัวตาราง / Heading row	14	หนา	กลาง	11	Bold	Left Alignment
ข้อความในตาราง หรือภาพ / text in the table or figure	14	ธรรมดา	ชิดซ้ายหรือขวา	11	Regular	Left or Right Alignment
เชิงอรรถ / footnote	14	ธรรมดา	กระจายแบบไทย	11	Regular	Justify
หัวข้อเอกสารอ้างอิง / References Title	16	หนา	กลาง	12	Bold	Left Alignment
เอกสารอ้างอิง / References	16	ธรรมดา	กระจายแบบไทย	12	Regular	Justify

4.2 องค์ประกอบของบทความ

รายการ	คำอธิบาย
ชื่อเรื่อง / Title	ระบุชื่อเรื่องทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษ ชื่อเรื่องไม่ควรยาวเกินไป และครอบคลุมสาระของบทความ และมีความสอดคล้องกันระหว่างภาษาไทยและภาษาอังกฤษ หมายเหตุ: หากผู้เขียนประสงค์ระบุชื่อแหล่งทุนได้ให้การสนับสนุนการทำวิจัย สามารถระบุได้โดยการเพิ่มเชิงอรรถไว้ที่ท้ายชื่อเรื่อง
ชื่อผู้เขียน / Author (s)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ระบุชื่อผู้แต่งทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ▪ ไม่ควรระบุตำแหน่งทางวิชาการ ยก ตำแหน่งทางทหาร คำนำหน้าชื่อ รวมทั้งสถานภาพ (เช่น นักศึกษาปริญญาเอก, อาจารย์ที่ปรึกษา) ทั้งที่ด้านหน้า และท้ายชื่อผู้แต่ง
สังกัดผู้แต่ง / Affiliation (s)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ระบุข้อมูลสถานะ หรือตำแหน่งทางวิชาการ และชื่อหน่วยงานที่ผู้แต่งสังกัด ในเชิงอรรถ โดยเรียงจากหน่วยงานระดับต้นไปจนถึงหน่วยงานหลัก แล้วจึงระบุ จังหวัด รหัสไปรษณีย์ ประเทศ และอีเมล (ขอให้ระบุอีเมลอย่างน้อยสำหรับผู้แต่งหลัก (Corresponding author)) ▪ หากหน่วยงานที่ผู้แต่งสังกัดเป็นภาษาไทย ให้ระบุรายละเอียดหน่วยงานที่ผู้แต่งสังกัด เป็นภาษาอังกฤษ ในบรรทัดถัดจากชื่อหน่วยงานที่สังกัดภาษาไทย
บทคัดย่อ / Abstract	<ul style="list-style-type: none"> ▪ บทคัดย่อภาษาไทย ควรมีเพียง 1 ย่อหน้า ความยาวไม่เกิน 300 คำ ▪ บทคัดย่อภาษาอังกฤษ ควรมีเพียง 1 ย่อหน้า ความยาวไม่เกิน 300 คำ และมีเนื้อหา สอดคล้องกับบทคัดย่อภาษาไทย โดยเนื้อหาในบทคัดย่อควรประกอบไปด้วย <ul style="list-style-type: none"> (1) ความสำคัญของการศึกษา (main argument or thesis statement) (2) วัตถุประสงค์ (research purpose) (3) ระเบียบวิธีวิจัย/วิธีการศึกษา (research methodology) หรือกรอบแนวคิด (conceptual framework) (4) ผลการวิจัยหรือผลการศึกษา (research finding) หรือข้อค้นพบที่สำคัญ (main finding) หรือข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย (5) สรุปและประโยชน์ที่ได้จากการศึกษา (conclusion and contribution)
คำสำคัญ / Keywords	ระบุคำสำคัญจำนวนไม่เกิน 5 คำ โดยคำสำคัญแต่ละคำ ให้แสดงทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษซึ่งมีความหมายตรงกัน
เนื้อหา / Content	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ควรประกอบด้วยส่วนของความนำ เนื้อหา และบทสรุป ▪ การใช้คำศัพท์เฉพาะทางวิชาการ <ul style="list-style-type: none"> (1) กรณีคำภาษาอังกฤษที่มีการใช้ทับศัพท์ภาษาไทยอย่างแพร่หลาย ให้เขียนเป็นภาษาไทยตามที่มีการบัญญัติศัพท์ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน โดยไม่ต้องแสดงคำศัพท์ภาษาอังกฤษประกอบ อาทิ อินเทอร์เน็ต อิเล็กทรอนิกส์ (2) กรณีคำภาษาอังกฤษที่ยังไม่มีการใช้แพร่หลาย ให้เขียนคำแปลภาษาไทย หรือคำทับศัพท์ โดยแสดงคำศัพท์ภาษาอังกฤษ และอักษรย่อ (ถ้ามี) ประกอบในวงเล็บ ทั้งนี้ การเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษในวงเล็บ ให้ใช้ตัวพิมพ์เล็กทั้งหมด

รายการ	คำอธิบาย
	<p>ยกเว้นคำที่มีอักษรย่อหรือคำเฉพาะ จึงจะขึ้นต้นคำด้วยตัวพิมพ์ใหญ่ และ ควรเขียนคำภาษาอังกฤษกำกับครั้งแรกเพียงครั้งเดียวครั้งต่อๆ ไปไม่จำเป็นต้อง เขียนภาษาอังกฤษกำกับอีก เช่น องค์การสหประชาชาติ (United Nations: UN)</p> <p>(3) กรณีที่คำทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษที่มีการใช้อักษรย่อ ให้ระบุเต็มและ อักษรย่อในครั้งแรกที่มีการกล่าวถึง และครั้งต่อไปให้ใช้อักษรย่อเพียงอย่างเดียว อาทิ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ครั้งต่อไปใช้อปท., องค์การ สหประชาชาติ (United Nations: UN) ครั้งต่อไปใช้ UN</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ การแสดงตาราง รูปภาพ หรือแผนภาพ <ul style="list-style-type: none"> (1) ให้แสดงชื่อตาราง รูปภาพ หรือแผนภาพ <u>ด้านบน</u>ตาราง รูปภาพ หรือแผนภาพ และใส่หมายเลขอีกตัว รูปภาพ หรือแผนภาพ โดยเรียงตามลำดับการ นำเสนอในเนื้อเรื่อง (2) หากเป็นตาราง รูปภาพ หรือแผนภาพที่อ้างอิงมาจากแหล่งข้อมูลอื่นให้อ้างอิง ที่มาโดยแสดงที่มาไว้ใต้ตาราง รูปภาพ หรือแผนภาพ (ใช้รูปแบบการอ้างอิงแบบ นามปี) และดำเนินการให้เป็นไปตามข้อกำหนดเกี่ยวกับลิสติ้ง (3) หากมีหมายเหตุประกอบตาราง รูปภาพ หรือแผนภาพ ให้ใส่หมายเหตุไว้บรรทัด ใต้ที่มา ▪ เชิงอրรถ (footnote) ในเนื้อหา ใช้สำหรับการอธิบายขยายความจากในเนื้อหาเท่านั้น ไม่ใช้สำหรับการอ้างอิงเอกสารในเนื้อเรื่อง (การอ้างอิงเอกสารในเนื้อเรื่องใช้รูปแบบ การอ้างอิงในเนื้อหา (In-text citation))
การอ้างอิง เอกสารใน เนื้อหา / In-text citation	ใช้รูปแบบการอ้างถึงในเนื้อหา (In-text citation) แบบนามปี (Name-and-year system) ในระบบ American Psychological Association 7 th edition (APA7) (ดูรายละเอียดในหัวข้อ การอ้างถึงในเนื้อหาและการลงรายการเอกสารอ้างอิง)
เอกสารอ้างอิง / References	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ให้แสดงรายการเอกสารอ้างอิงตอนท้ายของบทความ โดยใช้รูปแบบ เอกสารอ้างอิงในระบบ APA โดยผู้เขียนต้องตรวจสอบข้อมูลการอ้างอิงให้ ครบถ้วนสมบูรณ์ รวมทั้งรายการเอกสารอ้างอิงจะต้องครอบคลุมรายการที่มีการ อ้างอิงในเนื้อหา ▪ ให้แสดงรายการเอกสารอ้างอิงโดยเรียงลำดับตามตัวอักษร และให้เรียงรายการ เอกสารอ้างอิงที่เป็นสิ่งพิมพ์ภาษาไทยก่อน แล้วจึงตามด้วยรายการ เอกสารอ้างอิงที่เป็นสิ่งพิมพ์ภาษาต่างประเทศ ▪ คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ไม่รับผิดชอบต่อ เนื้อหาที่นำมาจากเว็บไซต์ภายนอกที่ถูกอ้างอิงในบทความในวารสาร ความ ถูกต้องของ URL ที่ถูกอ้างนั้นสามารถสืบค้นได้เมื่อวันที่ผู้เขียนเขียนบทความ

4.3 การอ้างถึงในเนื้อหา และการลงรายการบรรณานุกรม

4.3.1 การอ้างถึงในเนื้อหาแบบนามปี ในระบบ APA 7th

(1) การอ้างถึงในเนื้อหาแบบนามปี ในระบบ APA สามารถทำได้ ดังนี้

- อ้างถึงโดยชื่อผู้แต่งอยู่ในเนื้อความ เช่น เก่ง เขียนดี (2559, น. 1) ได้ให้ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับ..., Smith (2016) defines public policy as...,
- อ้างถึงโดยลงรายการชื่อผู้แต่ง, ปี, เลขหน้าในเครื่องหมายวงเล็บ เช่น (เก่ง เขียนดี, 2559, น. 1), (Smith, 2016, p. 1)

(2) กรณีผู้แต่ง 1 คน ผู้แต่งที่เป็นชาวไทยให้ใส่ทั้งชื่อ และนามสกุล หากผู้แต่งเป็นชาวต่างประเทศ ให้ใส่เฉพาะนามสกุล อาทิ (เก่ง เขียนดี, 2559, น. 1), (Smith, 2016, p. 1)

(3) กรณีผู้แต่ง 2 คน ให้ลงรายการด้วยชื่อผู้แต่งทั้งสองคนทุกครั้งที่อ้าง โดยผู้แต่งชาวต่างประเทศ ให้คั่นระหว่างชื่อด้วยคำว่า “และ” เช่น (เก่ง เขียนดี และขยัน อดทน, 2559) และผู้แต่งชาวต่างประเทศ ให้คั่นระหว่างชื่อด้วย “and” เช่น Smith and Adam (2016) แต่ถ้าชื่อผู้แต่งอยู่ในวงเล็บ ใส่เครื่องหมาย “&” แทนคำว่า “and” เช่น (Smith & Adam, 2016)

(4) กรณีผู้แต่ง 3 คนขึ้นไป ให้ลงเฉพาะชื่อคนแรก และตามด้วยคำว่า “และคณะ” สำหรับผู้แต่งภาษาไทย และ “et al.” สำหรับผู้แต่งชาวต่างชาติ เช่น (เก่ง เขียนดี และคณะ, 2559, น. 3) หรือ (Smith et al., 2016, p. 102)

(5) สิ่งพิมพ์คนละรายการ พิมพ์คนละปี แต่มีผู้แต่งคนเดียวกัน หรือกลุ่มเดียวกัน และผู้เขียนต้องการอ้างถึงพร้อมๆ กัน ให้ลงรายการด้วยชื่อผู้แต่ง ตามด้วยปีที่พิมพ์ โดยเรียงลำดับปีที่พิมพ์จากเก่าไปใหม่ และคั่นระหว่างปีด้วยเครื่องหมาย “,” เช่น (เก่ง เขียนดี, 2555, 2559), (Smith, 2014, 2016)

(6) สิ่งพิมพ์คนละรายการ พิมพ์ปีเดียวกัน แต่มีผู้แต่งคนเดียวกัน หรือกลุ่มเดียวกัน และผู้เขียนต้องการอ้างถึงพร้อมๆ กัน ให้ลงรายการด้วยชื่อผู้แต่ง ตามด้วยปีที่พิมพ์ โดยลงยักษร ก, ข, ค กำกับหลังปีที่พิมพ์สำหรับผู้แต่งคนไทย และ a, b, c สำหรับผู้แต่งชาวต่างประเทศ และคั่นระหว่างปีด้วยเครื่องหมาย “,” เช่น (เก่ง เขียนดี, 2555ก, 2555ข), (Smith, 2014a, 2014b)

(7) การอ้างถึงสิ่งพิมพ์หลายรายการ ผู้แต่งต่างกัน พร้อมกัน ให้คั่นแต่ละรายการด้วยเครื่องหมาย “;” เรียงลำดับตามตัวอักษรชื่อ (หรือนามสกุล) ผู้แต่ง เช่น (เก่ง เขียนดี, 2559; มนัส พญาโยม, 2558), (Adam, 2014; Smith & Potter, 2016)

(8) กรณีผู้แต่งที่เป็นหน่วยงานหรือสถาบัน ให้ลงรายการครั้งแรกด้วยชื่อเต็มของหน่วยงาน/สถาบัน และตามด้วยชื่อย่อในวงเล็บ “[...]” และการอ้างครั้งต่อไปใช้แต่ชื่อย่อ ยกเว้นการ

อ้างอิงมหาวิทยาลัยให้ใส่ชื่อเต็มทุกครั้ง เช่น ครั้งแรก (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ [สสส.], 2558) ครั้งถัดไป (สสส., 2558)

(9) กรณีที่เป็นเอกสารไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง ให้แสดงรายการโดยระบุชื่อสิ่งพิมพ์นั้นแทนชื่อผู้แต่ง โดย หากเป็นสิ่งพิมพ์ประเภททั่วไป ให้ใส่ชื่อที่ความในเครื่องหมายอัญประกาศ เช่น (“นโยบายสาธารณะ”, 2559) หากเป็นสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือให้ใส่ชื่อหนังสือโดยใช้ตัวเออง เช่น (มาตรฐานการเผยแพร่ผลงานวิจัยและผลงานทางวิชาการ, 2555)

(10) กรณีการอ้างถึงสิ่งพิมพ์ที่ปรากฏในเอกสารอื่น ให้ลงรายการโดยภาษาไทยใช้คำว่า “อ้างถึงใน” และภาษาต่างประเทศใช้ “as cited in” เช่น (เก่ง เจียนดี, 2555 อ้างถึงใน มนัส พยายาม, 2559), (Smith, 2015 as cited in Adam, 2016) ในกรณีนี้ให้ผู้เขียนแสดงรายการเอกสารอ้างอิงท้ายบทความเฉพาะรายการที่ตนเองอ่านมาโดยตรง เช่น จากตัวอย่างรายการเอกสารอ้างอิงท้ายบทความเฉพาะรายการของ “มนัส พยายาม, 2559” เท่านั้น ไม่ต้องแสดงรายการของ “เก่ง เจียนดี, 2555”

(11) การอ้างถึงข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การติดต่อทางโทรศัพท์ หรือทางช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ เช่น อีเมล เว็บบอร์ด ให้ใส่ตำแหน่งงานหรือสถานะของผู้ให้ข้อมูลหรือกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ตามที่นำเสนอไว้ในการศึกษาวิจัย เช่น ประชาชน/ข้าราชการตามด้วยคำว่า “การสื่อสารส่วนบุคคล” สำหรับชาวไทย และ “personal communication” สำหรับชาวต่างประเทศ เช่น (ผู้บริหารคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 กันยายน 2559), (1st student, personal communication, September 20, 2016) ทั้งนี้ หากผู้เขียนต้องการอ้างอิงชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ข้อมูลโดยเปิดเผยชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ ผู้เขียนจะต้องได้รับการอนุญาตจากผู้ให้สัมภาษณ์เป็นลายลักษณ์อักษรเท่านั้น

4.3.2 การลงรายการบรรณานุกรม ในระบบ APA 7th

- รายการเอกสารที่ปรากฏในเอกสารอ้างอิง (Reference) ท้ายบทความ จะต้องเป็นรายการเอกสารที่มีการอ้างถึงในเนื้อหาบทความ (In-text citation) เท่านั้น
- การลงรายการบรรณานุกรมสำหรับสิ่งพิมพ์แต่ละประเภท มีรายละเอียดดังนี้

ประเภทสิ่งพิมพ์	รูปแบบการลงรายการเอกสารอ้างอิง
หนังสือ/ตำรา (Book)	ชื่อผู้แต่ง./ (ปีที่พิมพ์)./ ชื่อเรื่อง./ ชื่อสำนักพิมพ์.
บทความในหนังสือรวมบทความ (Chapter in book)	ชื่อผู้แต่ง./ (ปีที่พิมพ์)./ ชื่อบทความ./ ใน/ ชื่อบรรณาธิการ/(บก.),/ ชื่อหนังสือ/ (น./ เลขหน้า-เลขหน้า)./ ชื่อสำนักพิมพ์. Author(s)./(year of publication)./ Article title./ In/Editor/(Ed. ถ้ามีหลายคน ใช้ Eds),/ Book title/(p. ถ้ามีหลายหน้าใช้ pp./ page number-page number)./ Publisher.
บทความในวารสาร (Journal Article)	ชื่อผู้แต่ง./ (ปีที่พิมพ์)./ ชื่อบทความ./ ปีที่/(ฉบับที่),/ เลขหน้าที่ปรากฏ บทความ-เลขหน้า. URL หรือ DOI Author(s)./(year of publication)./ Article title./ Journal, / Vol/(No), / page number-page number. URL or DOI.
รายงานการวิจัย (Research Report)	ชื่อผู้แต่ง./ (ปีที่พิมพ์)./ ชื่อเรื่อง/(รายงานการวิจัย)./ ชื่อสำนักพิมพ์. Author(s)./(year of publication)./ title/(Research report)./ Publisher.
เอกสารการประชุม ทางวิชาการ (Proceedings, Symposium)	ชื่อผู้แต่ง./ (ปีที่พิมพ์)./ ชื่อบทความ./ ชื่อการประชุมหรือการสัมมนา./ สถานที่จัดการประชุม. Author(s)./(year of publication)./ Article title./ [Conference Session]./ Title of Conference./ Location.
ผลงานนำเสนอในงานประชุมวิชาการ (Paper Presentation)	ชื่อผู้แต่ง./ (ปีที่นำเสนอ,/ เดือนที่นำเสนอ/วัน)./ ชื่อผลงาน/[เอกสารนำเสนอในที่ประชุม]./ ชื่อการประชุมหรือการสัมมนา./ สถานที่จัดการประชุม. Author(s)./(year of publication,/month/day)./ title/[Paper Presentation]./ Title of Conference./ Location.
หนังสือแปล (Translated Book)	ชื่อผู้แต่งหนังสือต้นฉบับที่แปลเป็นภาษาไทยแล้ว./ (ปีที่พิมพ์หนังสือแปล)./ ชื่อหนังสือที่แปลแล้ว/(ชื่อหนังสือต้นฉบับ, /ชื่อผู้แปล, /ผู้แปล)./ ใน/ หนังสือแปล/(หน้า/ เลขหน้า-เลขหน้า)./ สำนักพิมพ์./ (ต้นฉบับพิมพ์/ปี/ค.ศ. หรือ พ.ศ.ที่พิมพ์ต้นฉบับ). Author(s)./(year of publication)./ Article title./ (Editor,/Trans.)./ In/Editor/(Ed. or Eds),/ Book title/(pp. / page number- page number)./ Publisher./ (Original Work Published/Year).
วิทยานิพนธ์ และ ปริญญา ni พนธ์ (Thesis)	ชื่อผู้แต่ง./ (ปีที่พิมพ์)./ ชื่อวิทยานิพนธ์หรือปริญญา ni พนธ์./ วิทยานิพนธ์ชื่อปริญญา, ชื่อสถาบันการศึกษา]./ ชื่อร้านข้อมูล หรือ ชื่อแหล่งเก็บผลงาน. URL Author./(year of published)./ Doctoral dissertation or Master's thesis Title. / [Doctoral dissertation or Master's thesis, Name of Institute Awarding the Degree]./ Database Name or Archive Name.

ประเภทสิ่งพิมพ์	รูปแบบการลงรายการเอกสารอ้างอิง
บทความจากหนังสือพิมพ์ (Newspaper)	ชื่อผู้แต่ง./(ปีที่พิมพ์,/เดือน/วัน)./ชื่อบทความ./ชื่อหนังสือพิมพ์./URL Author./(year of published, / month/ day) . / Article title. / Newspaper Title./URL
เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ หรือเอกสารจากฐานข้อมูล (Databases)	ชื่อผู้แต่ง./(ปี,/เดือน/วัน)./ชื่อเอกสาร./ชื่อเว็บไซต์./URL Author./(year of published,/month/ day) ./Title./Website Name./URL or name of database
ข้อมูล/เอกสารจาก Facebook	ชื่อผู้แต่ง./(ปี,/เดือน/วัน)./ชื่อเรื่อง/[Facebook status update]./สืบค้นเมื่อ/วันที่/เดือน/ปี,/จาก/URL Author./(year of published,/month/day)./Title./[Facebook status update]./Retrieved/mm/dd,/year,/from/URL
ข้อมูล/เอกสารจาก Twitter	ชื่อผู้แต่ง./(ปี,/เดือน/วัน)./ชื่อเรื่อง/[Tweet].สืบค้นเมื่อ/วัน/เดือน/ปี,/จาก/URL Author./(year of published,/month/day)./Title./[Tweet]./Retrieved/mm/dd,/year,/from/URL

■ การระบุชื่อผู้แต่ง มีรายละเอียดดังนี้

- ผู้แต่งชาวไทย ลงรายการด้วยชื่อ แล้วตามด้วยนามสกุล และผู้แต่งชาวต่างประเทศ ลงรายการด้วยนามสกุล ตามด้วยชื่อแรกและชื่อกลางซึ่งใช้อักษรย่อ
- ผู้แต่ง 2 คน ให้ลงชื่อผู้แต่งทุกคน โดยใช้คำว่า “, และ” (สำหรับคนไทย) และ “, &” (สำหรับชาวต่างประเทศ) คั่นระหว่างชื่อ
- ผู้แต่ง 3-20 คน ให้ลงชื่อผู้แต่งทุกคน คั่นระหว่างชื่อด้วยเครื่องหมาย “,” และคั่นก่อนชื่อ คนสุดท้ายด้วย “, และ” ในภาษาไทย และ “, &” ในภาษาอังกฤษ
- สิ่งพิมพ์ที่ไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง ให้ใส่ชื่อสิ่งพิมพ์ (หนังสือ หรือวารสาร) ด้วยตัวอ่อนแทน และตามด้วยปีที่พิมพ์ เช่น ชื่อหนังสือ./(ปีที่พิมพ์)./สำนักพิมพ์.

■ คำย่อสำหรับการลงรายการเอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย		ภาษาอังกฤษ	
อักษรย่อ	ย่อมาจาก	อักษรย่อ	ย่อมาจาก
ม.ป.ป.	ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์	n.d.	no date
ม.ป.ท.	ไม่ปรากฏสถานที่พิมพ์	N.P.	no place
ม.ป.พ.	ไม่ปรากฏสำนักพิมพ์	n.p.	No publisher

■ สิ่งพิมพ์ที่อยู่ระหว่างรอพิมพ์ ให้ใช้ข้อความ “(อยู่ระหว่างรอพิมพ์)” สำหรับภาษาไทย และ “(in press)” สำหรับภาษาอังกฤษ

(1) การอ้างอิงในเนื้อหา (In-text citation)

จากการทบทวนงานวิจัย (ชื่อผู้แต่ง, อยู่ระหว่างรอพิมพ์) พบว่า.....

จากการทบทวนงานวิจัย (Author, forthcoming) พบว่า.....

(2) การย้างอิงในรายการเอกสารอ้างอิง (References)

ชื่อผู้แต่ง. (อยู่ระหว่างรอพิมพ์). ชื่อบทความ. ชื่อวารสาร.

Author. (forthcoming). Article title. Journal.

เอกสารอ้างอิง

American Psychological Association. (2020). Publication manual of the American Psychological Association (7th ed.). <http://doi.org/10.1037/0000165-000>

กองบรรณาธิการวารสารบัณฑิตพิจารณ์ด้านรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
239 ถ.ห้วยแก้ว ต.สุเทพ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50200
โทรศัพท์ 053-942995 โทรสาร 053-942988
อีเมล gradreview.pspaj@gmail.com

Editorial Board

Graduate Review of Political Science and Public Administration Journal
Faculty of Political Science and Public Administration, Chiang Mai University
239 Huay Kaew Rd., Muang, Chiang Mai 50200
Tel. +66-5394-2995 Fax. +66-5394-2988
E-mail gradreview.pspaj@gmail.com

